

Handelingen van de raad der gemeente Emmen

jaar	bijlagenr.	categorie/agendanr.
2012	RA12.0047	A 3

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad der gemeente Emmen, gehouden op donderdag 26 april 2012 te 19.30 uur in de raadzaal

Voorzitter: de heer C. Bijl
Waarnemend voorzitter: de heer G.J. Horstman
Griffier: de heer H.D. Werkman

Aanwezig bij de aanvang 37 leden, te weten mevrouw F.A. Aldershof, de heren H. Boers, G.J. Bijlsma, D.R.S. Denkers, K.P. Eggen, T.H. Gerth, A.J. Goudriaan, B.J. Greevink en W.W.W. Halm, mevrouw T.C. Hoogeveen, de heren G.J. Horstman, H.J. Hulsegge, R.J.N.A. Kochheim, H. Leutscher en G.H.H. Linnemann, mevrouw A.G. Louwes-Linnemann, de heer W.O. Meijer, mevrouw F.A. Meulenbelt, de heer W.L.H. Moinat, mevrouw A.C.M. Nijhof-Huizinga, de heren A.H. Oldenbeuving, S. Özkan en L.T. Pekelsma, de dames H.H. Plas-Kerperin en S. Rougoor-Mahalbasic, de heren C.J.M. Ruhé, J.C. Scheltens, A.W.J. Schoo, H. Smit, G.T. Sulmann, H. Thole en H. Velzing, mevrouw M.W.M. Vrolijk-Lenting, de heer R. Wanders, mevrouw F.I. van Wieren-Bolt en de heren B.D. Wilms en J.H. Wittendorp.

Later ter vergadering 2 leden, te weten de heren H. Huttinga en R. van der Weide.

Aanwezig zijn de wethouders: de heer B.R. Arends, mevrouw T. Houwing-Haisma, de heren H.G. Jumelet, J. Kuper, A.J. Sleeking en mevrouw M.H. Thalens-Kolker.

Voorts aanwezig is de heer A.J. Mewe, gemeentesecretaris.

A1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet de raads- en collegeleden, de aanwezigen op de publieke tribune, de luisteraars naar Radio Emmen en degenen die de vergadering volgen op internet van harte welkom.

Hij deelt mee dat de raadsleden Huttinga en Van der Weide later ter vergadering komen.

Vaststelling agenda

De heer Schoo dient namens de DOP-fractie een ordevoorstel in met betrekking tot agendapunt B1b. Hierover is fracties al telefonisch benaderd, maar niet allemaal.

De fractie is van mening doordat de huidige politieke ontwikkelingen in het land, de val van het

kabinet-Rutte er zullen mogelijk op korte termijn nieuwe Tweede Kamerverkiezingen worden gehouden. De Wet werken naar vermogen wordt om die reden wellicht niet op de voorgenomen datum, 1 januari 2013, ingevoerd. Is het nu, gezien de ontwikkelingen in 'Den Haag', absoluut noodzakelijk dat de plannen in het voorgelegde raadsvoorstel nog vóór 1 mei 2012 worden ingediend? Kan het college hierop een reactie geven? Als dit niet noodzakelijk is, stelt de DOP-fractie voor voorstel B1b. van de agenda te halen.

Wethouder Jumelet heeft uiteraard ook kennisgenomen van de ontwikkelingen in 'Den Haag'. Sinds het afgelopen weekeinde is er een situatie ontstaan waardoor een aantal zaken dat op de rails stond en eventueel nog staat in een ander licht zijn komen te staan, onder meer de Wet

werken naar vermogen. Deze wet was al een heel eind in de procedure. Het was de bedoeling er dinsdag jongstleden in de Tweede Kamer over te stemmen, maar dat is niet doorgegaan. Vervolgens is vanuit gemeenten de vraag gekomen hoe het nu verder gaat. Dit heeft het college naarstig gevolgd, onder andere door de VNG-site in de gaten te houden en het leggen van contacten in 'Den Haag'. Via het Gemeenteloket van de VNG is het bericht gekomen dat de termijn voor de indiening is opgerekt tot 1 juni. Tevens is duidelijk geworden dat het controversieel verklaren van de Wet werken naar vermogen pas na het meireces in de Tweede Kamer aan de orde komt, naar spreker heeft begrepen op 29 mei.

Waar het vanavond over gaat, is het aanvragen van cofinanciering voor het kunnen indienen van het herstructureringsplan, opdat ook Emmen gebruik kan maken van het bedrag van € 400 miljoen. Men kan zeggen dat dit ook nog vóór 1 juni kan, doch er zijn op dit moment geen redenen om aan te nemen dat nu geen aanvraag kan worden ingediend. Spreker stelt voor dat nu wel te doen; dan heeft Emmen in elk geval het 'toegangsbewijs' voor een deel van het genoemde bedrag. Andere zaken komen later zeker nog aan de orde.

De heer Schoo merkt op dat de vorige keer in de commissie van de zijde van de ChristenUnie-fractie nogal wat kritische opmerkingen zijn gemaakt, met name over de inhoud van de aanvraag. Zou het niet verstandig zijn daarnaar nog eens te kijken om tot een betere aanvraag richting 'Den Haag' te komen? De achterliggende gedachte bij het gedane ordevoorstel is wat meer tijd te creëren. De fractie hoort hierover graag de mening van andere fracties.

Mevrouw Louwes-Linnemann deelt mee dat de PvdA-fractie van mening is dat over het desbetreffende voorstel voldoende is gesproken. De uitleg die de wethouder heeft gegeven is ook prima. De fractie heeft behoefte aan het vanavond nemen van een besluit. In de commissie is duidelijk aangegeven dat het er nu om gaat dat Emmen het geld claimt; dat is thans het enige waar het om gaat. De invulling komt later wel.

De heer Eggen kan het niet beter zeggen dan mevrouw Louwes. Ook de D66-fractie wil het voorstel graag op de agenda laten staan.

Mevrouw Nijhof-Huizinga zegt dat dit eveneens geldt voor de VVD-fractie. Het is goed dat Em-

men vooraan in de rij staat als het gaat om de verdeling van de gelden.

De heer Wilms merkt op dat de argumenten voor behandeling vanavond reeds voldoende zijn genoemd. De CDA-fractie sluit zich daarbij aan.

De voorzitter concludeert, gehoord de reacties, dat er geen meerderheid voor dit ordevoorstel is, zodat agendapunt B1b. op de agenda wordt gehandhaafd.

De heer Schoo heeft nog een tweede ordevoorstel; dit betreft agendapunt B5b. Ook hierover heeft hij telefonisch reeds met een aantal partijen gesproken.

De DOP-fractie vindt dat FC Emmen en de Stadion B.V. eerst aan zet zijn en pas daarna de raad. Dat de gemeente iets doet, zou het laatste stukje van de puzzel moeten zijn of, beter gezegd: het laatste ontbrekende stukje. Duidelijk moet worden waarom het laatste deel niet zonder de gemeente kan en wat van de gemeente wordt verwacht. Dat komt overeen met hetgeen de heer Lubbers vanaf het begin heeft aangegeven. Met het huidige voorstel loopt de gemeente het risico dat over een maand weer over dit onderwerp moet worden gesproken als weer net niet of niet helemaal aan twee belangrijke voorwaarden is voldaan. Daarom verzoekt de DOP-fractie genoemd raadsvoorstel vanavond niet te behandelen. Zij verneemt graag de reactie van andere fracties.

De heer Moinat zegt dat de SP-fractie een soortgelijk voorstel wil doen. Zij vindt het met het oog op zorgvuldigheid van belang het voorstel eerst te behandelen in de commissie van mei en daarna in de raadsvergadering van mei, zoals het hoort.

De heer Eggen deelt mee dat de D66-fractie het voorstel van de SP-fractie steunt, dat van de DOP-fractie niet.

De heer Denkers merkt op dat vooral punt j. van het voorstel voldoende zekerheid voor de gemeente biedt om hiermee gewoon door te gaan. Hij kan het ordevoorstel van de DOP-fractie derhalve niet steunen.

De heer Halm laat weten het ordevoorstel van de SP-fractie te steunen.

De heer Linnemann steunt namens de fractie van Wakker Emmen het DOP-ordevoorstel.

De heer Wanders denkt dat juist de argumentatie van de heer Schoo het noodzakelijk maakt dat de raad het voorstel vanavond behandelt. De PvdA-fractie zal geen van beide ordevoorstellen steunen.

De heer Wilms sluit zich hierbij namens de CDA-fractie aan.

De heer Scheltens zegt dat de VVD-fractie het eens is met de voorgelegde agenda, dus ook met het vanavond behandelen van punt B5b.

De heer Leutscher deelt mee de beide ordevoorstellen niet te steunen.

De voorzitter concludeert, gehoord de reacties, dat er geen meerderheid voor dit ordevoorstel is, zodat agendapunt B5b. op de agenda wordt gehandhaafd.

De heer Halm zal graag zien dat het initiatiefvoorstel betreffende de aanpassing van de raadzaal van de agenda wordt gehaald. Over de presentatie aan de fractievoorzitters was iedereen laaiend enthousiast. Hij meende daarom dat het voorstel een A-stuk kon worden, maar denkt dat het goed is er met andere raadsleden nog in de commissie over te spreken en voor hen de presentatie te herhalen. Sprekers voorstel is dus dit punt nu van de agenda te halen.

De heer Scheltens wijst er op dat het de bedoeling is het initiatiefvoorstel vanavond in te dienen en vervolgens in de volgende commissievergadering te bespreken. Als het nu van de agenda zou worden gehaald, zou het de volgende maand pas kunnen worden ingediend en zou het pas in juni in de raad worden behandeld. Kortom, vanavond het voorstel indienen en in mei in de commissie inhoudelijk bespreken.

De heer Halm zegt dat het zo juist is bedoeld.

De voorzitter stelt zich voor dat er straks kort over wordt gesproken en dat het voorstel daarna wordt verwezen naar de commissievergadering van 16 mei.

De heer Scheltens vraagt zich af hoe dan agendapunt B4 behandeld gaat worden. Gaat dat op dezelfde manier, dus: vanavond indienen en inhoudelijke behandeling in de commissievergadering van mei?

De voorzitter zegt dat dit de conclusie zou kunnen zijn.

De heer Goudriaan lijkt het goed straks even uit te vogelen hoe een en ander precies wordt gedaan.

Mevrouw Hoogeveen kan zich voorstellen dat er vanavond één termijn aan wordt gewijd.

De voorzitter dunkt dat dit voorstel een tamelijk huishoudelijke behandeling kan gaan krijgen.

Hierna wordt de opgestelde agenda ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter kondigt aan dat er vanavond bij de raadsleden een kaart langs komt. Het verzoek aan allen is daarop hun naam te zetten. De kaart is bedoeld voor het commissielid de heer Engberts. Deze is al een hele tijd ziek; soms lijkt het beter en soms minder goed te gaan. De heer Engberts ligt nu weer in Duitsland in het ziekenhuis. Het lijkt een aardige geste hem door middel van een kaart beterschap te wensen.

Voorts nog een ander punt. Bij de agendapunten B1a, 1 en 2, komen respectievelijk de benoemingen van een commissielid en van twee leden van de auditcommissie aan de orde. Vanuit de raad is de afgelopen tijd de suggestie gedaan de voorheen gehanteerde werkwijze weer in leven te roepen, namelijk dat bij een enkelvoudige kandidaatstelling iemand wordt geacht schriftelijk te zijn benoemd, dus zonder een schriftelijke stemming. In het Reglement van orde staat dat dit kan en dit is door de fractievoorzitters geaccordeerd. Bij dezen zij vastgesteld dat die werkwijze weer gehanteerd gaat worden, tenzij een lid van de raad aan de griffier heeft gemeld over een bepaalde benoeming schriftelijke stemming te wensen.

De heer Van der Weide komt ter vergadering.

A2. Vragenhalfuur

Klantenservice Gemeenteloket en Gemeentewinkels

De heer Thole brengt naar voren dat het sinds een tijdje zo is dat men een afspraak moet maken voor bijvoorbeeld het verlengen van een rijbewijs of het ophalen van een paspoort. De CDA-fractie is een aantal gevallen bekend waarbij de vraag is of dit voor de gemeentewinkels wel een goede

regel is. Om een voorbeeld te geven: in Emmer-Compasuum wilde een burger een paspoort aanvragen of verlengen en deze werd vervolgens tegengehouden door iemand van de beveiliging omdat de betrokken burger geen afspraak had. De burger heeft ter plekke het gemeentehuis gebeld voor een afspraak, waarna deze verder mocht. Er was niemand anders in de buurt, dus er had zó kunnen worden geholpen. Na een week kon de burger diens paspoort ophalen, maar deze moest eerst weer het gemeentehuis bellen voor het maken van een afspraak. Dat het zo gaat, komt de CDA-fractie wat bizar over en is niet bepaald klantvriendelijk.

De vraag is of er nog een evaluatiemoment komt. De suggestie van de fractie is dat iemand die zonder afspraak binnenloopt ook geholpen moet kunnen worden als er verder niemand is.

Wethouder Houwing-Haisma antwoordt dat er in het Klant Contact Centrum en de drie gemeentewinkels sinds 1 april op afspraak wordt gewerkt. Het uitgangspunt daarbij is dat klanten in principe niet meer hoeven te wachten en altijd op de afgesproken tijd worden geholpen. Het voordeel is dat de gemeentelijke organisatie inzicht in en grip op de toestroom van klanten krijgt, zodat de personeelsbezetting daarop kan worden aangepast. In de eerste weken zijn in de gemeentewinkels medewerkers van de Stichting Veiligheidszorg als een soort gastheer ingezet, omdat daar geen informatiebalie is ingericht waar bezoekers kan worden uitgelegd hoe de procedures nu en in de toekomst werken. De klanten die een afspraak hebben, worden naar de balies doorgeleid en voor hen die nog geen afspraak hebben, wordt bekeken of zij zo spoedig mogelijk kunnen worden ingepland.

Een situatie die de heer Thole zojuist heeft omschreven, is niet conform het beleid. Geprobeerd is te achterhalen hoe een en ander is gelopen, maar dit kon niet helemaal helder worden gekregen. Een dergelijke situatie is bij het college in elk geval niet bekend. In Emmer-Compasuum was er op enig moment wel een storing met de pinautomaat, zodat er niet met de pin kon worden betaald. Eigenlijk heeft het college de indruk dat daar sprake is geweest van miscommunicatie, want het is beleid iedere klant zo goed mogelijk van dienst te zijn.

Kortom, het is een heel andere manier van werken. In de aanloop kan het best ergens even gehaakt hebben, maar het is zeker niet de bedoeling dat het op door de heer Thole de aangegeven manier gaat lopen.

Uit het oogpunt van efficiency was de gemeentewinkel in Emmer-Compasuum echt een zorgenkindje. Daar was voor 70% geen werk voor de medewerkers. Dit percentage is teruggebracht tot 10%. Doordat mensen op afspraak komen, kun je het werk zodanig inplannen dat de mensen die er werken geen duimen hoeven te gaan zitten draaien en de afspraken achter elkaar kunnen afwerken.

Tot op heden zijn er bij de gemeente nog geen tien klachten bekend. Het is dus niet zo dat het klachten regent, maar iedereen moet natuurlijk wel even wennen aan de andere manier van werken. Uiteraard komt er een klanttevredenheidsonderzoek naar de vraag hoe mensen het werken op afspraak ervaren. Over enige tijd zal er onderzoek worden gedaan onder het klantenpanel, maar ook heel doelgericht onder de groep mensen die al op afspraak hun paspoort of rijbewijs hebben opgehaald.

De heer Thole weet niet of hij het woord ‘klacht’ gebruikt heeft.

Dank voor de toelichting, maar hij blijft er toch een beetje bij dat men in gemeentewinkels waar het veel minder druk is zó binnen moet kunnen lopen. Het komt een beetje raar over dat je eerst met Emmen moet bellen voor een afspraak, terwijl er altijd wel plek genoeg is.

Wethouder Houwing-Haisma zegt dat mensen niet hoeven te bellen, want dat zij ook via internet een afspraak kunnen maken en dan een gemeentewinkel of het Klant Contact Centrum kunnen kiezen. Past het bij het ene loket niet, dan kan men waarschijnlijk bij een ander terecht. Dat geeft alleen maar meer service.

WWB

De heer Schoo heeft enkele vragen over de gezinsinkomenstoets vanaf 1 april 2012.

1. Bij hoeveel gezinnen heeft er al zo'n toets plaatsgevonden? Wat was het resultaat en welke bedragen zijn ermee gemoeid?
2. Bij hoeveel gezinnen moet er nog een gezinsinkomenstoets plaatsvinden?

Wethouder Jumelet merkt op dat dergelijke toetsen geschieden in BOCE-verband (Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen). Inmiddels zijn er 213 uitkeringen herbeoordeeld. In Emmen worden er 30 uitkeringen gewijzigd, maar het financieel effect daarvan is nog niet precies bekend. Verder worden 43 uitkeringen beëindigd,

waarvan het verwachte effect is dat dit ongeveer 43 keer € 7.000,- minder aan uitkeringsuitgaven met zich meebrengt.

Voor BOCE gezamenlijk moet bij 261 gezinnen nog een toets plaatsvinden, waarvan ongeveer 65% het Emmense deel is.

WSW EMCO-groep

De heer Schoo meent in de commissievergadering van deze maand te hebben begrepen dat er de komende jaren geen vaste contracten meer worden aangeboden aan mensen die vanaf de wachtlijst instromen en dat er na drie keer een jaarcontract geen vast contract volgt. Heeft de DOP-fractie dat goed begrepen? Zo ja, hoelang zullen naar verwachting geen vaste contracten meer worden aangeboden?

Wethouder Jumelet zegt dat door het bestuur van de EMCO inderdaad is besloten de contracten die aan hun derde jaar toe waren niet te verlengen, omdat daaraan dan een vast contract zit. Dit besluit is genomen met het oog op de krimp in de SW. Daarnaast is al een heel lange tijd duidelijk dat de komende jaren voor de SW zwaar worden, zeker ook voor de EMCO. Nu al is zichtbaar dat er rode cijfers komen, niet zozeer vanwege de bedrijfsvoering als wel vanwege het subsidiebedrag. Een en ander maakt dat EMCO geen lange verplichtingen kan aangaan. Daarom is besloten het op de aangegeven manier te doen. Dit betekent niet dat alle mensen in één keer geen baan meer zullen hebben, maar wel dat in de komende jaren een contract, wanneer een derde verlenging aan de orde komt, niet wordt omgezet in een vast dienstverband.

De heer Huttinga komt ter vergadering.

Huishoudelijke hulp WMO

De heer Linnemann merkt op dat zowel de fractie van Wakker Emmen als de DOP-fractie veel signalen en klachten krijgt over de herindicaties voor hulp bij het huishouden. Omdat er voor hun verzoek maandelijks op de hoogte te worden gesteld geen meerderheid in de raad was, wil sprekers fractie door middel van vragen graag meer duidelijkheid krijgen.

1. Hoeveel herindicaties hulp bij het huishouden hebben tot nu toe in april plaatsgevonden? Hoe vaak zijn hierbij minder uren geïndiceerd? Hoe vaak een gelijk aantal uren en hoe vaak minder uren? Van mensen krijgt de

fractie het beeld dat herindicaties voornamelijk telefonisch gebeuren.

2. Hoe vaak zijn de herindicaties in april door middel van keukengesprekken uitgevoerd? En hoe vaak is herindicatie door middel van telefoongesprekken gebeurd? De fractie krijgt berichten binnen van mensen die contact hebben gehad met het zorgloket, waarin is aangegeven dat de regel '2,5 uur' alweer achterhaald is en dat nu 1,5 uur de standaard is. Is het college hiervan op de hoogte? Kan het aangeven wat er aan de hand is en wat het beleid is?
3. De fractie krijgt ook signalen dat na telefonische herindicaties de verlaagde indicaties al ingaan, maar dat mensen hiervan geen schriftelijk bericht ontvangen, zodat zij geen bezwaar kunnen maken. Kan het college dit bevestigen? Waarom krijgen mensen geen schriftelijk bericht?
4. Hoeveel bezwaarschriften WMO zijn er momenteel in behandeling?

Wethouder Jumelet antwoordt op de vragen onder punt 1 dat er in de maand april tot nu toe 871 gesprekken zijn gevoerd. Daarvan zijn nog niet alle uitkomsten verwerkt, maar van de verwerkte dossiers heeft 72% een lagere indicatie gekregen, voor 19% is de indicatie gelijk gebleven en voor 9% is de indicatie verhoogd.

Wat de vragen onder punt 2 betreft: voor april geldt dat de verhouding tussen huisbezoeken en telefoongesprekken respectievelijk 39% en 61% is. De aanname was 40-60, dus deze percentages komen aardig in de buurt.

Met betrekking tot de 2,5 uur en de 1,5 uur zij er op gewezen dat hier verleden maand is afgesproken dat de 2,5 uur ingaat op 1 januari 2013 en dat in de aanloop daarnaar herindicaties nog volgens het huidige beleidskader plaatsvinden. Bij de vaststelling van het nieuwe kader is tevens besloten tot een andere wijze van indiceren. Mensen die nu 1,5 uur krijgen, hadden die ook al in het verleden. Dit zal ook in de toekomst het geval kunnen zijn, want waarom zou aan mensen die 1,5 uur nodig hebben 2,5 uur worden toegekend? Zijn mensen goed op de hoogte? Naar spreker heeft begrepen blijft alles zoals het is wanneer er geen sprake is van gewijzigde omstandigheden, doch dat in geval dit wel zo is, er een overgangstermijn van drie maanden geldt. Iedereen krijgt een schriftelijk bericht van het besluit omtrent de nieuwe indicatie en eventueel van de overgangstermijn. Tegen dit besluit is conform de Algemene wet bestuursrecht bezwaar mogelijk. Op dit

moment zijn er 145 bezwaarschriften WMO in behandeling. De eerste beschikkingen naar aanleiding van de herindicaties zijn twee weken geleden verzonden. Tot nu toe zijn er geen bezwaarschriften binnengekomen die betrekking hebben op het herindicatieproces.

Het vragenhalfuur wordt vervolgens gesloten.

A3a. Notulen raadsvergadering van 19 maart 2012
[Stuknr. RA12.0032]

Mevrouw Hoogeveen stelt vast dat op pagina 12, halverwege de rechter kolom, staat dat het dierenpark zelf ook alle zeilen bij moet zetten om *hert* nieuwe park met goed marketing op de kaart te zetten en te houden. Het cursieve woordje moet natuur *het* zijn.

Op dezelfde pagina moeten op de tweede regel van onder de woordjes ‘**komt**’ en ‘**er**’ worden omgewisseld.

Volgens pagina 27 zou zij hebben gezegd: “Zij denkt ook dat het tamelijk uniek is dat dit alles op basis van een **enquête** wordt bewerkstelligd.” Het vet gedrukte woord moet zijn: *maquette*.

De heer Leutscher stelt vast dat op pagina 3 iets wordt vermeld wat hij niet heeft gezegd: “Stel dan het besluit van de raad van commissarissen niet geldig is, dan is het maar de vraag welke **werking** dit zou hebben.” Hij heeft echter gesproken over: *externe werking*.

Met inachtneming van de aangebrachte correcties worden de onder nr. A3a. vermelde notulen vastgesteld.

B3.b. Notulen raadsvergadering van 29 maart 2012
[Stuknr. RA12.0038]

De heer Moinat constateert dat op pagina 2 wordt vermeld dat hij heeft gesproken over de Wet WIJ, maar het te hebben gehad over de Wet Leijten-Kant.

Verder wordt op pagina 3 in de besluitvorming over een ordevoorstel twee maal de BGE-fractie genoemd. Daarvan moet natuurlijk een keer worden geschrapt. Wellicht moet het zijn: de aanwezige leden van de fractie van Wakker Emmen.

Met inachtneming van de aangebrachte correctie worden de onder nr. A3b. vermelde notulen vastgesteld.

A4. Bestemmingsplan ‘Erica, camping Op Fietse’ + bijlagen RIS.5489, RIS.5490 en RIS.5491
[Stuknr. RA12.0022]

A5. Niet-ontvankelijk verklaren bezwaarschrift de heer J.H. van Rossem + bijlagen RIS.5488 en 12.283157
[Stuknr. RA12.0039]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de onder de nrs. A4 en A5 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

A6. Verzamelbesluit begrotingswijzigingen 2012-3 + bijlagen RIS.5494 en RIS.5495
[Stuknr. RA12.0028]

De heer Moinat denkt dat het inmiddels wel bekend is dat de SP-fractie tegen het op één hoop gooien van voorstellen is, omdat daardoor niet gericht een voorstel goed of af kan worden gekeurd. Daarom wijst zij het voorstel onder A6 af.

De heer Schoo zegt dat de DOP-fractie eveneens tegen het voorstel onder A6 is.

De heer Van der Weide laat weten dat de fractie van Wakker Emmen om dezelfde reden als de SP-fractie tegen dit voorstel is.

Zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het onder nr. A6 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van SP, DOP en Wakker Emmen geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

A7. Verordening fractievergoeding 2012
[Stuknr. RA12.0025]

A8. Verantwoording fractievergoeding 2009 + bijlagen 12.283669 + bijlagen 12.283669 en RIS.5465
[Stuknr. RA12.0020]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de onder de nrs. 7 en 8 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

**B9. Exploitatieplan ‘Nieuw-Amsterdam/-Veenoord, bedrijventerrein De Tweeling’ november 2011 + bijlagen
RIS.5497 t/m RIS.5504
[Stuknr. RA12.12.0027]**

De heer Schoo merkt op dat de DOP-fractie aanvankelijk zeer sceptisch over dit voorstel was en tegen wilde stemmen. Na uitleg van de wethouder en ambtenaren kan zij evenwel instemmen, al is met dit voorstel wel wat geld gemoeid. Uitgelegd is hoe de situatie ter plaatse is ontstaan en die weinig mensen kwalijk is te nemen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. A9 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

**B1a. 1. Benoeming de heer H.L. Slot (GroenLinks), commissielid niet raadslid zijnde
2. Benoeming raadsleden D.R.S. Denkers (GroenLinks) en B.J. Greevink (Wakker Emmen) tot lid van de auditcommissie
[Stuknr. RA.12.0041]**

De voorzitter verzoekt mevrouw Nijhof namens de onderzoekcommissie te melden wat het onderzoek naar de geloofsbrieven van de heer H.L. Slot heeft opgeleverd.

Mevrouw Nijhof-Huizinga rapporteert dat in handen van de commissie zijn gesteld: de geloofsbrieven en de verder door de Kieswet gevorderde stukken aangaande de heer H.L. Slot. De commissie heeft kennisgenomen van de verklaring van de heer Slot van 23 april 2012 en de daarbij behorende documenten. Hierin wordt aangegeven dat de heer Slot als eerste opvolger op de kieslijst van GroenLinks voor benoeming als commissielid in aanmerking komt. De commissie heeft de geloofsbrieven onderzocht en in orde bevonden. Haar is gebleken dat de heer Slot aan de in de Kieswet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert de raad de heer Slot te benoemen als commissielid, niet raadslid zijnde.

De raad besluit overeenkomstig het advies van de onderzoekcommissie. De heer Slot wordt daarmee geacht met algemene stemmen schriftelijk te zijn benoemd.

De voorzitter verzoekt de heer Slot naar voren te komen voor de beëdiging en alle aanwezigen, voor zover mogelijk, te gaan staan.

De heer Slot legt in handen van de voorzitter de bij de wet vereiste verklaring en belofte af.

De voorzitter constateert dat de heer Slot hierbij onder ambtseed is geplaatst. Hij feliciteert hem met diens benoeming, wenst hem veel succes en overhandigt hem bloemen.

Vervolgens worden de heren D.R.S. Denkers en B.J. Greevink geacht schriftelijk te zijn benoemd.

De voorzitter wenst beiden eveneens succes in de auditcommissie, een commissie van specialisten en deskundigen. Zij kunnen daarin vooral met de wethouder van financiën goede zaken doen! De heren Van der Weide en Huttinga zijn later ter vergadering gekomen en hebben derhalve het langste naar de autoradio kunnen luisteren. Wellicht weten zij wat de actuele stand is. Natuurlijk is iedereen benieuwd naar de bezuinigingen die al dan niet worden gehandhaafd.

De heer Huttinga heeft een deel van zijn reis door Duitsland afgelegd, zodat hij niet alles heeft meegekregen. Het laatste dat hij vernam, was dat het pakket waarover vandaag is onderhandeld door de ChristenUnie, D66, GroenLinks, CDA en VVD is geaccepteerd. Hij kent de exacte inhoud echter niet, maar kennelijk is de kogel door de kerk.

Mevrouw Hoogeveen kan zeggen dat het pakket omvat: ambtenaren op de nullijn, versnelde invoering van de verhoging van de AOW-leeftijd, verhoging van het hoge BTW-tarief van 19 naar 21%, verhoging van accijnzen op tabak, alcohol en een aantal frisdranken en verdwijning van de aflossingsvrije hypotheek. Over Atalanta heeft zij nog niets gehoord! Verder is een aantal zaken teruggeschroefd; zo is er voor het PGB meer ruimte gekomen. Ook wordt € 200 miljoen uitgetrokken voor de natuur en milieu. Zij denkt dat men zo het D66-pakket wel te pakken heeft!

De voorzitter stelt voor maar even af te wachten wat er precies uitkomt. Er zijn voor de gemeen-

ten in elk geval grote belangen in het geding, dus het is spannend!

B1b. Aanvraag herstructureringsfaciliteit WSW + bijlagen RIS.5515, RIS.5516 en 12.325116 [Stuknr. RA12.0036]

De heer Eggen stelt vast dat tijdens de commissievergadering uitgebreid is gediscussieerd over het voorliggende raadsvoorstel. Daarin wordt gesproken over ‘kennismemen’ in plaats van ‘instemmen’ met het herstructureringsplan. De D66-fractie kan zich daarin volledig vinden.

Op 19 april is uitvoerig schriftelijk geantwoord op de in de commissievergadering gestelde vragen. De fractie heeft daarvan kennisgenomen en geconstateerd dat vóór 1 januari 2013 de te maken keuzes ter instemming zullen worden voorgesteld aan de raad. Daarin kan zij zich eveneens vinden.

Met de nieuwe verkiezingen voor de deur is het natuurlijk maar zeer de vraag of de Wet werken naar vermogen überhaupt nog zal worden ingevoerd. De D66-fractie adviseert de wethouder zekerheidshalve de aanvraag betreffende de herstructurering van de WSW vóór 1 juni in te dienen.

Mevrouw Plas-Kerperin deelt mee dat de CDA-fractie kennis heeft genomen van de brief van 19 april, waarin een aantal van haar vragen op voldoende wijze is beantwoord. De fractie wil er nog wel op wijzen dat het een onzekere tijd is en dat de Wet werken naar vermogen en de WSW wellicht worden gewijzigd. Opschorting van het voorgestelde besluit is voor de CDA-fractie echter niet aan de orde. Zij wil niet het risico lopen dat de aanvraag van Emmen te laat wordt ingediend en dat daarmee veel geld voor de WSW'ers mis wordt gelopen.

De fractie stemt in met dit voorstel. Wel vindt zij het van belang dat de WSW'ers in deze onzekere tijd goed op de hoogte worden gehouden. Daarnaast zou zij het op prijs stellen als de directie van de EMCO de raad persoonlijk op de hoogte stelt van de wijze waarop een en ander in de komende weken dan wel maanden gaat verlopen. De fractie stemt dus in, zij het met enige kleine kanttekeningen, maar vindt het van het grootste belang dat het geld voor de WSW'ers binnen wordt gehaald. Zij wil deze mensen zeker niet in de kou laten staan.

De heer Bijlsma merkt op dat het document voor eenieder duidelijk zal zijn: het binnenhalen van een bijdrage vanuit ‘Den Haag’, circa € 7 miljoen.

De kwaliteit van het document is naar de mening van de fractie van Wakker Emmen nog wel onder de maat. Als de wethouder er van overtuigd is dat dit voldoende is voor het binnenhalen van de bijdrage, vertrouwt de fractie daar evenwel op. Er is al een aantal ontwikkelingen genoemd. Misschien kan dit document derhalve spoedig de prullenbak in, omdat het niet meer nodig is. De fractie is tevreden met de wijziging van het ontwerpbesluit, namelijk dat dit document ter kennisgeving wordt aangenomen. De toekomstige ontwikkelingen zijn onzeker, doch de fractie wil niet het risico lopen dat Emmen de bijdrage van € 7 miljoen misloopt en stemt daarom in.

De heer Schoo merkt op dat de DOP-fractie zich in de commissievergadering heeft beperkt tot het stellen van vragen en het luisteren naar andere fracties. Het verheugde haar dat onder andere de fracties van PvdA en CDA aangaven er van uit te gaan dat de plannen niet worden uitgevoerd zoals ze nu op papier staan en hierover in de toekomst nog te willen spreken.

De DOP-fractie was er echter verbaasd over dat openlijk werd aangegeven dat wat op papier is gezet alleen maar bedoeld is om geld uit ‘Den Haag’ binnen te halen. De heer Huttinga heeft daarover in de commissie een paar zinnige opmerkingen gemaakt; wellicht zal de heer Huttinga straks nog zal aangeven hoe deze er nu in staat. Het is iets waarvoor je je als politicus zou moeten schamen als je steeds strenger wordt richting de burgers in geval zij bijvoorbeeld voor een uitkering ook maar iets niet correct hebben aangegeven of ingevuld. Maar misschien kan het niet anders, omdat een krankzinnig landelijk voorstel op gemeentelijk niveau leidt tot een krankzinnig openbaar debat.

Laat men hopen dat er, nu het kabinet is gevallen, gesleuteld gaat worden aan de Wet werken naar vermogen en de WSW, opdat de gevolgen voor de gemeente Emmen beperkt zullen zijn.

In de antwoorden van het college wordt vermeld dat de ‘afbouw’ van de WSW na een derde van het huidige aantal in 2050 gerealiseerd moet zijn. Dat is gebaseerd op 4% tot 5% uitstroom per jaar en op het uitgangspunt dat waar drie WSW'ers uitstromen er één kan instromen. De vraag aan het college is: begrijpt de DOP-fractie het goed

dat de landelijke WSW-subsidie voor een aantal WSW'ers in de gemeente geleidelijk wordt 'afgebouwd' tot en met 2050? Het zal voor de gemeente al een hele klus zijn mensen met een arbeidshandicap via de Wet werken naar vermogen te plaatsen bij reguliere werkgevers. Spreker heeft het dan over mensen die voorheen een beroep konden doen op de WSW of de WAJONG en straks misschien niet meer. Hopelijk wordt dit gerepareerd. Als men bij de EMCO ook nog fors gaat inzetten op detachering, wordt naar de mening van de fractie door iedereen in dezelfde vijver gevist. Zij wil het college meegeven na te denken over de vraag of het wel zo verstandig is bij de EMCO fors in te zetten op extra detacheringen.

Het nu gevallen kabinet heeft steeds geroepen dat er voor de huidige WSW'ers niets verandert, maar volgens de fractie kunnen gemeenten dit vanwege beperkte middelen straks niet waarmaken. Het is niet voor niets dat in het geruchtencircuit steeds vaker wordt geopperd lokale WSW-bedrijven failliet te laten gaan en de WSW'ers tegen het minimumloon weer aan te nemen. Hopelijk komt het zover niet, maar de vrees hiervoor is er. Met de uitspraak dat er voor de huidige groep WSW'ers niets verandert, hebben landelijke partijen verwachtingen gewekt. Het is te hopen dat deze partijen met de landelijke verkiezingen in aantocht het lef en besef hebben dat zij hun uitspraken moeten waarmaken.

Voorts de vraag aan het college wanneer de kaders worden vastgesteld en keuzes worden gemaakt. Graag datum en maand! Alle partijen hebben namelijk aangegeven dat zij inhoudelijk nog verder op de plannen willen ingaan, maar dat het nu het aanvragen van extra geld voorrang heeft.

De DOP-fractie twijfelt er zeer over of zij dit raadsvoorstel wel moet steunen. Het is gammel, niet goed onderbouwd en je kunt er eigenlijk niet goed mee voor de dag komen. Zij wacht de verdere beraadslaging af en zal in tweede termijn aangeven wat zij gaat doen.

De heer Denkers is het niet helemaal duidelijk of de heer Schoo nu ook voor die € 7 miljoen gaat of dit geld uit principieel oogpunt laat schieten. Kan de heer Schoo hierover enige duidelijkheid verschaffen?

De heer Schoo hinkt een beetje op twee gedachten. Hij vraagt zich af of de manier waarop nu om geld wordt gevraagd wel goed is. De wethouder had het eerder over € 400 miljoen voor alle

gemeenten, maar blijft dat wel zo? Immers, er zal aan de wet nog worden gesleuteld. Is het wel zo verstandig nu maar alvast geld aan te vragen als men het eigenlijk niet met de plannen eens is? Is dat principieel wel juist? En verandert het bedrag niet? Het kan hoger of lager worden al naar gelang de Wet werken naar vermogen en de WSW worden aangepast. Hiermee is het dilemma voor de fractie geschetst.

Spreker wacht de verdere discussie af en zal in tweede termijn zeggen of zijn fractie dit voorstel al dan niet steunt. Met het op deze manier aanvragen van geld maak je je eigenlijk belachelijk.

De heer Denkers wijst er op dat met een afwijzing van dit voorstel geen € 7 miljoen wordt binnengehaald en dat het instemmen met dit voorstel in elk geval de kans biedt dat de gemeente dit geld krijgt.

De heer Schoo zegt dat de bijdrage van € 7 miljoen nog niet zeker is, omdat er over de wet nog moet worden gesproken. Het kan zijn dat straks wordt gezegd: gemeenten, dien uw plannen maar in, maar het totaalbedrag wordt verlaagd van € 400 miljoen naar € 300 miljoen! Dan ontstaat er een andere ruif. Over het op voorhand een voorstel voorleggen, heeft de heer Huttinga terecht gezegd: als ik ambtenaar in 'Den Haag' zou zijn, zou ik dat voorstel linea recta terugsturen naar Emmen!

De heer Oldenbeuving vraagt of het geruchtencircuit van de heer Schoo betrekking heeft op Emmen. Als dat niet zo is, wil deze dat hopelijk even hardop zeggen. Anders worden weer allerlei mensen in onzekerheid gebracht die dat niet verdienen.

De heer Schoo antwoordt dat het geruchtencircuit heel omvangrijk is. De DOP-fractie krijgt elke dag informatie, bijvoorbeeld een e-mail van de SP-fractie, waarin een heel referaat staat over wat er allemaal gaat veranderen. Men kan wel zeggen dat er geen geruchten zijn, maar die zijn er wél.

De voorzitter begrijpt dat die niet specifiek Emmen betreffen.

De heer Schoo zegt dat dit natuurlijk zo is. Als men denkt dat Nederland alleen maar uit Emmen bestaat, is men gauw klaar, want dat is natuurlijk niet zo. Het gaat over alle WSW-bedrijven.

De heer Oldenbeuving stelt vast dat de heer Schoo geen aanwijzingen heeft dat bepaalde verhalen in Emmen spelen. Dat kán ook niet, want gemeenschappelijke regelingen kunnen niet fail- liet worden verklaard. Dat betekent dat de mensen die nu bij de EMCO werken zich op dat punt geen zorgen hoeven te maken.

De heer Halm vermeldt dat de BGE-fractie in de commissie reeds heeft aangegeven dat waarschijnlijk niemand in de raad tegen het aanvragen van extra geld bij 'Den Haag' is voor de herstructurering van de WSW en de EMCO-groep. Daarom nu nog een korte bijdrage.

Andere fracties hebben gezegd dat de raad in de nabije toekomst nog keuzes kan maken met betrekking tot de Wet werken naar vermogen, een nieuwe WSW en nieuwe taken binnen de WMO. De fractie wil graag de toezegging van het college dat er straks voor de raad nog iets te kiezen valt. Als die toezegging wordt gedaan, kan de BGE-fractie akkoord gaan met de plannen. Zo niet, dan zal zij niet instemmen. Dat de gemeente in dat geval geld misloopt, is dan niet anders. De fractie wil echter bij belangrijke veranderingen in het sociaal domein niet buitenspel worden gezet. Zij hoopt dan ook dat het college aan de raad nog de gelegenheid zal geven voor het maken van keuzes.

De heer Huttinga was eigenlijk niet van plan hierover nog iets te zeggen, maar is uitgenodigd door de heer Schoo.

Spreker kan zeggen dat hij achter zijn in de commissie gesproken woorden blijft staan. Echter, met de brief in de hand van het college naar aanleiding van vragen die in de commissie zijn gesteld, concludeert hij dat de raad nu enkel besluit over de aanvraag van geld voor de herstructurering. Voor het overige wordt slechts voorgesteld van een en ander kennis te nemen. Daarmee gaat hij akkoord.

Wethouder Jumelet stelt vast dat er in de commissiebespreking enige verwarring was over de wijze van presentatie. Terecht is opgemerkt dat thans wordt voorgesteld het stuk voor kennisgeving aan te nemen. In de stukken van het ministerie staat ook dat de aanvraag van de herstructureringsfaciliteit met de raad moet zijn besproken. Het doen vóórkomen alsof het gaat om vaststelling, zet iedereen op het verkeerde been. Het is juist dat de te dien aanzien gevraagde wijziging is doorgevoerd.

Wat is er nu precies aan de hand? Aan de ene kant komt straks in de Tweede Kamer de vraag aan de orde of de Wet werken naar vermogen een controversieel onderwerp is of niet. Aan de andere kant zie je dat het rijk bezuinigingen op de SW en het W-deel van de WWB ingeboekt. Als het instrumentarium ter discussie staat, wordt het bij het financieel plaatje dat voorligt voor de gemeenten lastig uitvoering te geven aan de herstructurering van het sociale domein. Hij hoorde iemand in de afgelopen weken zeggen: nou, dan gaat het mooi allemaal niet door! Iedereen die dat denkt, moet hij teleurstellen, want nogmaals: de bezuinigingen zijn ingeboekt. Met andere woorden: een en ander zal uiteindelijk wel degelijk een herstructurering teweeg brengen bij het SW-bedrijf. Er zal zeker iets gaan veranderen. Spreker zal de heer Mug uitnodigen om de raad op een bepaald moment weer eens bij te praten over de ontwikkelingen in het bedrijf, iets wat een tijdlang niet is gebeurd. Hij stelt zich voor dat de heer Mug de raad uitnodigt voor een bezoek aan het SW-bedrijf EMCO-groep.

Wat nu aan de orde is, is een 'toegangsbewijs', waarover nogal wat misverstand bestaat en grote woorden zijn uitgesproken. Benadrukt zij dat door het SW-bedrijf in de afgelopen tijd grote stappen zijn gemaakt; de raad heeft de resultaten daarvan gezien. Structuur en organisatie zijn op z'n minst *lean* en *mean*, wat inhoudt dat er heel veel geherstructureerd is. Ga je op zoek naar mogelijkheden tot verdere herstructurering, dan zou dat wat moeilijker zijn wanneer nog geen grote stappen zijn gezet. Het onderhavige voorstel voorziet in een manier om inzichtelijk te maken hoe naar de toekomst toe het bedrijf zou moeten worden geherstructureerd. Het is zeker geen stuk dat zomaar is bijgevoegd; er zitten elementen in die nadrukkelijk een richting aangeven. In de brief die aan de raad is gestuurd waarin antwoord is gegeven op in de commissie gestelde vragen wordt heel duidelijk gemaakt waarover nog besluiten moeten worden genomen, zeker waar het gaat om verordeningen en een aantal keuzes.

Overigens gaat het niet om het vragen van extra geld, maar om het maken van gebruik van een herstructureringsfaciliteit die tussen gemeenten en rijk is afgesproken, naar nu bekend is in totaal € 400 miljoen. Bekend is ook dat Emmen binnen de VNG bezwaar heeft gemaakt tegen dat bedrag, want dat er méér zou moeten komen, maar er is geen bezwaar gemaakt tegen de Wet werken naar vermogen. Die wet wordt breed gedragen omdat

er geherstructureerd moet worden binnen het hele sociale domein: WWB, WSW, WAJONG. De bedoeling is te ontschotten, wat mogelijkheden biedt.

Een en ander geschiedt met de kennis van nu. Spreker gaat dus niet speculeren over datgene wat er misschien nog gaat gebeuren. Door de VNG is geadviseerd gewoon een plan in te dienen. Vervolgens zal vanzelf wel duidelijk worden wat er nog moet gebeuren. Emmen zit met alle andere gemeenten in hetzelfde schuitje. Vanmiddag was er een bijeenkomst bij Buurtsupport, alwaar ook de betrokken wethouder van Stadskaanaal aanwezig was. Deze zei: gelukkig hebben de gemeenten nog tijd tot 1 juni gekregen om een plan in te dienen! Het mooie is dat deze toch maar alvast een plan heeft ingediend! Kortom, gemeenten maken heel simpel een keuze om gebruik te kunnen maken van de herstructureeringsfaciliteit, en dat is het voorstel dat nu voorligt.

De heer Moinat informeert of de aanvraag de maximale uitkering betreft dan wel of er een specifiek bedrag is genoemd. Hij heeft het idee dat de heer Schoo denkt dat Emmen niet meer terug kan als er meer geld beschikbaar wordt gesteld als gevolg van een of andere reparatie. Het gaat thans puur om het leggen van een claim op van beschikbare gelden, niet over inhoudelijke kaderstelling of richtingen voor de uitvoering van beleid. De SP-fractie stemt derhalve in met dit voorstel.

Mevrouw Louwes-Linnemann dankt het college voor de beantwoording van de vragen die in de commissie zijn gesteld.

De gemeente heeft in dezen te maken met een rijksbezuiniging die inmiddels reeds is ingeboekt. Dat er wat gaat gebeuren als 'Den Haag' totdat het diens zaakjes weer op orde heeft, lijkt logisch; dat sluit ook aan bij hetgeen de wethouder zojuist heeft gezegd.

De PvdA-fractie vindt het belangrijk dat wat de gemeente kan krijgen om alles goed te laten verlopen uit 'Den Haag' vandaan haalt. Over de invulling zal later worden gesproken. Laat men niet achterover gaan zitten, maar er voor zorgen dat men er straks klaar voor is.

Mevrouw Nijhof-Huizinga kan zich in grote lijnen aansluiten bij de woorden van mevrouw Louwes. Het gaat nu om de gelden die de gemeente binnen kan halen vanuit de herstructureeringsfaciliteit, en die kans moet Emmen vooral

niet voorbij laten gaan. Zoals de wethouder dit heeft ingestoken, vindt de VVD-fractie goed.

De heer Schoo heeft geluisterd naar collega-raadsleden en met heel veel belangstelling naar de heer Huttinga. Deze blijkt nu akkoord te gaan, omdat diens vragen beantwoord zijn, maar blijft ook bij hetgeen deze in de commissie heeft gezegd, waarvan akte!

Er kan natuurlijk van alles gebeuren. Zo is bijvoorbeeld het bedrag van € 750 miljoen voor ontwikkelingshulp alweer geschrapt, naar spreker heeft begrepen. Welnu, dat bedrag zou uitstekend kunnen worden gebruikt voor de WSW. Er staan nog allerlei zaken te gebeuren. Natuurlijk wil de DOP-fractie het bedrag van € 7,5 miljoen binnenhalen < anders heeft de gemeente straks helemaal niets >, maar zij wil wel waarschuwen voor de omstandigheid dat het straks anders gaat en er nog een vervolgvraag moet worden ingediend.

Begrijpt de fractie het goed dat de landelijke WSW-subsidie voor een aantal WSW'ers in de gemeente wordt afgebouwd tot 2050? Hierop nog graag een antwoord.

De voorzitter denkt dat als er iets wordt geschrapt in het pakket van het Catshuisakkoord, er eerst extra moet worden bezuinigd.

De heer Schoo merkt op dat als € 750 miljoen wordt ingeboekt maar niet wordt uitgegeven, dit geld voor iets anders kan worden gebruikt. Of ziet hij dit te simpel?

De voorzitter zegt dat het een onderdeel was van € 14 miljard bezuiniging. Als € 750 miljoen wordt geschrapt, moet dat geld ergens anders worden gevonden.

De heer Schoo wil hier maar niet gaan onderhandelen. Voor hem staat echter vast dat er nog een heleboel zaken komen. Zo nodig weet hij er nog wel een paar en het college vast ook, bijvoorbeeld Atalanta!

De voorzitter heeft hoop! Laat men echter de cijfers maar even voor 'Den Haag' laten.

Wethouder Jumelet constateert dat er een groot realiteitsbesef is ten aanzien van de situatie waarin het land en ook de gemeente verkeert. In de commissie is duidelijk gemaakt dat het college het beleid erg belangrijk vindt te staan voor de SW. Hem dunkt dat hierover ook in de raad geen

misverstand is. Het is heel vervelend als er onrust is bij mensen die is gebaseerd op verhalen, geruchten enzovoort. Er moet dan ook goed worden gecommuniceerd, hier alsook in het bedrijf zelf. De OR heeft ingesproken tijdens de commissievergadering en duidelijk is dat er een normaal verkeer is tussen de directie en de ondernemingsraad, zodat helder is waar men op dit moment staat en waar men naartoe gaat, in afwachting van zaken die bij wijze van spreken morgen weer op stapel staan.

Wat de vraag van de heer Schoo over het jaar 2050 betreft: spreker weet ook niet wat er precies in 2049 aan de orde komt, maar hij weet wel dat de berekeningen zijn gemaakt op basis van het huidige bestand bij het SW-bedrijf. In elk geval is het idee dat in 2050 sprake zal zijn van 1 staat toe 3. Hij stelt zich voor dat er dan ook één budget zal zijn als de ontschotting gaat plaatsvinden binnen de Wet werken naar vermogen. Duidelijk is dat er een zware opgave te doen staat, in de jaarbegroting en in meerjarig perspectief. Hij denkt derhalve dat Emmen die € 7,5 miljoen heel hard nodig zal hebben om het bedrijf klaar te stomen voor de toekomst.

De heer Moinat zou het op prijs stellen als de wethouder de vraag van de SP-fractie ook beantwoordt. Dat was de vraag of de aanvraag de maximale bijdrage beoogt of een specifiek bedrag.

Wethouder Jumelet antwoordt dat er een berekening is gemaakt op basis van het aantal se's. Op basis van dat aantal wordt het bedrag van € 400 miljoen verdeeld. Bij het bedrag van € 7,5 miljoen is uitgaan van, naar hij meent, 2017 of 2018. Jaarlijks zal gekeken moeten worden naar de inzet van middelen op basis van wat er is gedaan. Als het bedrag anders wordt, zal er ook een andere verdeling plaatsvinden, maar met de kennis van nu wordt de aanvraag gedaan, net zoals elke gemeente dat kan doen vóór de datum die door het ministerie is gemeld. De aanvraag van Emmen zal wat hem betreft morgen op de bus worden gedaan!

De heer Schoo vindt dat de wethouder wel iets te gemakkelijk over verhalen en het geruchtencircuit doet. Het is namelijk feitelijk zo dat 135 mensen die voor het derde jaar een tijdelijk contract hebben een aanzegging hebben gekregen dat zij geen vast contract krijgen. Die mensen worden hiermee geconfronteerd en komen bij de DOP met de vraag: wat moeten we nu? Deze

mensen worden feitelijk geraakt. Dat heeft niets met geruchten te maken, want het gaat om een besluit dat door het EMCO-bestuur is genomen. Of dat zou kunnen worden gerepareerd, valt nog niet te zeggen, omdat nog niet bekend is hoe het gaat met het totaal ineenschuiven van de betrokken wetten.

Wethouder Jumelet zegt dat wat nu precies hetgeen is waarvan last wordt ondervonden een onjuist voorstelling is van zaken die onrust bij mensen teweegbrengt. De kwestie van de tijdelijke contracten is hier diverse malen aan de orde geweest. Na een derde tijdelijk contract geen vast contract is volgens het gewone arbeidsrecht in dit land georganiseerd. Dat geldt ook in dit geval. De uitleg is bekend, maar dat neemt niet weg dat er zorgen zijn over de mensen die het betreft. Er zal worden gemonitord wat er in dit opzicht kan en moet. Daarmee is niet gezegd dat mensen met een vast dienstverband gewoon hun rechten kunnen laten gelden. Als het een met het ander in verband wordt gebracht, wordt een geruchtencircuit op gang gebracht waarvan mensen onrustig worden. Daar neemt spreker afstand van.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. B1b. vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

B2. Vervallen

B3. Energienota gemeente Emmen + bijlagen RIS.5448 en RIS.5449 [Stuknr. RA12.0018]

De voorzitter geeft allereerst het woord aan de fractie van Wakker Emmen, aangezien zij de vorige keer heeft aangekondigd een motie te zullen indienen.

De heer Linnemann stelt vast dat de gemeente Emmen er naar streeft in 2050 CO₂-neutraal te zijn, waarover al het een en ander is gezegd in de commissie. De Energienota bestaat uit twee delen. Met alleen de drie stappen en met de *Big Five* zoals verwoord in de nota is het duidelijk dat de doelstelling 'Emmen CO₂-neutraal in 2050' niet wordt gehaald; zie hiervoor pagina 6 van deel 2. Al het mogelijke moet uit de kast worden gehaald om de doelstelling wel te halen. Zo is er veel winst te behalen uit energiebesparing door isolatie van woningen; ook dit staat vermeld in de Energienota. Hierbij moet men niet alleen aan de woningcorporaties denken, maar

ook aan particuliere woningbezitters. Dit streeft de gemeente ook na; zie bladzijde 17 van de nota. Om dit te realiseren zal de burger echter een steuntje in de rug moeten worden gegeven. Dit kan door een subsidieregeling in het leven te roepen, waardoor particuliere huizenbezitters, met name bezitters van oudere woningen, worden gestimuleerd tot isolatie van hun woning. Dit resulteert zeker in een vermindering van de CO₂-uitstoot. Tevens is het goed voor de economie en voor de werkgelegenheid. Dat staat overigens ook vermeld in het volgende stuk, dat door de PvdA-fractie op de agenda is gezet. Wat dit betreft, zit de fractie van Wakker Emmen dus op één lijn met de PvdA-fractie. De fractie van Wakker Emmen dient de volgende motie in.

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 26 april 2012,

constaterende dat:

- ***Emmen streeft naar CO₂-neutraal in 2050;***
- ***er meer moet gebeuren om in 2050 CO₂-neutraal te zijn dan in de nota is verwoord;***
- ***Emmen als eerste stap in zijn Energie-nota noemt: energiebesparing;***
- ***Emmen ook energetische verbeteringen van woningen van particuliere bouwers nastreeft;***

overwegende dat:

- ***isoleren van woningen veel kan bijdragen aan vermindering van CO₂-uitstoot;***
- ***zowel bij nieuwbouw als bij aanpassing van bestaande woningen isolatie gestimuleerd moet worden;***
- ***het energiezuinig maken van (bestaande) particuliere woningen in eerste instantie aan de burgers zelf is;***
- ***een stimuleringsregeling van de gemeente hierbij een steuntje in de rug kan zijn;***
- ***een stimuleringsregeling uiteindelijk ook goed is voor de werkgelegenheid en de economie;***

verzoekt het college:

- ***een subsidieregeling in het leven te roepen met als doel het isoleren van bestaande particuliere woningen te stimuleren;***

- ***deze subsidieregeling als volgt in te kleeden: 25% van de isolatiekosten te vergoeden met een maximum van € 1.500,- per woning;***
- ***het benodigde budget hiervoor te halen uit het budget voor de uitvoering van het klimaatcontract met de provincie Drenthe;***
- ***dit voorstel te betrekken bij de behandeling van de Kadernota,***

en gaat over tot de orde van de dag.

Ook zal de gemeente actief met elke vorm van duurzame energie aan de slag moeten, uiteraard niet alleen, maar met partners. Er moet niet alleen worden gekeken naar windenergie, want volgens de fractie zijn de nadelen nog steeds groter dan de voordelen en renderen zij boven land zonder subsidie nog steeds niet. De kansen en de mogelijkheden van elke vorm van duurzame energie moeten worden bekeken, met name de mogelijkheden van diepe geothermie. Deze vorm van duurzame energie zou weleens de oplossing kunnen zijn voor het milieuvraagstuk. Het is al eerder aan de orde gesteld door verschillende partijen. De gemeente moet dit zeker niet alleen willen doen, maar samen met verschillende partners, opdat dit mogelijk groots kan worden aangepakt. Om een en ander te bewerkstelligen dient de fractie van Wakker Emmen ook hierover een motie in. Dit is al eerder gebeurd, maar de motie is nu aangepast. Bewust zijn de nadelen van windenergie er uit gehaald om meer politiek draagvlak te bereiken. De motie luidt als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 26 april 2012,

constaterende dat:

- ***het rijk streeft naar een verhoging van het aandeel duurzame energie tot 14% in 2020;***
- ***het college de doelstellingen zoals opgenomen in de Milieuagenda 2007-2010 wil behalen;***
- ***het college de doelstelling heeft in 2050 CO₂-neutraal te zijn;***

overwegende dat:

- ***de genoemde maatregelen zoals verwoord in de Energienota gemeente Emmen niet voldoende zullen zijn om in 2050 CO₂-neutraal te zijn;***

- *de huidige stand van de techniek steeds meer mogelijkheden biedt voor duurzame energie;*
- *enkel met het inzetten van windenergie de doelstellingen niet gehaald zullen worden;*
- *er steeds betere manieren komen om duurzame energie op te wekken;*

verzoekt het college:

enerzijds nadrukkelijk onderzoek te doen naar de mogelijkheden van met name diepe geothermie en zo mogelijk medewerking te verlenen aan de realisatie hiervan, en anderzijds te proberen de landelijke overheid er van te overtuigen dat er meer mogelijkheden zijn voor duurzame energie dan alleen windenergie,

en gaat over tot de orde van de dag.

Tot slot het voorliggende besluit. De fractie van Wakker Emmen constateert dat de gemeente er met deze nota nog lang niet is. Er moet nog veel meer gebeuren om CO₂-neutraal te worden in 2050, maar het is een stap in de goede richting. Daarom zal de fractie het raadsvoorstel steunen.

Mevrouw Hoogeveen zegt dat deze twee motie haar verbaast. Zij dacht namelijk dat hieraan al gehoor wordt gegeven. Van de *Big Five* maakt geothermie wel degelijk een belangrijk onderdeel uit. Verder is er volgens haar vanuit het college al aardig veel aandacht voor. Zij vraagt zich dan ook af of deze motie niet achterhaald is. Over de eerste motie de vraag: heeft de fractie van Wakker Emmen enig idee wat een subsidie-regeling als bedoeld mogelijkerwijs zou gaan kosten?

De heer Linnemann wijst er op dat wordt voorgesteld het college met een voorstel te laten komen. Er is een budget van € 3 miljoen van de provincie beschikbaar. Daarvan is € 1,5 miljoen bestemd voor Atalanta. Van de resterende € 1,5 miljoen is € 1 miljoen bestemd voor energiebesparende maatregelen, en hem dunkt dat daarvan wel een deel kan worden gebruikt voor financiering van de subsidieregeling. In de tweede motie gaat het met name om diepe geothermie. Er staan diverse mogelijkheden in de Klimaatnota en de Energienota, maar de fractie heeft het over de diepe geothermie met als doelstelling: energie- en warmteopwekking.

De heer Ruhé merkt op dat de CDA-fractie tijdens de behandeling van de Energienota in de commissie goed heeft kunnen spreken over de mogelijkheden van de gemeente om zaken in gang te zetten en uit te voeren. Die mogelijkheden blijken erg beperkt te zijn. Als er zaken zijn die de gemeente kan stimuleren en uitvoeren, wenst de fractie dat dit snel en correct gebeurt. Op tijd inspelen op veranderingen in de samenleving is nu noodzakelijk. Als ondernemers zaken oppakken, moet de gemeente met dezelfde snelheid reageren.

De fractie is benieuwd of de CO₂-compensatievraag al aan de NAM is gesteld, zoals gevraagd in de commissie.

Een deel van de CDA-fractie heeft kennisgenomen van de contacten die de gemeente heeft met de leverancier van grootschalige zonne-energiecentrales. Deze heeft enige voorbeeldberekeningen gemaakt. Door de fractie is al eerder de mogelijkheid naar voren gebracht zonnepanelen grootschalig toe te passen in het Rundedal. De combinatie zonnepanelen en visteelt in kassen komt voort in Duitsland. Zulke activiteiten zouden ook in het Rundedal mogelijk moeten zijn. Visteelt kan een goede bijdrage leveren aan het tegengaan van voedselschaarste. Er is veel minder voer nodig voor een kilo vis dan voor vlees. Met het oog op maatschappelijk verantwoord ondernemen zou dit dus een goede ontwikkeling zijn.

Voorts constateert de fractie dan er in het gebied Klazienaveen goede mogelijkheden zijn voor het winnen van aardwarmte. Op 3.000 meter diepte is de warmte ongeveer 130 graden, zoals uit onderzoek is gebleken. Dit biedt zelfs mogelijkheden voor stroming, dus geen heel diepe geothermie, maar op een diepte van drie km.

Het zoekgebied voor windenergie is rond Barger-Compascuum en de energie-infrastructuur nabij het Rundedal aanwezig. Er zijn plannen voor een biovergistingsinstallatie in het Rundedal waarbij zuivere CO₂ vrijkomt. De industrie in Emmen vergt een groot stroomverbruik en het glastuingebied in Klazienaveen gebruikt op dit moment warmte, CO₂ en stroom, alles via gas geproduceerd. De CDA-fractie roept het college op op zoek te gaan naar bedrijven die deze mogelijkheden kunnen omzetten in een energiebedrijf dat al die mogelijkheden benut, opdat er een grote CO₂-besparing wordt gerealiseerd en er voor wordt gezorgd dat het financieel voordeel bij bedrijven in Emmen terechtkomt.

En wat de diepe geothermie betreft: daarvan is weinig bekend. Er is al er wel wat bekend geworden door onderzoek in Duitsland. In Nederland zijn er enige initiatieven, bijvoorbeeld vlakbij Naaldwijk. Spreker denkt het verstandiger is in elk geval een jaar, maar misschien wel twee jaar, te wachten op de ervaringen die worden opgedaan met diepe geothermie alvorens het college aan te sporen daarnaar onderzoek te gaan verrichten. De ervaring leert dat een dergelijk onderzoek vaak heel duur is en dat je daarmee nog niet alles te weten komt. Ervaringen zijn beter!

De heer Denkers weet niet of hij zich aan de gestelde vier minuten spreektijd kan houden.

De voorzitter zegt dat de heer Denkers daar wel bij zal worden geholpen!

De heer Denkers wil maar meteen met de deur in huis vallen: de GroenLinks-fractie heeft heel veel moeite met deze Energienota. Dat komt onder meer doordat het stuk getuigt van een Babylonische spraakverwarring over klimaatneutraal, CO₂-neutraal en wat dies meer zij. In de samenvatting wordt gesteld dat de reductie van CO₂-uitstoot een bijdrage levert aan een klimaatneutraal Emmen. Daarvan wordt het voor de fractie niet veel duidelijker. Haars inziens druist dit eigenlijk een beetje in tegen het initiatiefvoorstel van GroenLinks, gericht op het klimaatneutraal maken van Emmen, dat op 28 juni 2007 is aangenomen. Dit voorstel heeft sindsdien een aantal malen op de agenda gestaan. Spreker licht er één punt uit: het voorstel van de PvdA-fractie inzake duurzame LED-verlichting, ingediend op 10 november 2011. Hij komt hierop verder in zijn verhaal nog even terug.

In het voorstel geeft de wethouder aan dat klimaatneutraal in 2020 te ambitieus is. De fractie van GroenLinks heeft het stuk van voor naar achter doorgelezen en is geen enkele onderbouwing daarvan tegengekomen, sterker nog: dit wordt eigenlijk in een moeiteloze heupbeweging omgebouwd naar CO₂-neutraal in 2050. De fractie heeft het bestuursakkoord 2010-2014 er even bij gepakt. Daarin staat dat een duurzame klimaatneutrale gemeente een belangrijk doel is van het college. Gezien de oprekking naar 2050, rijst de vraag of de wethouder hierop nu terugkomt. Als dat zo is, is de vraag waarom zij zich daarop dan in eerste aanleg heeft vastgelegd, zeker gezien in de context van de door het college op 12 april 2011 vastgestelde Energienota, waarin het

college de in de Kadernota 2008 opgenomen doelstelling Emmen klimaatneutraal te maken nuanceert. Dit houdt in dat het college een beslissing van de raad nuanceert. Spreker vraagt aan de wethouder hoe zij dit ziet, want volgens hem is het zo dat het college de beslissingen van de raad uitvoert en niet kan ombuigen naar een voor het college gemakkelijker standpunt. Graag verneemt hij van de andere fracties hoe zij hierover denken. Terugkomend op het voorstel van de PvdA-fractie: als het college in april 2011 tot het inzicht komt dat iets te ambitieus is, waarom ligt er dan een vol jaar later, april 2012, pas een voorstel bij de raad? Het PvdA-fractie dateert, zoals gezegd, van 10 november 2011. Dat is dus ruim een half jaar na de nuancering. Spreker dunkt dat de wethouder toentertijd al had kunnen aangeven dat het voorstel te ambitieus is en zou moeten worden ingetrokken, of er een andere zwaai aan had moeten worden gegeven. De wethouder heeft wel gezegd dat de raad de Energienota van 2012 moest afwachten, maar in deze nota is niets terug te vinden over het PvdA-voorstel. Wellicht kan de wethouder hierover een en ander duidelijk maken.

Vervolgens een inhoudelijke reactie.

Het stuk is wat de GroenLinks-fractie betreft het beste te omschrijven als een maatschappelijke verkenning. Het ademt de sfeer van: we zijn helemaal afhankelijk van externe factoren en hebben geen invloed op het moment waarop Emmen CO₂-neutraal zal zijn. Te veel worden groene energieopwekking en energiebesparing in dit stuk aan derden overgelaten, waarbij de gemeente slechts een ondersteunende en adviserende rol heeft. De fractie is van mening dat de gemeente in dezen een voortrekkersrol dient te spelen, daarmee het goede voorbeeld gevend en het recht verwervend om met derden afspraken te maken en hen daarop eventueel aan te spreken.

De inspanning van de gemeente, zoals samengevat in figuur 1.1 in RIS.5449, om tot 50% CO₂-reductie te komen, is wat de fractie betreft gebaseerd op heel veel aannames. Spreker zal er vijf noemen.

1. Energiebesparing is slechts verantwoordelijk voor 2% van de reductie van de CO₂-uitstoot in 2025, en dat terwijl er in het begin van het document toch echt wordt aangegeven dat energiebesparing noodzakelijk is om de target te halen. Een aandeel van 2% lijkt de fractie verwaarloosbaar.
2. Efficiënter omgaan met energie. Hiermee wordt de aanleg van het warmtenet door derden bedoeld. De fractie ziet geen onder-

- bouwing van de opbrengst en de kosten, en verder is nog twijfelachtig of dit er überhaupt wel komen zal, maar het wordt wel opgenomen als zijnde 5% besparing.
3. Windenergie: 10% in 2015. Klaarblijkelijk wordt er al uitgegaan van een windmolenpark van 60 megawatt, doch de fractie ziet geen ruimte voor uitbreiding op kleinschalig niveau.
 4. Geothermie is door de fractie van Wakker Emmen al even aangehaald en staat ingeboekt voor 3% van de targets. Gezien de investeringen die hierin gedaan moeten worden, lijkt het de fractie twijfelachtig dat dit commercieel haalbaar zal zijn, hoewel het een mooie manier is om alternatieve energie op te wekken.
 5. Zonne-energie: de bijdrage in 2015 is minder dan 1% en zou in 2025 40% zijn. In autotermen < heel on-GroenLinks > betekent dit dat je van de parkeerstand onmiddellijk naar vol gas zult moeten gaan om een dergelijke doelstelling te verwezenlijken.

De voorzitter merkt op dat de heer Denkers wellicht met vol gas tot een afronding kan komen!

De heer Denkers zal dat doen.

Uit wat er in figuur 1.1 staat, trekt de fractie de conclusie dat alleen windenergie en zonne-energie in 2015 samen voor 50% van de targets zorgen. De vraag is dan: hoe wordt die overige 50% met zaken die nog minder opleveren ingevuld? De fractie kan er geen wijs uit worden; anders hadden ze wel in de *Big Five* gestaan. De algemene conclusie van de fractie over dit stuk is dat het weinig ambitie uitademt. Het enige dat volgens haar lijkt te doen staat, is de raadsbeslissing van 2008 te nuanceren en 2020 naar 2005 te koppelen aan de nota. Spreker wil de PvdA'ers vanavond een hart onder de roem steken en Diederik Samsom even citeren. In het blad *Rood* van april 2008 heeft deze gezegd: "We handelen met planeet Aarde en dat is een keiharde tante; die praat niet terug, die warmt op." Laat de gemeente daadkracht tonen, en daarvan getuigt dit stuk in elk geval niet.

Mevrouw Aldershof zegt dat natuurlijk iedereen schone, betaalbare en vooral betrouwbare energie wil. Innovaties kunnen echter niet zonder het bedrijfsleven worden gerealiseerd. De gemeente heeft een verantwoordelijkheid te nemen ten aanzien van facilitering en terugdringing van de administratieve lasten.

Blij is de VVD-fractie met de initiatieven van onder andere de corporatiesector en de land- en tuinbouw, maar de burger heeft eveneens een verantwoordelijkheid waar het gaat om energiebesparing.

De fractie is voor groei, groene groei, en zegt dus ja tegen de *Big Five*, de afspraken over windmolens < de fractie is voor een betrouwbare overheid >, CO₂-neutraal in 2050 en zegt dan ook ja tegen de Energienota. Deze biedt een duidelijk kader. Laat iedereen nu eens gaan dóén, in plaats van er alleen over te praten.

Wethouder Houwing-Haisma wil beginnen met het goede nieuws dat zij zojuist las, namelijk dat de BTW op zonnepanelen naar 6% gaat. Zij had verwacht dat mevrouw Hoogeveen dat wel even had genoemd! Wellicht biedt de verlaagde BTW perspectief voor iedereen die er over denkt zonnepanelen op het dak te gaan zetten. Wellicht biedt dit ook mogelijkheden om tot een *businesscase* te komen voor de toepassing van grootschalige zonne-energie.

Er is al twee keer over de Energienota gesproken, eerst in de vorm van een C-discussie en onlangs nog uitgebreid in de commissie. Toen heeft zij brede steun geproefd voor de keuzes die het college heeft gemaakt. De GroenLinks-fractie nam aan genoemde discussies geen deel, maar spreker heeft de voorganger van de heer Denkers wel horen zeggen te menen dat CO₂-neutraal in 2020 haalbaar zou zijn. Zij kan zich niet voorstellen dat het de heer Denkers ontgaat is dat een dergelijke ambitieuze doelstelling momenteel in geen enkele gemeente wordt gehaald. Het dwingt tot bijstelling van de ambities, ook in de gemeente Emmen. Het college heeft realistische keuzes gemaakt, waarvan het denkt dat in samenwerking met het bedrijfsleven < de gemeente gaat natuurlijk niet zelf investeren in geothermie, in windmolens, in grootschalige zonnepanelen in het Runderdal > tot iets is te komen. Duidelijk moge evenwel zijn dat bedrijven op dit moment nog niet in de rij staan. Vooral grootschalige projecten voor duurzame energie zijn dus nog echt van subsidie afhankelijk. Waar het gaat om grootschalige zonne-energie in het Runderdal komt er weleens iemand voorbij met een goed idee of een plan, maar voor een haalbare *businesscase* heeft het college nog niemand voorbij zien komen. Als een bedrijf of bedrijven zich melden, zal zeer serieus met hen in gesprek worden gegaan. Het voorgaande geldt ook voor die ondernemers die hier denken te investeren in diepe geothermie. Dat blijkt nog niet zo eenvoudig en ook zeker

nog niet haalbaar. Bij ondiepe geothermie gaat het vooral om de opsporingsvergunningen voor Erica, Klazienaveen en het centrum van Emmen. Van Erica is bekend dat er tuinders bezig zijn om te proberen daar een project op het gebied van geothermie van de grond te krijgen. Het college wacht af of dit daadwerkelijk lukt, maar het is niet eenvoudig, want het gaat om enorme bedragen waarvoor tuinders risico's moeten nemen, terwijl iedereen weet hoe het er op dit moment voor hen bij hangt.

Spreekster is niet negatief of pessimistisch, want zij ziet ongelooflijk veel positieve beweging met betrekking tot duurzaamheid. Zij hoeft alleen maar te verwijzen naar het initiatief dat thans in De Monden loopt, alwaar de EOP informatie-avonden belegt voor de bewoners van het gebied, teneinde te komen tot een gezamenlijke inkoop van zonnepanelen. In hoeverre dat soort initiatieven moet worden gefaciliteerd of ondersteund, zal de tijd wel uitwijzen. In elk geval is zij blij met initiatieven die mensen zelf nemen. Dit geldt eveneens voor het bedrijfsleven; op de industrieterreinen is bijna elk bedrijf bezig met duurzaamheid en het zuiniger omgaan met energie. Het stelt spreekster wel gerust dat iedereen toch z'n verantwoordelijkheid neemt.

Op de vraag over de CO₂-concentratie in relatie tot de NAM kan zij zeggen dat de NAM meedoet aan de certificatenhandel in CO₂-emissie. Het voert te ver nu uit te leggen hoe het met de certificaten werkt, maar op die manier wordt een en ander gecompenseerd.

Over wat in de eerste Wakker Emmen-motie wordt voorgesteld, is in de commissie reeds gesproken. Waar wordt voorgesteld een bepaald bedrag beschikbaar te stellen voor isolatie van woningen van particuliere woningbezitters geeft spreekster in overweging dat je daarmee maar een beperkt aantal mensen kunt helpen. Als het potje leeg is, hebben andere mensen het nakijken. Persoonlijk denkt zij dat dit geen goede regeling is, maar het is aan de raad hierover te oordelen. Het moge verder duidelijk zijn dat het college op dit moment geen behoefte heeft aan de motie over diepe geothermie en dat het de ontwikkelingen die nu gaande zijn eerst maar eens afwacht. Wellicht is er een doorbraak in de toekomst. Zo dat het geval is, dan zal daarop zeker worden ingespeeld.

De fractie van GroenLinks vindt het allemaal te weinig ambitieus, doch spreekster vindt het realistisch. Zij denkt dat op deze manier een aantal stappen kunnen worden gezet. De zaken mooier voorstellen dan ze op dit moment zijn of ambities

op te schrijven waarvan je weet dat ze nu niet haalbaar zijn, daarvan is zij geen voorstandster. Natuurlijk zal dit soort nota's en het energiebeleid met een zekere regelmaat tegen het licht worden gehouden. Als blijkt dat je moet bijstellen, dan zal dit zeker worden gedaan.

De heer Linnemann hoort een paar tegenstrijdigheden in de reacties van zowel de wethouder als een aantal fracties. De heer Ruhé heeft het over een afwachtende houding, maar volgens de fractie van Wakker Emmen gaat men dan achter de feiten aan lopen. Mevrouw Aldershof zegt juist dat nu moet worden gehandeld en niet moet worden afgewacht. Wethouder Houwing zegt daarentegen dat maar even moet worden afgewacht wat het onderzoek brengt en dat daarna verder kan worden gekeken. De heer Denkers zei dat er veel meer moet worden gedaan. Volgens de fractie van Wakker Emmen moet ook niet worden afgewacht. Elk initiatief of goed idee dat er komt, moet worden omarmd, in plaats van te zeggen: we wachten nog wel een jaartje en bekijken eerst wat er aan techniek mogelijk is. Juist nú moet de gemeente doorzetten en aanpakken, elk initiatief beoordelend op z'n kwaliteiten. En wat de subsidieregeling aangaat: volgens spreker is het bij elke subsidieregeling zo dat er een bedrag wordt vastgesteld. Als dat op is, is het op en is het afgelopen. Volgens hem is dit geen excuus om de voorgestelde regeling als geen goede te betitelen. Op is op geldt voor elke subsidieregeling.

De heer Ruhé wordt verweten dat hij afwacht. De CDA-fractie roept echter juist op op zoek te gaan naar bedrijven die de mogelijkheden die er zijn te pakken en voordeel in het gebied te brengen. De fractie zegt alleen dat voor een fenomeen als diepe geothermie, waarvoor heel veel investeringen moeten worden gedaan, beter even kan worden gekeken naar de projecten die in den lande gaande zijn. Dat lijkt haar een goedkopere manier. Het geldt dat voor onderzoek nodig zou zijn, kun je beter eerst aan iets anders besteden. Dat is veel beter.

De heer Linnemann heeft de heer de heer Ruhé toch echt horen zeggen: laten we maar een jaartje wachten voordat er met geothermie verder wordt gegaan.

De heer Ruhé had het hierbij over diepe geothermie op vijf of zes km diepte, waarmee veel hogere kosten gepaard gaan.

De heer Halm vraagt zich af wie daarnaar onderzoek zou moeten doen. Moet daar weer een andere instantie voor worden ingeschakeld? Het lijkt hem het allerbeste te bekijken wat voor onderzoek er in de wereld wordt gedaan naar dit soort mogelijkheden, in plaats van in eigen huis mensen te gaan motiveren voor een onderzoek. Hij ziet trouwens niet dat hiervoor de kennis in huis is.

De heer Linnemann zegt dat hierover wereldwijd al veel kennis is vergaard, onder meer in Duitsland. Nu zeggen dat de kennis er niet is, vindt hij iets te kort door de bocht. De kennis zal niet in eigen huis aanwezig zijn, maar dit moet de gemeente ook niet zelf gaan ontwikkelen; dat moet je overlaten aan partijen die gespecialiseerd zijn, hierin mogelijkheden zien en hierin willen investeren. Kortom, absoluut niet zelf gaan doen!

De heer Smit verzoekt om een schorsing voor overleg in de fractie alvorens hierover verder te debatteren. Hij vindt het jammer dat dit onderwerp nu aan de orde komt, want ziet de motie over diepe geothermie nu pas voor het eerst. Nog een vraag aan de heer Linnemann. Weet deze wat er allemaal in het klimaatcontract staat? De heer Linnemann stelde ook dat er een miljoen op de plank ligt, maar is dat geld geoormerkt? In elk geval kan spreker zich niet voorstellen dat het dood op de plank ligt.

De heer Linnemann heeft hiernaar navraag gedaan bij ambtenaren. In het klimaatcontract is voor energiebesparing een bedrag van € 1,3 miljoen bestemd, waarvoor volgens de ambtenaren nog geen specifieke bestemming is. Daaraan kan dus nog een invulling worden gegeven, onder andere het financieren van de voorgestelde subsidieregeling.

De heer Ruhé wil nog even reageren op de opmerking van de heer Linnemann dat instellingen die initiatief willen nemen om te komen tot diepe geothermie moeten worden ondersteund. In feite zegt de CDA-fractie niets anders. Als er iemand onderzoek naar diepe geothermie wil uitvoeren, is de fractie daar voor. Dat is wat anders dan aan de gemeente te vragen hiernaar onderzoek te doen, want daar komen er hoge onderzoekskosten aan te pas.

Mevrouw Hoogeveen wil de commissievergadering niet overdoen en nog slechts kort reageren.

De D66-fractie vindt de Energienota goed geschreven. Uiteraard moeten er activiteiten uit voortkomen en die ziet zij graag terug in het Milieuprogramma.

Zij denkt dat er met de *Big Five* duidelijkheid is gegeven en stelt eveneens voor na de behandeling in tweede termijn een schorsing in te lassen om de twee moties in de fractie te kunnen bespreken.

De heer Smit zegt dat ook de PvdA-fractie de nota een duidelijk stuk vindt. De keuzes die daarin worden gemaakt, zijn helder.

Indertijd is al de vraag gesteld of, vaststellende dat de energiebehoefte toeneemt, de doelen nog steeds haalbaar zijn. Daarop heeft de wethouder toen geantwoord dat ook daarmee rekening is gehouden en dat de gemeente, als er bijvoorbeeld in 2040 70% minder energie wordt gevraagd, bij dit plan in 2050 nog steeds energieneutraal kan zijn.

De heer Ruhé kan zich aansluiten bij de woorden van mevrouw Hoogeveen en de heer Smit. De CDA-fractie stemt eveneens in met deze nota. Nog wel een reactie op de opmerking van de wethouder dat graag zal worden samengewerkt met bedrijven die zich melden. De fractie heeft het college echter juist opgeroepen op zoek te gaan, dus een actievere houding ten opzichte van bedrijven in te nemen die misschien mogelijkheden zien.

Richting de GroenLinks-fractie: in de commissie is flink gediscussieerd over klimaatneutraal en CO₂-neutraal. Daarbij is volgens spreker gezegd dat het CO₂-neutraal moet worden. De commissie c.q. de raad is hierbij helemaal betrokken geweest.

Vervolgens nog de CO₂-vraag met betrekking tot de NAM, het certificaatsysteem. Een energiebedrijf dat op tijd is gestart, krijgt gewoon een x-aantal certificaten toebedeeld. Ten slotte blijft er zo'n 30 à 40% over dat niet door inperking en certificaathandel wordt gecompenseerd. Helemaal wordt dus niet gecompenseerd. Er moet daarom een specifiek antwoord van de NAM komen.

De heer Denkers is blij met een constatering van de wethouder, namelijk dat hij iets anders reageert dan zijn voorganger. Dat betekent dat de nieuw aangetreden GroenLinks-ploeg fris en alert is. Het is verheugend dat dit de wethouder is overgeleverd. Dat geeft een startend raadslid moed!

Hij blijft nog wel een aantal punten overhouden na de beantwoording van de wethouder. De heer Ruhé lichtte al even op dat moet worden geconstateerd dat er in dit stuk duidelijk voor wordt gekozen andere initiatieven ontplooiën. Spreker verwijst naar de uitspraak van de wethouder over het initiatief in De Monden. Dat is precies hetgeen de GroenLinks-fractie bedoelt. Hij begrijpt uit de woorden van de heer Ruhé dat ook de CDA-fractie vindt dat de gemeente geen voortrekkersrol op zich neemt. Hij blijft een onderbouwing van de ambitieuze doelstellingen missen. Een inventarisatie op internet leert dat 46 gemeenten in Nederland een klimaatneutraal dan wel een CO₂-beleid hebben. Er zijn er 15 die dezelfde doelstelling hebben als Emmen en uitgaan van 2050. Deze 15 vormen de achterhoede; de 2020-gemeenten vormen de voorhoede. In wielrijderstermen gezegd: Emmen laat zich afzakken naar de staart van het peloton. Dat vindt de fractie jammer. Voor ambitie moet je soms lef tonen. De wethouder geeft aan dat zij liever kiest voor realisme. Spreker heeft figuur 1.1 in RIS.5449 aangehaald ten aanzien waarvan de fractie van GroenLinks zeer in twijfel trekt of die wel realistisch is. Hij heeft de wethouder ook niet horen noemen waar zij de overige 50% vandaan denkt te halen. Misschien heeft hij daaroverheen gekeken, hoewel een figuur is over het algemeen toch vrij gemakkelijk te lezen. Hij sluit zich aan bij de oproep van enkele partijen een schorsing in te lassen om een en ander te bespreken en wacht graag de beantwoording van de wethouder in tweede termijn af.

De heer Moinat heeft nog twee kleine punten. De Energienota roept volgens de SP-fractie bij de inwoners een andere associatie op dan door de gemeente bedoeld is. In het stuk staat verder dat de behandeling als discussiestuk op 10 mei plaatsvindt, maar volgens de fractie moet dat 9 mei zijn. Als het verzoek aan het college in de motie van Wakker Emmen over een subsidieregeling zou zijn geweest de mogelijkheden te onderzoeken en daarna terug te komen bij de raad, zou de fractie de motie steunen. Nu betwijfelt zij de betaalbaarheid en zal zij de motie niet steunen. De andere motie over diepe geothermie steunt de fractie wel.

De heer Halm deelt mee dat de BGE-fractie de motie over het instellen van een onderzoek niet steunt.

Bij de tweede motie, die over een subsidieregeling, kan de vraag worden gesteld om hoeveel mensen het gaat. Toch zal de fractie deze motie steunen, want zij vindt dit een goed initiatief.

De heer Schoo laat weten dat de DOP-fractie het raadsvoorstel steunt, want ziet dit net als de fractie van Wakker Emmen als een stap in de goede richting.

Bij de bijdrage van de fractie van GroenLinks stelt spreker zich de vraag: waar heb je geld voor en waaraan wil je het besteden? Hij heeft het idee dat op dit moment allerlei zaken op termijn worden weggezet, omdat er niet direct geld voor is of er geen geld voor vrijgemaakt kan worden. De DOP-fractie kan beide moties van harte steunen, al zal ten aanzien van de motie over een subsidieregeling gelden: wie het eerst komt, het eerst maalt!

Wethouder Houwing-Haisma stelt vast dat is gesproken over zelf initiatief nemen en niet afwachten. Ter verduidelijking: voor het van de grond krijgen van een warmtenet met een goede *businesscase* heb je heel veel partijen nodig. In dit opzicht wordt samengewerkt met *Energy Valley*. In dat kader zijn er bij bedrijven erg veel kennis en kunde, bedrijven die zich bezighouden met zowel duurzame energie als andere vormen van energie. *Energy Valley* helpt de gemeenten om die bedrijven op de kaart te zetten. Wat dit betreft, is er zeker een actieve rol, maar nog altijd is het zo dat als die bedrijven in kaart zijn gebracht, zij ook bereid moeten zijn te investeren in bijvoorbeeld een warmtenet en grootschalige zonne-energie. Vast te stellen is dat men wel wil, maar dat het heel moeilijk is rond te rekenen is, zelfs met de huidige energieprijzen. Geothermie lijkt heel kansrijk voor de tuinders, maar ook daarbij gaat het om grote investeringen en in dat opzicht werkt het tijdsgewricht thans niet mee. Kortom, de voortrekkersrol is er wel degelijk, zeker waar het gaat om de eigen gebouwen van de gemeente. De motie betreffende LED-verlichting staat op de rol voor na de meivakantie, waarna de raad zal worden gerapporteerd hoe het college hiermee denkt om te gaan. Ook ten aanzien van duurzaam bouwen loopt er een aantal projecten.

Over de motie betreffende een subsidieregeling is zegt zij nogmaals dat als je daarvoor je geld wegzet, daarmee maar een beperkte groep wordt geholpen, immers: als het geld op is, is het op. En wat de motie inzake diepe geothermie betreft: spreekster denkt dat hiertoe op dit moment niet

moet worden besloten. Het college zou niet weten hoe de daarmee gepaard gaande kosten zouden kunnen worden gedekt.

De heer Van der Weide constateert dat de wethouder het voor de tweede maal heeft over een beperkte groep. Eigenlijk zegt zij dat er wellicht te weinig mensen gebruik kunnen maken van een subsidieregeling. Anderzijds wordt in de Energiemeta aangegeven dat het belangrijk wordt gevonden te komen tot isolatie en energiebesparende maatregelen. Is de wethouder het met hem eens dat met het in het leven roepen van een subsidieregeling beter aan de doelstelling wordt voldaan dan nu in de nota omschreven staat?

Wethouder Houwing-Haisma is dat niet met de heer Van der Weide eens. De middelen die kunnen worden uitgegeven, zijn beperkt, zodat goed moet worden bekeken hoe deze zo breed en optimaal mogelijk kunnen worden besteed. Worden de middelen weggezet in een subsidieregeling als voorgesteld, dan wordt daarmee tegemoetgekomen aan een beperkte groep mensen. Het verdient wellicht de moeite te bekijken hoe je hiermee op een veel slimmere manier zou kunnen omgaan. Dat wil zij graag wegen voordat op de voorgestelde manier een fors beslag wordt gelegd op middelen.

De heer Van der Weide vindt dit wel heel abstract: breed, optimaal, slimmer. Hij vindt dat de wethouder hiermee containerbegrippen de raadzaal in gooit. De vraag is: hoe wil de wethouder isolerende en energiebesparende maatregelen gaan realiseren?

Wethouder Houwing-Haisma stelt vast dat de fractie van Wakker Emmen nu met een motie over een subsidieregeling is gekomen, maar dat zij het zonde vindt het geld in een subsidieregeling weg te zetten. Zij zou veel liever in gesprek gaan over het wegzetten van geld op een slimme manier. Als de fractie van Wakker Emmen de voorgestelde manier de enige vindt, beveelt spreekster aan dit nog eens goed in overweging te nemen, want op die manier geef je het geld heel snel weg en help je slechts een beperkte groep, terwijl er misschien slimmere constructies mogelijk zijn.

De heer Van der Weide zegt dat dit natuurlijk weer uitnodigt tot een reactie. De wethouder wil in gesprek gaan en hij zegt dan: hier ben ik! Dus: ga in gesprek. De wethouder verwijst nu min of

meer naar discussies die hebben plaatsgehad, maar moet nu met concrete maatregelen. Waar gaat deze wethouder zich voor inzetten om de doelstelling te realiseren?

Wethouder Houwing-Haisma merkt op dat aan dit onderwerp al heel veel woorden zijn gewijd. Zij ziet de fractie van Wakker Emmen thans voorstellen een beperkte groep te helpen, maar vindt dat er andere constructies zijn te bedenken. Als de raad wil dat het college met een voorstel komt, dan zal dit worden uitgewerkt. In elk geval vindt zij het voorstel van Wakker Emmen slecht.

De heer Van der Weide concludeert dat zijn fractie tenminste met een concreet voorstel is gekomen en dat de wethouder het houdt bij woorden.

De heer Schoo begrijpt het niet. Er is ruim € 3 miljoen. Daarvan gaat € 1,5 miljoen naar de diertuin, dus: hoe zo breed wegzetten? Dat geld gaat naar één bedrijf, terwijl een subsidieregeling misschien wel aan 1.500 of 2.000 huisgezinnen ten goede komt! Hij zou zeggen: dóén! Het geldt voor meer subsidieregelingen dat het geld op is als het op is!

De heer Ruhé zegt dat als geld wordt besteed dat door de provincie beschikbaar wordt gesteld, er door de gemeente eenzelfde bedrag naast moet worden gelegd. Hij weet niet in hoeverre daarmee rekening is gehouden.

Wethouder Houwing-Haisma merkt op dat het bij de budgetten zoals die in het Milieuprogramma zijn opgenomen inderdaad gaat om cofinanciering. Het is dus niet zo dat het alleen maar provinciaal geld is; de gemeente legt daar zelf middelen bij.

De voorzitter stelt vast dat er twee moties zijn ingediend en dat is gevraagd om een schorsing om daarover te kunnen beraadslagen. Hij schorst daarvoor nu de vergadering.

Schorsing.

De voorzitter heropent de vergadering en deelt mee te hebben begrepen dat wethouder Houwing nog een korte mededeling wil doen over de financiën voor het Energieprogramma.

Wethouder Houwing-Haisma memoreert dat twee maanden geleden door de raad het Milieu-

jaarprogramma 2012 is vastgesteld. Daarmee is besloten tot een aantal maatregelen. Als de raad nu zou besluiten tot het instellen van een fonds en tot het daarvoor beschikbaar stellen van een bedrag van € 1,5 miljoen, moet het besluit over het Milieujaarprogramma worden heroverwogen. Zij geeft dit de raad maar in overweging. Het gaat dan over prestatieafspraken voor onder andere openbare verlichting en energiezuinige scholen.

De heer Van der Weide vindt het jammer dat de wethouder nu pas met deze informatie komt. Dat noodzaakt tot het inlassen van opnieuw een schorsing.

Wethouder Houwing-Haisma meent er van uit te mogen gaan dat de raad op de hoogte is van zijn eigen besluitvorming.

De heer Van der Weide is op de hoogte van de beraadslaging en de genomen besluiten. De wethouder verwijst echter naar achtergronden en dergelijke. Zij kan van hem niet verlangen dat zijn fractie alles tot achter komma nog helder op het netvlies heeft. Over de informatie die de wethouder nu geeft, wil hij eerst in zijn fractie overleggen.

De voorzitter stelt dit als ordevoorstel aan de orde.

De heer Oldenbeuving denkt dat de rest van de raad geen behoefte heeft aan een nieuwe schorsing. Wat nu aan de orde is gesteld, had allemaal veel eerder gekund. Het is normaal dat je, als je een motie voorbereidt, even ruggespraak houdt met ambtenaren en vraagt: kan dit en wat is handig?

Mevrouw Aldershof kan zich volledig aansluiten bij de woorden van de heer Oldenbeuving. Zij vindt dat er meer dan voldoende gelegenheid is geweest in de commissie en vindt dat de raad moet waken tegen het in de raad volledig overdoen van de commissiebehandeling. De raadsfracties worden geacht zich goed voor te bereiden. Dat wat de wethouder zojuist heeft gezegd, is terug te vinden op bladzijde 11. De fractie van Wakker Emmen kan niet volstaan met de opmerking dat niet mag worden verondersteld dat men alles tot achter de komma weet. Die fractie verwacht dat wel van anderen en moet het dus ook even bij zichzelf zoeken.

De heer Van der Weide voelt zich geroepen tot een reactie hierop. Op de eerste plaats heeft de raad hier te maken met een vakinhoudelijke wethouder in een *full time* baan. Dat is wat anders dan dat je als raadslid alle stukken moet kennen. Hij wenst een schorsing om de informatie naast de motie te leggen, waarna eventueel met een gewijzigde motie wordt gekomen. Overigens verbaast hem de rol van de voorzitter. Normaal is het zo dat een schorsing wordt toegekend als daar om wordt gevraagd, terwijl het nu opeens over een ordevoorstel gaat.

De voorzitter is nog niet tot de conclusie gekomen dat een schorsing niet wordt toegekend. De heer Van der Weide verzoekt om een schorsing en daar wordt vervolgens op gereageerd. Dat kan toch!

De heer Schoo merkt op dat nu min of meer bij een fractie wordt neergelegd dat zij haar zaakjes niet goed voor elkaar heeft. Echter, wat de wethouder na de schorsing meldde, had zij ook vóór de schorsing kunnen zeggen! Hij vindt dit allemaal wat gezocht.

De voorzitter zegt dat het een goede gewoonte is dat een verzoek om schorsing wordt gehonoreerd. Derhalve schorst hij overeenkomstig het verzoek van de heer Van der Weide de vergadering.

Schorsing.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan degene die om de schorsing heeft gevraagd.

De heer Van der Weide deelt mede dat binnen de fractie is overlegd en dat er ook overleg met de CDA-fractie heeft plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot een aanpassing van de eerste motie; die is mede op verzoek van de CDA-fractie doorgevoerd en zij steunt de aangepaste motie ook. Het verzoek aan het college is geworden:

- *een subsidieregeling te onderzoeken met als doel isolatie van bestaande particuliere woningen en zonne-energie en koude- en warmteopslag te stimuleren;*
- Het tweede punt van het verzoek wordt geschrapt en het derde blijft overeind. Het vierde wordt gewijzigd in:
- *met een voorstel direct na het zomerreces 2012 naar de raad te komen.*

De heer Smit blijft het lastig vinden hier een commissievergadering over te doen en nu nog wat moois te gaan bespreken, maar met de aanpassing van de motie kan de PvdA-fractie zich daarin aardig vinden, te meer dat deze aansluit bij het PvdA-initiatiefvoorstel de besparingsmogelijkheden voor particuliere woningbouw in de breedste zin des woords te gaan onderzoeken. De fractie steunt de aangepaste motie dus.

Mevrouw Hoogeveen zegt dat de D66-fractie de neiging had de oorspronkelijke motie te steunen. De aanpassing vindt zij een verzwakking, maar toch kan de fractie zich wel in de aangepaste motie vinden.

De heer Huttinga laat weten de aangepaste tekst, met name de inrichting van het verzoek, staatsrechtelijk beter te vinden dan de vorige tekst. Die leek meer op een amendement. Ook de ideële kant van de zaak is goed. De klimaatdoelstellingen zijn opgeschoven, en niet zo'n beetje. Het lijkt hem goed hierop in te zetten, zodat hij de aangepaste motie steunt.

De heer Moinat deelt mee dat met de aanpassing het bezwaar van de SP-fractie is weggenomen en dat de fractie de motie derhalve steunt.

De heer Denkers was aanvankelijk niet van plan deze motie te steunen, met name omdat de fractie van GroenLinks deze weinig afgebakend en te weinig ingekaderd vond. Zij zag de spreekwoordelijke beren al op de weg en kwam al een beetje op hetzelfde pad als de wethouder. Met de aanpassing kan de fractie evenwel tevreden zijn.

De heer Schoo brengt naar voren dat de DOP-fractie de eerste versie van de motie wilde ondersteunen. Zij kan ook de aangepaste versie steunen.

Van de fractie van Wakker Emmen heeft hij overigens begrepen dat de heer Linnemann heel veel overleg heeft gehad met het ambtelijk apparaat. Te dien aanzien heeft deze de fractie overtuigd.

De heer Halm kon ook de eerste versie van de motie steunen en kan de aangepaste motie eveneens steunen.

Mevrouw Aldershof deelt mee dat de VVD-fractie nog steeds niet gecharmeerd is van de motie, en dat is dan een *understatement*. Zij vindt het in deze tijd van bezuinigingen niet haalbaar geld te steken in een onderzoek als voorgesteld.

De fractie zal beide moties niet steunen, ook de aangepaste motie niet.

De heer Leutscher laat weten de aangepaste motie te steunen.

Bij handopsteken wordt de aangepaste motie betreffende een subsidieregeling aangenomen (de leden van de VVD-fractie stemmen tegen).

De voorzitter legt vervolgens de andere motie (onderzoek naar diepe geothermie) ter besluitvorming voor.

De heer Denkers heeft hiervoor al gezegd dat de GroenLinks-fractie voor het jaar 2025 nog 50% mist. Zij denkt dat deze motie een uitstekende manier is om het percentage wat op te krikken, zij het dat zij de tekst en de uitleg van de heer Linnemann betreffende windenergie niet zo aardig vond. Maar dat zal men van een GroenLinkser wel verwachten!

De fractie zal voor deze motie stemmen.

De heer Smit deelt mee dat de PvdA-fractie tegen de motie stemt, van mening zijnde dat een onderzoek naar geothermie moet worden gedaan door particulieren, niet door de gemeente. Het is een heel kostbare zaak en de gemeente kan haar middelen wel anders gebruiken.

Mevrouw Hoogeveen zit met hetzelfde. De D66-fractie vindt dat de gemeente moet faciliteren. Hiernaar zelf onderzoek gaan doen, gaat haar wat te ver. Daarom zal de fractie deze motie niet steunen.

De heer Huttinga kan zich bij de woorden van mevrouw Hoogeveen aansluiten.

Bij handopsteken wordt de motie inzake onderzoek naar geothermie verworpen (de leden van de fracties van Wakker Emmen, GroenLinks, SP en DOP stemmen voor).

Zonder hoofdelijke stemming wordt ten slotte conform het onder nr. B3 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat het lid van de GroenLinks-fractie geacht wil worden tegen te hebben gestemd.

B4. Initiatiefvoorstel PvdA 'Digitaal Energieloket' + aanbiedingsbrief (RIS.5542) [Stuknr. RIS. 5543]

De heer Goudriaan neemt aan dat iedereen het initiatiefvoorstel heeft gelezen en zal dit dan ook niet helemaal voorlezen. In het kort komt het er op neer dat de PvdA-fractie vindt dat er een betere voorlichting aan de burgers moet komen, isolatie moet worden gestimuleerd en zelf energie moet worden opgewekt. Wat hierover op de website van Emmen staat, kan veel beter. Een Energieloket waarnaar men op de site kan doorschakelen, is daarvoor een goede optie.

Hij heeft al van heel wat partijen gehoord dat zij begaan zijn met milieu en energie; zelfs de VVD noemt zich al groen! Hem dunkt dus dat het initiatiefvoorstel kan worden omarmd. Men kan zeggen dat het warm maken van burgers voor energiebesparing en energieopwekking alleen goed is voor het behalen van je doelstellingen, maar de gemeente wil heel veel en moet ook de kleine dingen doen. Daarbij moeten de burgers worden betrokken, opdat zij in de gaten krijgen waar het om gaat en milieubewust worden. Dat is goed voor het milieu, voor de portemonnee en ook voor de werkgelegenheid.

Een initiatiefvoorstel kun je op verschillende manieren behandelen. Door de heer Scheltens is al gezegd dat dit eerst in de commissie moet en pas daarna in de raad. Dat kan, maar dit heeft niet de voorkeur van de fractie. Als het voorstel in de commissie wordt behandeld en daarna pas in de raad ben je een maand verder, terwijl de fractie vindt dat het goed zou zijn dat het college tot aan de zomervakantie de tijd krijgt het voorstel nader uit te werken en daarmee vervolgens naar de raad komt met een advies. Het verzoek aan de raad is hierin mee te gaan en te zeggen: college, ga er mee aan de slag en kom terug met een voorstel waarin wordt aangegeven hoe het initiatief ingevuld kan worden! Wanneer er vragen zijn, kunnen die nu natuurlijk worden beantwoord, zonder dat het hele stuk vanavond wordt behandeld.

De heer Ruhé vraagt waarom er een link op de gemeentelijke website zou moeten komen en waarom die niet kan worden toegevoegd aan de website van de Educohof. Deze is speciaal in het leven geroepen om voorlichting te geven aan bedrijven, maar ook aan consumenten. Bedrijven worden begeleid naar contacten met consumenten, dus voorlichting kan prima plaatsvinden op de website van de Educohof.

Mevrouw Hoogeveen zit met de vraag hoe de raad zich hierop moet voorbereiden. Als het voorstel wordt meegegeven aan het college, wil zij er nog een beetje huiswerk bij doen. Op zich

vindt de D66-fractie de gedachte te komen tot een betere en uitgebreider voorlichting over energiebesparing uiteraard goed, maar net als de CDA-fractie heeft zij de vraag of dit moet door middel van een aparte website. Ook de D66-fractie lijkt dit een uitgesproken taak voor de Educohof, zeker als je kijkt naar diens missie. Het zij nog maar eens herhaald: de Educohof stimuleert duurzaamheid door ambities en initiatieven van overheden, kennis (onderwijs), instellingen, bedrijven en particulieren met elkaar te verbinden. Naar de mening van de fractie kan de Educohof eventueel een samenwerking met 'Meer met minder' opzoeken. Verder wil zij waarschuwen: hoe een website ook wordt ingericht, alles valt of staat met het *up to date* houden van de aangeleverde informatie die op de website wordt geplaatst.

De fractie wil nog niet zo ver gaan dat ook de opties dakscanners en de geschiktheid voor zonnepanelen worden meegenomen. Die lijkt haar namelijk vrij prijzig. Als bijvoorbeeld een besparing op ambtenaren doorgerekend kan worden, biedt dat wellicht een mogelijkheid.

De heer Halm merkt op dat vanwege bezuinigingen op veel terreinen het beleid van de gemeente is dat burgers meer eigen verantwoordelijkheid moeten dragen. Dan moet je goed nadenken over het aan de gemeente meegeven van een extra taak. De BGE-fractie denkt dat voorlichting over energiebesparende maatregelen aan de markt c.q. de energiebedrijven moet overlaten. Ga als gemeente geen dingen doen die al worden gedaan door partijen die dit beter kunnen. Het eenmalig opzetten van een digitaal energieloket is één ding, maar omdat de mogelijkheden snel veranderen, zal het onderhouden van zo'n loket het nodige kosten. De fractie mist dat in het initiatiefvoorstel. Zij zegt dus: het is een heel sympathiek voorstel en een heel belangrijk onderwerp, maar als gemeente moet je hier niet aan beginnen en moet je dit aan de markt overlaten!

De heer Kochheim is enigszins in verwarring. Wordt het initiatiefvoorstel nu behandeld? Het lijkt op dit moment bijna een commissievergadering!

De voorzitter zegt dat het gaat om een inventarisatie van zaken waarop de heer Goudriaan als initiatiefnemer kan reageren. In de bijdrage van de heer Halm zit de vraag verpakt of dit wel iets voor de gemeente is en of dit niet aan energiebedrijven moet worden overgelaten. De suggestie is

gedaan het college te verzoeken het initiatiefvoorstel mee te nemen en daarna met een voorstel aan de raad te komen.

De heer Kochheim is toch wel een beetje verbaasd. De raad wil zich altijd graag aan de procedures houden en zegt normaal heel snel dat iets een formaliteit is waarover in de commissie kan worden gesproken. De opmerkingen van de BGE-fractie zijn niet zo gek, maar klinken toch een beetje als een commissiebehandeling. Voor dat er iets aan het college wordt meegegeven, moet een stuk echter door de raad worden behandeld.

De heer Schoo doet het ordevoorstel dit initiatiefvoorstel door te schuiven naar de commissie. Hij vindt dit niet van een zodanige importantie dat er zo snel mogelijk over moet worden besloten. Het kan gerust een maand opgeschoven worden naar de commissievergadering van mei, waarna het kan worden meegenomen in de raadsvergadering van mei.

Bij handopsteken wordt dit ordevoorstel aangenomen (de leden van de fracties van PvdA en GroenLinks stemmen tegen).

De heer Goudriaan informeert of dit besluit hem ontheft van de plicht vragen te beantwoorden.

De voorzitter antwoordt dat het initiatiefvoorstel met het aannemen van het ordevoorstel eigenlijk van de agenda is afgevoerd.

De heer Goudriaan zal er dan in de meivergadering alle vragen beantwoorden.

De voorzitter zegt dat dit dan de commissievergadering van mei zal zijn, want dat zo het ordevoorstel luidde. Dit is nu in feite wat het presidium als huiswerk is meegegeven.

Afgevoerd zijnde, wordt het initiatiefvoorstel thans niet verder in behandeling genomen.

**B5a. Initiatiefvoorstel raads werkgroep
'Aanpassen raadzaal'
[Stuknr. RIS.5556]**

De heer Halm constateert dat over dit initiatiefvoorstel is gesproken in het fractievoorzitteroverleg. De bedoeling is dit in de commissievergadering van mei te behandelen.

De voorzitter neemt aan dat het college er dan ook nog wat van zou kunnen vinden.

De heer Halm zegt dat dit al eerder is gevraagd.

De voorzitter vraagt of de raad er mee akkoord gaat dat dit initiatiefvoorstel wordt behandeld in de commissievergadering van mei en dat het college wordt gevraagd daar een advies bij te doen.

De raad stemt hiermee in.

Afgevoerd zijnde, wordt het initiatiefvoorstel thans niet verder in behandeling genomen.

De voorzitter wil er, alvorens het volgende agendapunt aan de orde te stellen, op wijzen dat het inmiddels 22.23 uur is en dat hij dus over zeven minuten de vraag moet voorleggen of de raad wil doorgaan dan wel dinsdag aanstaande terug wil komen voor de behandeling van het voorstel onder nr. B5b. De vraag aan het college is ook wat het belang is van het hedenavond behandelen van dit voorstel.

Wethouder Arends acht het evident dat behandeling van het voorstel gewenst is.

De voorzitter informeert of de raad er mee instemt dat nu wordt doorgegaan met de agenda.

De heer Schoo denkt dat het goed is de behandeling naar dinsdag door te schuiven.

Bij handopsteken wordt dit ordevoorstel verworpen (de leden van de fractie van Wakker Emmen, DOP, BGE en SP stemmen voor).

Dientengevolge wordt nu aan de orde gesteld:

**B5b. Voorgenomen wijziging deelname gemeente Emmen in Stadionbedrijf Emmen B.V. + bijlagen RIS.5559, RIS.5560, RA04.0047, RA11.0081 en 04.33139
[Stuknr. RA12.0042]**

De heer Wanders merkt op: wie twee weken geleden aanwezig was in de vergadering van de commissie BME zal niet hebben verwacht dat vanavond over dit onderwerp een besluit zou worden genomen. Toch is dat zo! Uiteraard heeft de PvdA-fractie gesproken over de noodzaak van een besluit op deze termijn. Uiteindelijk heeft zij

voorkeur uitgesproken voor het vanavond geven van duidelijkheid over de gemeentelijke positie in dezen.

In de commissie heeft hij al eens aangegeven wat bij dit dossier de insteek van de fractie is: de financiële positie van de gemeente. Op basis daarvan heeft de fractie het voorliggende voorstel beoordeeld. Wat betekent welke keuze voor de reserves en de exploitatie van de gemeente? Wat betekent het voor de toekomst en hoe ziet die er uit? Als de toekomst had kunnen worden voorspeld, had spreker hier vanavond waarschijnlijk niet gestaan. Wat wel met zekerheid kan worden vastgesteld, is dat de financiën van de gemeente er in de toekomst niet veel beter op zullen worden, en dan drukt spreker zich voorzichtig uit. Zeker nu in 'Den Haag' is vastgesteld dat de gedoogconstructie toch niet zo'n gelukkige was, komen er mogelijk nog meer onzekere tijden. Wat betekent de kabinetsval voor de rijksbegroting en daarmee in het kielzog voor de gemeentefinanciën? De PvdA-fractie acht de kans groot dat lagere overheden te maken krijgen met een korting op de algemene uitkering. En wat er gaat gebeuren met de inhoudelijke dossiers, zoals jeugdzorg en de Wet werken naar vermogen is nog ongewis. Deze onduidelijkheid legt een nog grotere druk op de afwegingen ten aanzien van de keuzes die de exploitatie of de vermogenspositie van de gemeente zullen beïnvloeden.

De PvdA-fractie is van mening dat er onder de gegeven omstandigheden naar moet worden gestreefd de vermogenspositie van de gemeente zoveel mogelijk in stand te houden, juist om in de toekomst meer mogelijkheden te hebben om zaken te repareren als de raad dat nodig acht of, in het ergste geval, tegenvallers of tekorten als gevolg van doordecentralisatie te kunnen opvangen. Hiermee geeft spreker namens de PvdA-fractie aan dat optie 1 in het voorliggende voorstel eigenlijk aan geen van de geschetste doelen voldoet. Immers, die betekent naast een behoorlijke aantasting van de algemene reserves ook een nadelig effect op de exploitatie, zaken die de fractie juist wil voorkomen.

Van optie 2 kan in elk geval worden gezegd dat die niet ten koste gaat van de reservepositie. Wel vergroot deze optie enigszins het risicoprofiel, omdat er in de eerste tien jaren niet wordt afgelost.

Het voorgaande brengt spreker meteen bij een onderwerp waarmee zijn fractie grote moeite heeft. Optie 2 voorziet in het tien jaar aflossingsvrij zijn van de leningen. De fractie kan dit begrijpen, maar zij wil dat na die tien jaren de

aflossing wordt hervat. Kan het college dat toezeggen?

De heer Van der Weide is benieuwd naar de opvatting van de PvdA-fractie over het aflossingsvrij zijn van de leningen in de komende tien jaren. Uit het stuk kan niet worden opgemaakt dat de verplichting na tien jaren weer ingaat. Als het college niet de garantie kan geven dat na tien jaren weer wordt overgegaan tot aflossing van de leningen, wil de PvdA-fractie dan instemmen met de voorgestelde constructie, terwijl er geen enkele zekerheid is dat het geld terugkomt?

De heer Wanders zegt dat de heer Van der Weide antwoord op diens vraag krijgt als deze hem zijn eerste termijn laat afmaken. Het is niet alleen de gemeente die bij optie 2 een rol speelt. Er wordt van meerdere betrokkenen een bijdrage gevraagd: van de gemeente in de vorm van € 11.700,- rentenadeel, van Trots van Drenthe wordt gevraagd af te zien van diens rechten en verder moeten anderen bereid zijn een geldlening van € 1,5 miljoen te verstrekken. Deze bepalingen zijn als ontbindende voorwaarden opgenomen in het geheel, en dat geeft in elk geval duidelijkheid.

Tegenover dit alles staat ook een aantal afspraken omtrent gebiedsontwikkeling in de hoeken van het stadion en de omliggende gronden. Voor de laatstgenoemde gronden zijn prijzen vastgelegd. Kan het college bevestigen dat deze marktconform zijn? Wordt er van de gemeente nog iets verwacht bij het leveren van deze gronden of worden zij op het moment van overdracht geleverd zoals ze er liggen? Het college heeft aangegeven mee te willen werken aan mogelijke voorstellen tot wijziging van het op deze gronden van toepassing zijnde bestemmingsplan. Het voorstel geeft aan dat dit dan zal aansluiten bij het bestemmingsplan zoals dat nu ook geldt voor het businesspark Meerdijk. Kan het college bevestigen dat er dus geen sprake kan zijn van bijvoorbeeld andere vormen van detailhandel dan die welke nu reeds zijn opgenomen in het bestemmingsplan?

In het verleden zijn afspraken gemaakt met de Stadion B.V. over rente en aflossing. Deze afspraken zijn de laatste twee jaren niet gestand gedaan. Daarom is het goed dat ook ten aanzien van het nakomen van nieuwe afspraken zekerheden worden gevraagd, zekerheden betreffende de inkomsten van het stadion en in het verlengde daarvan uiteindelijk ook voor de gemeente. Juist zekerheden zijn van belang bij het beoordelen

van het realiteitsgehalte van hetgeen thans voorligt.

Ten slotte de afweging ten aanzien van de beide opties. Hierover is in de fractie lang gesproken. Wat is in de gegeven omstandigheden het verstandigste besluit voor de financiële positie van de gemeente Emmen? Bij de afweging heeft de fractie ook oog gehad voor het feit dat de gemeente met haar financiële belangen in het stadion zeker gebaat is bij een verdere ontwikkeling van het businesspark Meerdijk, en zeker niet bij een businesspark waarin een belangrijk element wegvalt.

Alles afwegende en nogmaals verwijzende naar de opmerkingen over de hervatting van de aflossing en over het bestemmingsplan komt de PvdA-fractie tot de conclusie dat het uiterst onverstandig is op dit moment te kiezen voor het afboeken van de leningen en het aandelenkapitaal.

De heer Van der Weide zegt dat, als hij goed heeft geluisterd, de heer Wanders aangeeft dat op het moment waarop de FC geen gebruik meer maakt van het stadion de waarde van het businesspark in gevaar komt. Kan de heer Wanders aangeven wat naar diens inschatting de gemeente dan gaat missen aan bedrijvigheid die zich bijvoorbeeld op een ander bedrijvenpark vestigt? Het is natuurlijk heel gemakkelijk te veronderstellen dat het businesspark extra bedrijvigheid aantrekt als de FC voetbalt in het stadion. Spreker zal graag zien dat de heer Wanders dit wat nadere specificceert.

De heer Wanders merkt op dat de heer Van der Weide ongetwijfeld ook weet dat het businesspark Meerdijk qua exploitatie best wel een *boost* kan gebruiken. Het is dan ook uiterst onverstandig het businesspark een knauw te laten oplopen doordat er een belangrijk element wegvalt.

De heer Van der Weide voelt zich niet helemaal gerustgesteld door dit antwoord. Daarom nogmaals de vraag: hoeveel bedrijvigheid en werkgelegenheid komen er niet als de FC geen gebruik meer maakt van het stadion? Aangenomen wordt dat er extra bedrijven komen als de FC in het stadion blijft voetballen, maar als naar het verleden wordt gekeken, kan worden vastgesteld dat het businesspark in het leven werd groepen om extra bedrijvigheid aan te trekken. Welnu, het heeft wel erg lang geduurd voordat er eindelijk eens een ontwikkeling kwam.

De heer Denkers wil de heer Van der Weide er aan herinneren dat het hele businessmodel vorm is gegeven rond het stadion en FC Emmen. Er zijn ook veel sportgerelateerde bedrijven te zien. Bij het wegvallen van FC Emmen zullen die bedrijven niet meer zo snel kiezen voor deze plek en zullen nieuwe bedrijven zich er niet snel meer vestigen. Dan gaat het al gauw om enkele miljoenen die de gemeente misloopt. Spreker dunkt dat de vraag van de heer Van der Weide hiermee wel beantwoord is.

De heer Eggen zegt dat de heer Denkers ook weer uitgaat van een aanname. Hijzelf zou niet weten waarom sportgerelateerde bedrijven verdwijnen als FC Emmen verdwijnt. Er zitten bijvoorbeeld bedrijven die zich bezighouden met fysiotherapie en meer van dat soort zaken. Daar maakt echt niet alleen FC Emmen gebruik van. De aanname van de heer Denkers klopt volgens spreker dan ook van geen kant.

De heer Wanders kan de heer Van der Weide niet vertellen hoeveel bedrijven er komen. Wel kan hij zeggen dat op het moment waarop er een belangrijk element wegvalt dit gevolgen zal hebben. Hij weet niet of de heer Van der Weide de Wageningse Berg kent, welnu: dat is niet het aantrekkelijkste plaatje waar bedrijven zich omheen zouden willen vestigen. Als er verval gaat optreden door een leeg stadion dat slecht wordt beheerd dan wel slecht onderhouden, is dat niet de aantrekkelijkste plek voor vestiging van bedrijven. Een en ander zal dus zeker negatieve effecten hebben en bepaald geen stimulerende werking.

De heer Van der Weide begrijpt dat de conclusie van de heer Wanders is dat, wanneer de FC geen gebruik meer van het stadion maakt, dit leidt tot verval. Kijkt men naar het voorstel, dan ziet men echter dat juist het eerste recht van hypotheek wordt gevestigd op de tribunes. De heer Wanders geeft dus eigenlijk aan dat het eerste recht van hypotheek heel weinig voorstelt.

De heer Wanders zegt dat het eerste recht van hypotheek in elk geval van belang is voor de sporthal. Het is ook goed dat dit recht terugvalt naar de gemeente en dat daarover zeggenschap komt. Tegelijkertijd komt, als het stadion niet meer wordt bespeeld, de verantwoordelijkheid in de onderhoudsfeer te liggen bij de gemeente om het businesspark nog te stimuleren. Op het mo-

ment waarop het gras boven het dak uit groeit, kan dat minder dan wanneer het stadion gebruikt wordt.

De heer Moinat merkt op dat de heer Wanders eerder in diens bijdrage aangaf in de toekomst te willen blijven bijsturen. De vraag daarbij is hoe deze dat wil doen zonder prioriteitsaandeel; het opgeven daarvan zit namelijk ook in het voorstel.

De heer Wanders had het bij bijsturen over de reservepositie van de gemeente in geval de raad het nodig acht andere onderwerpen te repareren of tegenvallers op te vangen die optreden door decentralisatie van taken. Als je je reservepositie aantast, geeft dat de raad minder speelruimte. Daarom vindt de PvdA-fractie het onverstandig de reservepositie aan te tasten, want niet bekend is wat er nog op de gemeente af komt. En wat het prioriteitsaandeel betreft: de gemeente had dat natuurlijk om deels invloed te kunnen blijven uitoefenen en haar inkomsten te zekeren. De inkomsten worden nu gezekerd middels het stellen van zekerheden ten aanzien van inkomsten van de FC richting het stadion en daarna door ze in sessie te geven bij de gemeente, want haar belang is dat de gemaakte afspraken worden nagekomen. Welnu, die zekerheden zijn er thans. De raad heeft herhaaldelijk gezegd afstand te willen nemen en daar hoort het opgeven van het prioriteitsaandeel bij. Spreker wil afsluiten met nogmaals verwijzing naar de opmerkingen over het hervatten van de aflossing en over het bestemmingsplan. En verder zij herhaald dat de PvdA-fractie optie 2, zoals aangegeven door het college, steunt.

De heer Van der Weide vraagt of hij het goed begrijpt dat de PvdA-fractie haar steun aan dit voorstel intrekt als het college niet de garantie kan geven dat tot aflossing van de leningen wordt gekomen na de periode van tien jaren.

De heer Wanders zegt dat zijn fractie eigenlijk een amendement had willen indienen. Daarin had zij na de passage 'na tien jaar aflossingvrij' een punt willen zetten. Zij stelt vast dat het college voorstelt optie 2 te volgen, doch te dien aanzien heeft spreker aan het college reeds een toezegging gevraagd. De heer van der Weide kan dan zelf concluderen wat voor de fractie belangrijk is.

De heer Van der Weide informeert wat de PvdA-fractie doet als zij van het college niet de garantie krijgt dat na tien jaren weer wordt over-

gegaan tot inning van de leningen. Steunt genoemde fractie het voorstel dan toch of niet?

De heer Wanders zal dan vóór de tweede termijn naar zijn fractie teruggaan, maar acht de kans vrij groot dat zij dit voorstel dan niet zal steunen.

De heer Van der Weide heeft nog een andere vraag. Een maand geleden is in de raad een debat gevoerd over DPE Next. Toen heeft hij gesteld dat 10% overschrijding op het Atalanta-project € 50 miljoen betekent. Daar maakte het college zich niet zo heel erg druk om, maar nu wordt het argument gebruikt dat met € 4 tot € 5 miljoen de reservepositie zo'n grote knauw oploopt dat dit voor de PvdA-fractie reden is voor optie 2 te gaan. Waarom wordt de € 50 miljoen bij het Atalanta-project wel geaccepteerd en is de afschrijving van 4 tot € 5 miljoen zo belangrijk?

De heer Wanders zegt dat die 10% een veronderstelling van de heer Van der Weide is. Afboeking heeft de gemeente zelf in de hand, zoals in dit voorstel staat. Daar kan wel of niet voor worden gekozen. De PvdA-fractie zegt dat zij liever de vermogenspositie van de gemeente in stand houdt.

De heer Oldenbeuving merkt op: na eerst een jaar in de notulen vaak bij de VVD-fractie te zijn geschaard, word ik nu bij de PvdA-fractie ondergebracht! Hij voelt dat er een nieuwe Kunduz-coalitie in de maak is! Iedereen had het in 2004 toch een beetje anders gedacht. De besluitvorming in 2004 leidde tot de volgende situatie. € 1,8 miljoen aandelenkapitaal in de Stadion B.V., een lening van € 2,35 miljoen à 2,75% met aflossing in 25 jaar en een lening van € 1,024 miljoen à 4,17% < wie bedéinkt het! >, maar dan onder borgstelling: FC Emmen betaalt huur, de Stadion B.V. betaalt rente en lost af en betaalt voor onderhoud. Een goed besluit? Dat hangt af van het perspectief van waaruit je het bekijkt. De eerste zes speelseizoenen is alles keurig betaald. Vanaf de zomer van 2010 gaat het echter slechter. De gemeente Emmen verleende tijdelijk uitstel van betaling van rente en aflossing < de verschillende bedragen worden niet kwijtgescholden, maar bijgeschreven op de schuld, dus geen cadeautjes > en ruim anderhalf jaar later sprokkelt de heer Lubbers € 500.000,- bij elkaar om het seizoen 2011-2012 af te kunnen maken. De CDA-fractie heeft het eerder al eens gezegd: *chapeau*, oftewel petje af voor die actie!

Vervolgens werd begin deze maand duidelijk dat er op basis van de randvoorwaarden uit 2004 geen toekomst meer is; als de gemeente haar voorwaarden niet aan kan passen, is het einde oefening. De eerste primaire en emotionele reactie van de CDA-fractie was: dan is het nu over en sluiten! Zij voelt zich op z'n zachtst gezegd op het verkeerde been gezet. Acht jaar geleden is er een verkeerd besluit genomen. Als toen bekend was geweest dat de wereld er in 2012 heel anders uit zou zien, was de stekker er uit gegaan. Daarna ontstond er in de fractie een meer rationeel debat op basis van een drietal benaderingswijzen.

1. De CDA-verkiezingsboodschap was duidelijk: geen geld meer naar het voetbal.
2. Het CDA heeft een aantal uitgangspunten: solidariteit, publieke gerechtigheid en, in dit dossier van belang, gespreide verantwoordelijkheid en rentmeesterschap.
3. Wat is de financiële situatie van Emmen op dit moment?

In de discussie in de fractie is de conclusie getrokken dat het op z'n minst verstandig lijkt te kijken naar alternatieven. € 4,8 miljoen door de plee trekken kan altijd nog. In de vergadering van de commissie BME van 12 april liet de fractie blijken het eens te zijn met het collegebesluit maximaal € 100.000,- uit te trekken om te bekijken of er van de door de gemeente geïnvesteerde gelden nu of op termijn misschien nog iets te redden valt. Dat onderzoek hoeft echter geen ton te kosten.

Nu, twee weken later, liggen er twee scenario's voor waarover vanavond een besluit moet worden genomen. Kort samengevat luiden de scenario's als volgt.

- a. Vasthouden aan de kaders van 2004, ofwel vanavond eigenlijk geen besluit nemen, wat € 4,8 miljoen door het toilet spoelen betekent en naar alle waarschijnlijkheid een zwaar verliesgevende situatie voor het businesspark Meerdijk, zodat het volgend jaar bij het opmaken van de jaarrekening 2012 forse bedragen moeten worden afgeboekt op de grondexploitatie. Even voor de helderheid: er moet op het businesspark Meerdijk in de komende jaren nog voor ongeveer € 10 miljoen grond worden verkocht. En verder blijft de gemeente zitten met een leeg, onbruikbaar stadion, hoewel: met enige creativiteit en wat extra beton is de Emmen eigenaar van het grootste en diepste openluchtzwembad van Europa, compleet met vier spreektorens.

- b. Ingaan op het onderhandelingsresultaat. Laat men even niet vergeten dat dat vanavond voorligt, het onderhandelingsresultaat van het gemeentebestuur met een aantal particulieren. Wat houdt dat onderhandelingsresultaat in? Trots van Drenthe levert € 2 miljoen van diens vorderingen in, de gemeente levert € 45.000,- aan vorderingen in, een particulier leent € 1,5 miljoen à 3% rente aan de Stadion B.V., respectievelijk aan FC Emmen B.V. en deze particulier verkrijgt in ruil daarvoor van de Stadion B.V. de ontwikkelrechten en een voorlopige koopovereenkomst voor de aangrenzende gronden. Dezelfde particulier levert de ontwikkelrechten op 1 januari 2020 aan de gemeente voor € 300.000,- als er tegen die tijd nog niets ontwikkeld is en betrokkene er niet in slaagt de ontwikkelrechten te gelde te maken. Indien vóór de genoemde datum de ontwikkeling wel succesvol is, betaalt deze € 60,- per m² voor de hoeken en € 64,- respectievelijk € 75,- per m² voor de omliggende grond. Totaalbedrag € 650.000,-, waarvan € 475.000,- voor de gemeente Emmen.

Een ander onderdeel: de gemeente zet haar leningen om in aflossingsvrije leningen tegen 3% rente. De rente-inkomsten voor de gemeente zijn anders dan nu gezekerd via het cederen van de zekerheidstelling voor het betalen van de huur aan de Stadion B.V.

De CDA-fractie was het al snel eens over het eerste scenario. Nu aansturen op een faillissement doet recht aan de CDA-verkiezingsbelofte, maar niet aan de uitgangspunten van de fractie, zeker niet aan de invulling van rentmeesterschap. Nu € 4,8 miljoen door de WC spoelen en het volgend jaar waarschijnlijk nog een fors bedrag is absoluut onverantwoord en zou getuigen van slecht rentmeesterschap.

Voorts het tweede scenario. Is de kans van slagen erg groot? Gezien de ervaringen uit het verleden is er op z'n minst gegronde reden om daar zeer sceptisch over te zijn. Zekerheid dat de gemeente haar geld ooit geheel of gedeeltelijk terugkrijgt, is er absoluut niet. Laat men daar helder en realistisch over zijn! Aan de andere kant is er iemand die er nu fors geld in steekt en er dus belang bij heeft dat het geheel tot een succes wordt gemaakt. Als dit niet lukt, is deze persoon in 2020 € 1,2 miljoen kwijt en hoogstwaarschijnlijk een aantal vrienden. Met name de leden van Trots van Drenthe zullen hem dat niet in dank

afnemen. Over spijt en verantwoordelijkheid gesproken!

Conclusie: de CDA-fractie begrijpt dat de nu voorliggende teksten het eindresultaat zijn van intensieve onderhandelingen. Nu nog teksten amenderen leidt niet tot duidelijkheid en de tijd dringt. Naar de fractie heeft begrepen, moet de KNVB vóór 15 juni helderheid hebben, moet de gemeente invulling geven aan de gestelde randvoorwaarden en het voorgelegde besluit uitwerken tot rechtsgeldige overeenkomsten, wat omgetwijfeld nog enige tijd zal vergen. De fractie kan dan ook niet komen met amendementen en datzelfde geldt voor de andere fracties. Omdat de beraadslaging deel uitmaakt van de besluitvorming hecht de fractie er aan enige nuancerende opmerkingen te maken. Afhankelijk van de reactie van het college daarop, al dan niet na ruggespraak met de onderhandelingspartner, zal de fractie haar definitieve standpunt bepalen. Van de punten die zij meegeeft aan het college zijn er twee al door de PvdA-fractie beschreven.

1. De insteek tot het kiezen van aflossing in de toekomst is nu iets te vrijblijvend geformuleerd.
2. Een heldere toezegging met betrekking tot de rek in het bestemmingsplan, aansluitend bij het vigerende bestemmingsplan en uitsluitend datgene wat er nu bij het businesspark Meerdijk kan.

Voorts nog twee aanvullende punten.

1. Van teruglevering van ontwikkelrechten vóór 1 januari 2020 kan geen sprake zijn. De *deal*, de prijs en de inhoud staan vast.
2. De CDA-fractie hecht in het bijzonder aan de bepaling onder j.2. betreffende de zekerheidstelling van de betaling van de stadionhuur, opdat de gemeente Emmen verzekerd is van de rente-inkomsten, iets wat zij in de afgelopen jaren heeft gemist.

Samenvattend: de CDA-fractie staat op dit moment niet afwijzend tegenover het voorstel. Miljoenen in de WC gooien en doortrekken kan altijd nog. Haar definitieve standpunt zal zij bepalen na de reactie van het college. Zij vraagt nu alvast een schorsing aan na de beantwoording door het college.

De heer Eggen hoorde de heer Oldenbeuving spreken over rentmeesterschap. Deze gaf ook aan dat er enige twijfel is over de vraag of er over tien jaar uiteindelijk wel afgelost gaat worden. Zou het niet ook van rentmeesterschap getuigen als wordt meegenomen dat de volgende generatie mogelijkterwijs met de lasten wordt opgezadeld?

Het is inderdaad twijfelachtig of er überhaupt ooit kan worden terugbetaald.

De heer Oldenbeuving zegt dat het een lastige afweging is. Wat hij er over kan zeggen, is dat bij de constructie die nu wordt gekozen de gemeente in elk geval voor de komende jaren is verzekerd van de rente-inkomsten die passen bij de financieringsrente die zichzelf moet hanteren. Ten tweede kan hij als eenvoudige bedrijfseconoom zeggen dat de contante waarde van € 4,8 miljoen over tien jaar altijd een stuk lager is dan nu. Met andere woorden: als je tien jaar rekt, heb je toch dik € 1 miljoen verdiend.

De heer Schoo is zeer content met de duidelijke bijdrage van de heer Oldenbeuving. Het enige dat hij de heer Oldenbeuving wil vragen is: heeft deze er geen spijt van dat in 2004 de meerderheid van de raad akkoord is gegaan? Wat deze nu allemaal heeft gezegd, is het gevolg van het besluit dat in 2004 is genomen. Toen is door meerdere partijen op een en ander gewezen, en nu is het dan zover. Het verheugt spreker dat de heer Oldenbeuving heeft gezegd vooruitlopend op de beantwoording door het college nog geen hom of kuit te geven. Er zijn heel duidelijke vragen gesteld en ook de DOP-fractie wacht daarop de antwoorden van het college af, maar wat thans aan de orde is, had iedereen al in 2004 kunnen weten.

De heer Oldenbeuving zegt dat 'u had het kunnen weten' nu juist de grap van het leven is.

De heer Van der Weide brengt naar voren dat het betaald voetbal en het dossier FC Emmen opnieuw voorligt. In goed Drents: een *never ending story*, want het betaald voetbal kan zichzelf maar niet redden! De laatste jaren gaat het bergafwaarts: dalende bezoekersaantallen, resultaten die achteruitgaan en financieel kan FC Emmen zich ook niet meer staande houden. Onder leiding van de Emmense coalitie van PvdA, CDA en VVD is de gemeente Emmen al meerdere malen het betaald voetbal in Emmen bijgesprongen. Deze partijen hebben verleden jaar opnieuw besloten voor twee seizoenen uitstel van de betalingsverplichtingen aan te bieden om liquide ruimte te creëren, maar in de tussentijd werden afspraken niet nagekomen omtrent informatie over de jaarrekening, over voorwaarden en kwartaalrapportages. Het duurde en het duurde maar! De financiële verantwoording kwam voortdurend te laat. Maanden zijn verstreken

zonder dat is ingegrepen en er daadwerkelijk maatregelen zijn genomen om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. Als klap op de vuurpijl is er een lening afgesloten zonder dat daarvan de prioriteitsaandeelhouder, de gemeente Emmen, op de hoogte is gesteld. Mismanagement en geen toezicht!

Na een tweetal grote reddingsoperaties zijn de problemen opnieuw teruggekeerd. Keer op keer worden door de gemeente hulp en geld geboden, maar keer op keer blijkt dat het betaald voetbal zichzelf niet kan redden. Telkens weer wordt geroepen dat dit de laatste keer is, of de allerlaatste keer of de aller-allerlaatste keer, maar als keer op keer afspraken niet worden nagekomen en geen woord wordt gehouden, gelooft niemand er meer in.

De heer Scheltens constateert dat de heer Van der Weide het had over een lening die is aangegaan zonder de prioriteitsaandeelhouder daarover in te lichten. Kan de heer Van der Weide aangeven wat op dit moment het negatieve effect van die extra lening is voor de FC en de gemeente?

De heer Van der Weide antwoordt dat het er om gaat dat er een afspraak is geschonden. De FC was verplicht de gemeente Emmen als prioriteitsaandeelhouder van de lening op de hoogte te stellen. Dat dit niet is gebeurd, vindt hij een kwalijke zaak.

De heer Oldenbeuving heeft de heer Van der Weide drie keer horen zeggen: keer op keer. Hij is benieuwd hoeveel keren deze dan telt.

De heer Van der Weide wil de heer Oldenbeuving de tip geven er het rapport van de rekenkamercommissie eens bij te pakken. Daarin wordt prachtig uiteengezet hoe de hele geschiedenis is verlopen. Die begint al in 1998. Het ging om hetzij een onderzoek, hetzij een lening, hetzij het stadion. Als de heer Oldenbeuving dat rapport eens doorleest, weet deze van A tot Z hoe de geschiedenis in elkaar zit.

De heer Oldenbeuving hoeft dat rapport niet te lezen, want dat kent hij uit het hoofd. Er waren er eerst twee momenten: in 1998 en 2004. Het laatste moment was in 2010: het besluit in 2011 over twee jaar uitstel van betaling met bijschrijving op de hoofdsom.

De heer van der Weide zegt dat de heer

Oldenbeuving het klaarblijkelijk de normaalste zaak van de wereld vindt dat er zo wordt omgegaan met betaald voetbal. De fractie van Wakker Emmen houdt er een andere mening op na. Het dréigt geen bodemloze put te worden, het is een bodemloze put. Treffend was de opmerking van wethouder Arends voor de camera's van RTV Drenthe. Op de vraag of dit de laatste investering is, was diens antwoord: zegt u het maar! Het college heeft blijkbaar zelf ook geen benul van de hoeveelheid geld die het nog wil steken in het betaald voetbal en van de tijd die het het voetbal nog in stand wil houden. Met deze opstelling zet het college de deur wagenwijd open, en daarvan wordt gretig gebruik gemaakt. In het voorstel wordt daarnaast nog eens de optie geboden dat, indien er geen ontwikkeling plaatsvindt, de gemeente Emmen een bijdrage levert van € 300.000,-. Op de handen zitten wordt klaarblijkelijk beloond. De fractie mist ook maar enige vorm van een prikkel. Het lijkt haar eerder wenselijk dat FC Emmen de gemeente Emmen € 300.000,- betaalt; zie dit maar als een aflossing. De komende tien jaren is aflossingvrij en uit de beantwoording van technische vragen blijkt dat daarna nog weleens zal worden bezien of aflossing wel noodzakelijk is. Daarnaast levert de gemeente haar prioriteitsaandeel in en ziet men over tien jaren wel of de FC weer eens kan gaan aflossen. De gemeente is overgeleverd aan het betaald voetbal en zij ziet wel waar het schip strandt.

De financiële constructie dreigt steeds meer een blanco cheque te worden, waarbij uitstel op uitstel wordt verleend en het einde niet in zicht is. De gemeente verkwanselt miljoenen, laat zich gijzelen en verkoopt dit als verstandig besturen. De FC laat weten dat de huur aan het stadion en daarmee indirect aan de gemeente een te grote kostenpost is. Een klassiek geval van stank voor dank. De redding werd indertijd met open armen ontvangen en nu zorgt diezelfde redding er voor dat de FC onder dreigt te gaan. Met deze opstelling van de FC gooit wat de fractie van Wakker Emmen betreft diens eigen glazen in. Sinds de redding hoort de eerste post aan de kostenzijde van de begroting de huur aan het stadion te zijn. De fractie kent genoeg burgers, bedrijven en instanties die de komende tien jaren ook liever afzien van financiële verplichtingen aan de gemeente. Nota bene, de amateurclubs hebben een huurverhoging van 100% gekregen. De fractie kan zich voorstellen dat deze verenigingen eveneens een verlaging van de huur wensen. Zij kan

een en ander niet aan de samenleving uitleggen.

De heer Wanders heeft er behoefte aan de heer Van der Weide te vragen of deze er enig idee van heeft hoeveel geld er naar de breedtesport in Emmen gaat.

De heer van der Weide zegt dat de heer Wanders hem dit ongetwijfeld gaat vertellen.

De heer Wanders antwoordt, omdat de heer Van der Weide dit schijnbaar zelf niet paraat heeft: € 11 miljoen. Hij is ook benieuwd waar de heer Van der Weide de grens legt tussen topsport en breedtesport. Kan dat worden aangegeven? Er zijn in Emmen twee handbalclubs die bij de eerste vier in de eredivisie staan. Eerlijkheidshalve moet hij zeggen niet te weten waar de tafeltennisvereniging De Treffers staat.

De heer van der Weide deelt mee: in de halve finale of in de *play off's*.

De heer Wanders vindt dat geweldig. Het is een ware topprestatie. In elk geval gaat het nu over topsport, niet over breedtesport. Is de heer Van der Weide het daarmee eens?

De heer van der Weide zal de heer Wanders uitleggen wat het verschil is tussen breedtesport en topsport. Vv Drenthina, vv Klazienaveen en welke willekeurige voetbalclub ook vallen wat hem betreft onder breedtesport, terwijl het bij FC Emmen om betaald voetbal gaat. E en O, Hurry Up en De Treffers kennen ook nog een jeugdopleiding, zodat daarvan de sociale en maatschappelijke functie veel groter is dan van FC Emmen. De jeugdopleiding van de FC is nota bene ondergebracht bij Heerenveen.

De heer Wanders merkt op dat E en O, Hurry Up en De Treffers topsport bedrijven. Het zijn topsportverenigingen die onder dezelfde condities als de breedtesportverenigingen een accommodatie hebben waarvan de kosten voor 60% worden gesubsidieerd. Nu gaat het om FC Emmen die omgerekend bijna € 20.000,- of € 22.000,- per wedstrijd aan huur moet betalen, terwijl een topsportvereniging als de vv WKE kan beschikken over een prachtig kunstgrasveld, eveneens worden gesubsidieerd. Breedtesportverenigingen betalen breedtesporttarieven. Als de heer Van der Weide een vergelijking wil maken, zal deze dat ook moeten meenemen. Spreker kan het er mee eens zijn dat betaalde sport groten-

deels de eigen broek moet ophouden. Daarom wordt ook niet gesproken over aflossing door de FC, maar door de Stadion B.V. Hij wil de heer Van der Weide meegeven dat ook in de breedtesport in de eredivisie wordt gespeeld en dat dan tegen bepaalde tarieven.

De heer van der Weide vindt dat de heer Wanders heel kort door de bocht gaat. Een voetbalclub die primair gericht is op betaald voetbal is FC Emmen, terwijl bij clubs als E en O, Hurry Up of Treffers juist de kleine kinderen komen om te worden opgeleid. Daar wordt sociaal en maatschappelijk werk verzet, dus als de heer Wanders zegt dat deze clubs er eenzelfde cultuur en visie op na houden als de FC Emmen, is spreker het daar totaal niet mee eens.

De heer Wanders wijst er op geen vergelijking te hebben gemaakt. Hij heeft het over de top. Zelf staat hij zaterdag ook met een aantal jeugdleden langs het voetbalveld. Hij is het er mee eens dat de jeugd moet worden gestimuleerd, maar als het gaat om de eerste teams van alle clubs is dat gewoon topsport. Zou je daaraan dan niet dezelfde condities kunnen opleggen?

De heer van der Weide wil er allereerst op attenderen dat hij over zijn eigen vergelijkingen gaat.

Als de heer Wanders het heeft over stimuleren van breedtesport en tegelijkertijd een huurverhoging van 100% doorvoert, verstaat de PvdA-fractie dat kennelijk onder het stimuleren van breedtesport en dat doet de fractie van Wakker Emmen totaal niet.

Spreker wil nu graag verder gaan met zijn bijdrage in eerste termijn, want het wordt een beetje een herhaling van zetten.

De heer Schoo merkt in de richting de heer Wanders op dat FC Emmen een bedrijf is en ook als zodanig moet worden beschouwd. Dat moet niet worden vergeleken met topsport, die trouwens niet in Emmen thuishoort.

De heer Wanders zegt dat Emmen volgens hem een topsportbeleid heeft. Hij hoort de heer Schoo echter zeggen dat topsport niet in Emmen thuishoort. Dat geeft een heel andere wending aan het beleid dat in de gemeente Emmen wordt gevoerd. Als de heer Schoo niet onderkent dat topsport toch echt niet wordt gespeeld door de club om de hoek, steekt deze het hoofd in het zand.

De heer van der Weide vervolgt zijn bijdrage. Kijken naar de huidige situatie, ziet de fractie de politieke en financiële brokstukken van PvdA, CDA en VVD voor zich liggen. Dit werd inderijd allemaal besloten onder het mom dat betaald voetbal zou bijdragen aan:

- citymarketing
- het sociaal-maatschappelijk en economisch belang voor de gehele regio
- promotie
- het bezoekersaantal (5.000 per wedstrijd)
- drijfveer en inspiratiebron voor het businesspark.

De fractie van Wakker Emmen wil tegen de voorstemmers zeggen: tel je zegeningen! Zoals reeds gememoreerd, is in 2004 de beslissing genomen als gemeente te gaan bankieren. Thans kan worden geconcludeerd dat er een Amerikaanse hypotheek is verstrekt door de PvdA, CDA en VVD. Deze partijen gedragen zich als bankiers. In de financiële wereld hebben de bankiers de afgelopen jaren veel ellende veroorzaakt voor de gemeenschap, resulterend in een crisis. De verantwoordelijken zijn met vette bonussen naar huis gestuurd, maar Emmen heeft z'n eigen huis, tuin- en keukenbankiers van de PvdA, CDA en VVD. Zoals gezegd, is in 2004 een Amerikaanse hypotheek verstrekt aan het betaald voetbal. In de financiële wereld worden verantwoordelijken ten minste nog naar huis gestuurd, zij het met vette bonussen. In Emmen zijn genoemde partijen vastgeroest aan het pluche, zit de gemeenschap met de brokken en worden verantwoordelijken riant betaald.

De nieuwe strategie om steun aan het betaald voetbal te 'verkoppen' is het geld zogenaamd veilig te stellen. Er wordt een blanco cheque uitgereikt, er ligt € 300.000,- van de gemeente klaar voor de FC indien er geen ontwikkelingen plaatsvinden en er hoeft minimaal tien jaar niet te worden afgelost. Tevens worden leningen omgezet in achtergestelde leningen, waardoor de gemeente bij een faillissement achter in de rij mag aansluiten. Dit geeft het begrip veiligstellen wel een heel bijzondere dimensie. Als onderpand c.q. zekerheidstelling krijgt de gemeente Emmen het vestigen van het recht van eerste hypotheek op de vier tribunes. In de optiek van de fractie van Wakker Emmen stelt dit onderpand niet bar veel voor.

Gezien de geschiedenis, kan zij het college verzekeren dat de FC binnen tien jaar opnieuw bij de gemeente op de stoep staat en het veiligstellen van het geld een illusie is. De FC redt het op langere termijn niet. Sinds de jaren negentig is er

alleen maar geld ingepompt en heeft dit niet anders opgeleverd dan geschonden afspraken, te veel uitgaven, onbehoorlijk bestuur, ruzie en verspilling van gemeenschapsgeld. Het voorliggende voorstel is niets dan waar de VVD en het CDA zo fel op tegen zijn: het doorschuiven van de rekening. Het geld dat door de PvdA, het CDA en de VVD beschikbaar wordt gesteld, ziet de gemeente nooit meer terug. Het spelen van bankier en het nemen van politiek onverantwoorde besluiten kost de gemeenschap geld.

Om af te sluiten in de beeldspraak van de heer Arends: het is niet de gemeenteraad die het geld uit het raam gooit. De heer Arends heeft als fractievoorzitter van de PvdA, in combinatie met het CDA en de VVD, dat raam zelf wagenwijd opengezet en het geld alvast uit het raam gooid. Nu waaien de laatste euro's het raam uit.

De heer Scheltens begrijpt uit de laatste woorden van de heer Van der Weide dat diens fractie voor optie 1 gaat kiezen. Hij zou toch ook wel haar alternatief willen horen. Men kan voor of tegen zijn, maar er is in 2004 een besluit genomen, dus die € 4,8 miljoen zit er nu in. Naar hij begrijpt, wil de heer Van der Weide de rekening niet doorschuiven en het verlies nu nemen. Echter, als de circa € 5 miljoen zou worden afgeschreven, zou dat inhouden dat de gemeente voor het derde achtereenvolgende jaar opnieuw moet bezuinigen. Hoe denkt de fractie van Wakker Emmen dat te gaan oplossen?

De heer Van der Weide zegt dat voor zijn fractie de grens is bereikt. Als de heer Scheltens goed naar sprekers bijdrage heeft geluisterd, zal deze hebben gehoord dat de fractie er geen enkel vertrouwen in heeft dat het geld gaat binnenkomen. Juist de VVD is er voor rekeningen niet door te schuiven naar een volgende generatie, maar orde op zaken te stellen. Het verlies gaat er hoe dan ook komen. Als nu opnieuw een vrijbrief aan FC Emmen wordt gegeven < en volgens hem heeft de heer Scheltens ook geen idee waar dit gaat eindigen >, is aflossing tien jaar lang niet meer aan de orde. Hiervóór was het twee jaar. Het einde is totaal niet meer in zicht en voor de fractie van Wakker Emmen is de limiet bereikt.

De heer Scheltens heeft heel goed geluisterd naar wat de heer Van der Weide in de eerste termijn heeft gezegd, evenals naar dat wat de fracties van PvdA en CDA hebben gezegd. Namens de CDA-fractie sloot de heer Oldenbeuving diens bijdrage af met een heel nette contante waardebe-

rekening, er toe leidend dat doorschuiven meer oplevert dan het nu nemen van het verlies. Hij hoopt dat de heer Van der Weide ook daarnaar heeft geluisterd.

Mevrouw Hoogeveen zegt dat je ook als niet-bedrijfseconoom wel kunt uitrekenen wat de waarde over tien jaren is, uitgaande van economisch groei.

De heer Oldenbeuving merkt op dat hiervoor helemaal geen economische groei nodig is. Als er een beetje inflatie is, houd je die in elk geval nominaal in stand en dan wordt het op den duur alleen maar goedkoper.

De heer Van der Weide doet alles af als een bodemloze put en gaat inhoudelijk niet in op het voorstel, op de overwegingen en het onderhandelingsresultaat. Dat is jammer. De eerste termijn is volgens spreker juist bedoeld voor een inhoudelijke discussie en zo nodig het stellen van vragen aan het college. Het is te betreuren dat de heer Van der Weide met niets anders komt dan met een standaard retirade.

De heer Van der Weide wijst er op dat Wakker Emmen vóór de verkiezingen heel duidelijk heeft gezegd: de FC moet zelf z'n broek ophouden en niet meer bij de gemeente aankloppen! En voorts: als het resultaat is dat de stekker er uit gaat, dan gaat die er maar uit! Het CDA zei vóór de verkiezingen heel stevig: we steken geen geld meer in FC Emmen! Maar op het eerste het beste moment, juni verleden jaar, werd weer uitstel van betaling verleend en de mogelijkheid geboden de liquiditeit van de FC te verbeteren. Daarmee stemde de CDA-fractie in. Nu wordt zij iets kritischer, maar spreker vreest dat, als aan het eind van de avond de balans wordt opgemaakt, genoemde fractie opnieuw instemt.

De heer Oldenbeuving ziet zich bevestigd in zijn conclusie: een standaard retirade!

De heer Denkers hoorde een heel duidelijk standpunt van de fractie van Wakker Emmen over de positie van de gemeente en sommige partijen. In het betoog van de heer Van der Weide mist hij hoe diens fractie de inspanning van Trots van Drenthe en die van de heer Lubbers ziet. Moet hij uit de harde woorden van de heer Van der Weide afleiden dat diens fractie ook daarin geen vertrouwen heeft?

De heer Van der Weide heeft in zijn eerste termijn aangegeven hoe zijn fractie aan kijkt tegen FC Emmen in de laatste jaren. Hij wenst de heer Lubbers, die sinds kort dit karwei op zich neemt, Trots van Drenthe en wie er ook maar bij betrokken is allemaal veel succes bij het bijeenkrijgen van het geld en het opstellen van een zodanige begroting dat men weer vooruit kan, maar met hetgeen nu voorligt, stemt de fractie van Wakker Emmen niet in. De vraag of zij een ander waardeoordeel moet hebben, is op dit moment minder relevant.

De heer Denkers vraagt of hij wel mag concluderen dat de fractie van Wakker Emmen geen vertrouwen heeft in de inspanning van de heer Lubbers en van Trots van Drenthe.

De heer Van der Weide antwoordt dat de heer Denkers dan niet goed heeft geluisterd. Hij heeft gezegd hen alle succes te wensen. Zij hebben een tussenoplossing gevonden en dat is eindelijk iets positiefs in een heel lange rij van negatieve ontwikkelingen. De FC en allen die ermee verbonden zijn en tot een succes moeten zien te komen, zullen het op eigen kracht moeten doen, níét met ondersteuning van de gemeente Emmen.

De heer Scheltens vindt het wel gemakkelijk te zeggen dat de heer Lubbers alle succes wordt gewenst. Er ligt een brief van 2 april 2012 waarin de heer Lubbers na ampel onderzoek bericht niet te kunnen voldoen aan de in 2004 gestelde kaders. De fractie van Wakker Emmen wenst de heer Lubbers enerzijds veel succes en geeft deze anderzijds niet de kans succes te bereiken. Spreker denkt dat hierop ook de heer Denkers doelt.

De heer Van der Weide zegt dat de heer Lubbers en anderen de kans zelf zullen moeten opzoeken, zonder steun van de gemeente.

De heer Scheltens geeft aan dat aan het voorgelegde raadsvoorstel het betaald voetbal, i.c. FC Emmen, is gekoppeld. Desondanks wil de VVD-fractie zich beperken tot de deelname van de gemeente in de Stadion B.V. De fractie is blij dat het raadsvoorstel twee opties omvat. Optie 1 laat heel duidelijk zien wat er gebeurt als de in 2004 gestelde kaders worden gehandhaafd. Dit scenario is twee weken geleden in de commissie uitvoerig besproken. Namens de CDA-fractie heeft de heer Oldenbeuving hierover

een heel goede uitleg gegeven. Optie 1 is dan ook niet de keuze van de VVD-fractie.

Zij wil zich in deze termijn richten op optie 2. Zij is van mening dat er niet méér overheidsgeld moet worden uitgegeven aan het betaald voetbal. Echter, in dezen is het overduidelijk dat er bij het handhaven van de bestaande positie in de Stadion B.V. minder inkomsten worden gegenereerd en dat daarom toch meer overheidsgeld naar de Stadion B.V. en indirect naar FC Emmen gaat. De VVD-fractie is daar geen voorstandster van, maar in deze situatie is het noodzakelijk en onvermijdelijk.

De fractie heeft nog enige vragen over het voorliggende ontwerpbesluit, met name over de beide leningen.

De heer Oldenbeuving gaf aan dat er vanaf 2004 over zes speelseizoenen is betaald. Die mening deelt de fractie niet. De beide leningen zijn pas verstrekt in 2005 en naar de boekwaardeberekening is er slechts vier seizoenen betaald. In het voorgestelde raadsbesluit wordt onder punt a. genoemd dat lening 419 per 30 juni 2012 een afgeronde boekwaarde heeft van € 2,350 miljoen. Spreker heeft in de organisatie navraag gedaan hoe de aflossing heeft plaatsgevonden en het blijkt dat er per jaar achteraf is betaald. Uitgaande van 2005 was de eerste aflossing in 2006, terwijl in 2010 uitstel is verleend. Hieruit blijkt dat er niet twee jaren geen rente en aflossing is betaald. Het is inmiddels 2012, zodat dit dus voor drie jaren geldt. Volgens de fractie komt daarmee de boekwaarde per 30 juni uit op € 2,243 miljoen, een verschil van € 43.000,- ten nadele van de gemeente. Eenzelfde berekening heeft de fractie losgelaten op lening 420 ad € 1,024 miljoen. Deze komt uit op € 1,037 miljoen, een nadeel van € 37.000,-. Kan de wethouder aangeven of deze zienswijze correct is? De afronding betekent wel een nadelig saldo van € 80.000,-. Indien dit correct is, wil de VVD-fractie graag in de aangepaste leenovereenkomst geregeld zien dat de rente op de nieuwe leningen achteraf per maand wordt betaald en niet achteraf per jaar. Zodoende verkleint de gemeente het risico van non-betaling van de rente. En als het geconstateerde juist is, zal in elk geval in punt 3 een aanpassing moeten worden opgenomen ten aanzien van de financiële consequenties, aangezien er anders eveneens sprake is van een rentederving van € 80.000,-, maar de voorkeur van de fractie is dat de beide leningen gewoon tegen de werkelijke boekwaarde worden opgenomen, dat wil zeggen: ophoging met € 43.000,- en € 37.000,-.

Net als de PvdA-fractie is de VVD-fractie van mening dat de leningen na tien jaren een aflossingsverplichting moeten hebben.

In de beslispunten 1e., 1f. en 1g. wordt melding gemaakt van de over te dragen ontwikkelrechten, maar bij e. en g. wordt het jaar 2020 genoemd en bij f. een termijn van tien jaren. Kortom, het ene ontwikkelrecht wordt overgedragen tot 1 januari 2020 en het andere voor een periode van tien jaren, waarbij wel de afspraak wordt gemaakt dat de gemeente in elk geval op 1 januari 2020 een bedrag moet worden terugbetaald indien er geen ontwikkelingen hebben plaatsgevonden. Ook dat wil de fractie aangepast zien.

Aan punt 1g. (een bijdrage van € 300.000,- voor de terug te ontvangen ontwikkelrechten) wil de fractie een inspanningsverplichting koppelen voor de heer Lubbers. Wat haar betreft, kan het niet zo zijn dat de heer Lubbers tot 1 januari 2020 geen enkel initiatief toont en toch € 300.000,- krijgt voor de ontwikkelrechten die deze bij het voorgestelde raadsbesluit om niet ontvangt. De fractie zou ook graag willen weten wat de aflossingsvoorwaarden voor de heer Lubbers en/of andere partijen zullen zijn voor de te verstrekken lening van € 1,5 miljoen.

De VVD-fractie wacht met haar definitieve oordeel tot zij antwoorden op de vragen heeft ontvangen van het college.

De heer Eggen wil eerst iets opmerken over de procedure. De D66-fractie vindt het onacceptabel dat het voorliggende raadsvoorstel totaal anders is dan in de commissie is besproken en direct is doorgeleid naar deze raadsvergadering, dus niet eerst is behandeld in de commissie, te meer omdat het voorstel nogal verstrekkende gevolgen kan hebben voor FC Emmen, het Stadionbedrijf B.V. en de gemeente Emmen. De fractie heeft ernstige moeite met het tijdstip van toezending van de stukken, vrijdag jongstleden per mail en zaterdag jongstleden per post. Zij heeft pas afgelopen maandag over dit onderwerp kunnen vergaderen. De periode om vragen op te stellen en deskundig advies in te winnen, was haars inziens veel te kort.

Het tweede punt dat de fractie uitermate stoort en waarbij zij zich afvraagt of de wethouder diens informatieplicht wel is nagekomen, is het volgende. Op 12 april is in de commissie BME ruim een uur gedebatteerd over de onderzoekskosten van € 100.000,- die de gemeente eventueel zou willen vergoeden, terwijl al uitgebreid bekend was dat de heer Lubbers bij ongewijzigd beleid het naderend faillissement van het stadionbedrijf

en het betaald voetbal voorzag. De brief waarin deze dit bekend maakte, werd reeds op 2 april, dus tien dagen voor de bewuste commissievergadering, aan het college gestuurd. De vraag van de fractie is dan ook: waarom heeft de wethouder de inhoud van die brief niet bekend gemaakt tijdens de commissievergadering van 12 april? Het verbaast de fractie nog veel meer dat een week na die commissievergadering al een uitgebreid voorstel voor de raad op tafel lag. Het zou de schijn kunnen wekken dat er al veel langer naar dit plan toegewerkt is en dat de discussie over het bedrag van € 100.000,- achteraf gezien eigenlijk weinig zinvol is geweest.

Als de raad vanavond instemt met alle onderdelen van het voorgelegde voorstel, mist de gemeente jaarlijks de aflossing van beide leningen en wordt na tien jaar opnieuw bezien of er eventueel kan worden afgelost. Daarnaast mist de gemeente elk jaar 1,17% rente van lening 420, neerkomend op € 11.700,-, en stelt de gemeente een bedrag van € 45.000,- eenmalig ter beschikking van het Stadionbedrijf Emmen B.V.

Een vraag over punt 1.g. van het ontwerpbesluit. Daarin wordt gesproken over het terugkopen van de ontwikkelrechten voor een bedrag van € 300.000,-. Begrijpt de fractie het goed dat als er door de heer Lubbers of een aan hem toebehorende rechtspersoon niets is ontwikkeld, de gemeente dan de ontwikkelrechten terug moet kopen? Graag uitleg van de wethouder.

Alles overziende < en dat doet sprekers sporthart zeer > blijft de fractie bij haar eerder ingenomen standpunt, verwoord in het D66-verkiezingsprogramma, haar bijdragen op 13 mei 2004 en 30 juni 2011, dat zij geen financiële bijdrage meer wil geven aan FC Emmen en de Stadion B.V. Zij zal dus niet instemmen met het voorgestelde besluit.

De heer Oldenbeuving vraagt of hij de heer Eggen heeft horen zeggen: mijn college gooit het geld in de WC en ik trek het door!

De heer Eggen antwoordt dat de heer Oldenbeuving, als deze dit zo hoort, dit zo maar moet opvatten.

Graag wil hij nog enigszins positief afsluiten. Hij wil benadrukken dat de D66-fractie onder de indruk is van de voortvarendheid, durf en ondernemingszin van de heer Ronald Lubbers.

De heer Schoo merkt op dat, na eerst twee jaar uitstel van betaling van rente en aflossing, nu tien jaar uitstel van betaling wordt voorgesteld voor

het aflossingsdeel en dat de te betalen rente verlaagd. Na tien jaar zal volgens het voorliggende voorstel de mogelijkheid tot aflossing worden bezien. Dit alles door het college aan de buitenwereld verkocht met de volgende woorden en het persbericht van het college op vrijdag 20 april 2012: “Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen wil voorkomen dat de gemeente bij een faillissement van de FC Emmen voor een bedrag van € 5 miljoen moet afboeken. Het college kiest er daarom voor de door de gemeente beschikbaar gestelde leningen aan het Stadionbedrijf B.V. veilig te stellen.” Volgens de DOP-fractie is het niet meer de vraag of de leningen moeten worden afgeboekt, maar wanneer, zoals spreker de SP-fractie in de commissie heeft horen zeggen. De DOP-fractie sluit zich daar volledig bij aan. Nu lijkt het haar niet wenselijk de leningen kwijt te schelden, maar wel het maken van schoon schip in dit dossier. Zij vindt dat de verliezen al dit jaar grotendeels in de gemeentelijke boekhouding moeten worden opgenomen. Dit voorkomt dat de gemeente zich rijk blijft rekenen en dat de toekomstige raad met oninbare leningen worden opgezadeld waarvan het verlies nog genomen moet worden. Spreker is geen boekhouder, maar heeft zich laten adviseren en te horen gekregen dat wat de fractie voorstelt kan. Daarom wil de fractie de volgende motie indienen.

*De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 26 april 2012,
aan de orde zijnde agendapunt B5b.;*

constaterende:

- *dat er op dit moment geen enkel zicht meer op is dat er op de leningen 419 en 420 van de gemeente Emmen aan het Stadionbedrijf Emmen B.V. de komende jaar verder zal worden afgelost;*
- *dat ook na tien jaar aflossing op [deze leningen twijfelachtig is;*
- *dat er ook de afgelopen twee jaar niet op deze leningen is afgelost;*

overwegende:

- *dat de kans klein is dat op de leningen 419 en 420 ooit nog geheel of gedeeltelijk aflossing zal plaatsvinden;*
- *dat het niet wenselijk is de leningen kwijt te schelden;*
- *dat het ook niet wenselijk is verwachte verliezen, die nu al zeer waarschijnlijk*

zijn, naar de (verre) toekomst door te schuiven;

*verzoekt het college:
voor de huidige boekwaarde van de leningen (circa voor een bedrag van € 3,2 miljoen) een 100% voorziening te treffen in het boekjaar 2012, opdat verlies bij eventuele definitieve oninbaarheid van de leningen in de toekomst dan niet meer hoeft te worden genomen,*

en gaat over tot de orde van de dag.

Bij het aantreden van de heer Lubbers, begin februari, gaf deze al aan rond 27 april met een plan naar buiten te willen komen. Het stoort de DOP-fractie dat de raad pas 20 april een voorstel heeft gekregen en hierover reeds op 26 april moet besluiten. Het is haar niet duidelijk of dit aan het college te wijten is of aan de heer Lubbers. Het getuigt in elk geval niet van het serieus betrekken van de raad en ook niet van het vermogen een aantal weken of maanden vooruit te plannen, of het zou moeten zijn dat wordt gehoopt dat als de raad het mes op de keel wordt gezet, de raad wel ja tegen dit voorstel moet en zal zeggen.

Bij DPE was de gemeente meerdere keren als eerste aan zet, zodat er voor derden duidelijkheid was en zij hun bijdragen konden doen. Toen derden niet echt wilden instappen of wilden meedoen, nam de gemeente weer een aantal keren een eerste stap zonder het onderwerp Atalanta en DPE er inhoudelijk direct bij te betrekken. Het verbaast de fractie dat de gemeente bijna altijd als eerste aan zet is of als eerste een stap neemt. Voordat je het weet, krijg je als politiek en als gemeente een reputatie als instantie waar gemakkelijk geld is te halen, zelfs ook als men er zelf een rotzooi van heeft gemaakt. Graag had de fractie gezien dat voldoende sponsors en supporters de eerste stap hadden gezet om zo te laten zien dat er voldoende draagvlak is voor FC Emmen. Draagvlak omvat meer dan woorden; men moet ook laten zien dat men voor FC Emmen wil betalen. Het heet tenslotte niet voor niets betaald voetbal, níét door de gemeente betaald voetbal. Als anderen eerst een financiële inbreng leveren, is eventuele steun aan FC Emmen aan de samenleving beter te verkopen. Wat de DOP-fractie betreft, zal de financiële steun aan FC Emmen geen groot bedrag omvatten, maar eigenlijk is daar in het voorliggende voorstel ook geen sprake van, tenminste als men zo eerlijk is te accepteren dat men een bedrag van circa € 3,3 miljoen aan uitstaande leningen van de gemeente < en

dan zijn de aandelen nog niet meegenomen! > sowieso al kwijt is door de verkeerde keuzes in het verleden en door wanbeleid van bestuurders van FC Emmen die indertijd verantwoordelijk waren.

De fractie heeft enige vragen over een situatie die zich op korte termijn kan voordoen, reden waarom zij er voor pleit dat de gemeente eerst als laatste aan zet komt.

Als het voorstel vandaag in meerderheid wordt aangenomen, over een aantal weken blijkt dat het toch niet voldoende is en er nog bijvoorbeeld € 5.000,-, € 10.000,- of € 20.000,- van de gemeente bij moet, wordt dan nee gezegd of gaat daar dan weer over gesproken worden? Als er over een paar weken alsnog over aanvullende steun moet worden gepraat, zal de sympathie voor FC Emmen onder de mensen er niet op vooruitgaan en zal de politiek er ook niet geloofwaardiger op worden.

De DOP-fractie mist in het voorstel prikkels voor FC Emmen en het stadionbedrijf om op lange termijn wel tot aflossing aan de gemeente te komen. Op de voorgestelde manier wordt de verwachting gewekt dat er nooit meer afgelost behoeft te worden en dat zal over 10 of 15 jaar waarschijnlijk ook zo worden uitgelegd. En waarschijnlijk is niemand van het huidige college of de huidige raad dan nog politiek actief in Emmen; misschien een paar *diehards*.

De vragen aan het college zijn de volgende.

1. Waarom kiest het college niets te regelen om te bewerkstelligen dat er op termijn wel wordt afgelost?
2. Denkt het college nog echt dat er ooit zal worden afgelost op de leningen?

Aan de steun van de gemeente zijn onder punt 1j. ontbindende voorwaarden opgenomen. Er staat echter niet bij wanneer uiterlijk aan deze voorwaarden moet worden voldaan. Het is onduidelijk wat de minimale looptijd van de lening van € 1,5 miljoen is. Daarom de volgende vragen.

1. Wanneer moet aan deze ontbindende voorwaarden worden voldaan? En waarom wordt er in het ontwerpbesluit geen datum genoemd?
2. Waarom is voor de lening van € 1,5 miljoen geen minimale looptijd opgenomen?
3. In de voorwaarden voor de lening van € 1,5 miljoen is niet de eerdere € 500.000,- aan giften opgenomen, of wel?

De heer Moinat brengt naar voren dat de overeenkomsten met eerdere voorstellen, waarbij de raad ook op het laatste moment werd geconfron-

teerd met *deadlines* die een besluit onder hoge druk noodzakelijk maakten, erg groot zijn. De SP-fractie heeft ook nu weer sterk het gevoel dat er meerdere krachten aan het werk zijn en dat die niet allemaal even duidelijk op tafel liggen. Harde uitspraken van college en raadspartijen in het recente verleden, zoals: geen cent meer naar de voetbalclub!, blijken opeens niets meer waard te zijn. Naar de mening van de fractie zou de behandeling in de commissie en vervolgens in de raad van mei vanzelfsprekender en correcter zijn geweest. Het nu gelopen traject vindt zij niet juist en geen recht doen aan dit complexe onderwerp. Zij voelt op dit moment dan ook geen enkele behoefte aan het verder deelnemen aan deze discussie.

De heer Leutscher kan aan het begin van zijn betoog meteen één probleem oplossen: natuurlijk gaat er geld naar FC Emmen! Wie zegt dat dit niet zo is, heeft een lading boter op het hoofd. Het geld gaat misschien niet direct naar FC Emmen, maar qua constructie natuurlijk wel. Laat men elkaar wat dit betreft niet voor de gek houden. Ook LEF! heeft in de verkiezingstijd gezegd: geen cent meer naar FC Emmen!, maar toch wordt daar vandaag op een andere manier tegenaan gekeken. Aan de kiezer zal moeten worden uitgelegd waarom je, nadat je gekozen bent op basis van de feiten, soms een andere mening kunt hebben.

Wordt de FC Emmen gedragen in de gemeente en in de regio? De publieke tribune zou vol moeten zitten, doch dat is niet het geval. Als de vraag wordt gesteld wat de meerwaarde is van FC Emmen voor *citymarketing* en voor *business to business* activiteiten, kun je alleen maar concluderen dat er sprake is van afnemende meerwaarde. Met andere woorden: er zal heel wat moeten gebeuren, wil je FC Emmen op een goede wijze weer in de steigers krijgen.

Kijkend naar de constructie waarover vandaag wordt gesproken als resultante van onderhandelingen, zie je dat het gaat om een financiële constructie met voor een deel wat in- en doorzichten, maar inzicht in en overzicht over een businessplan hebben: nee! In die zin kun je in feite praten over een vorm van geblinddoekte financiering, bezien vanuit de positie van de gemeente.

Wat de fractie van LEF! heeft gedaan, is voortborduren op de positie die zij een aantal maanden geleden heeft ingenomen toen het ging over uitsstel van de aflossingen, waarbij de rol is aangenomen van een bankier. Daarom maakt de fractie uiteindelijk een keuze die zij acceptabel vindt.

Als de gemeente kiest voor de rol van bankier is het wel heel erg gek dat zij € 11.700,- aan rente laat lopen. Spreker moet nog de bank zien die dat op die manier doet. Waar het gaat om het bedrag van € 45.000,- dat beschikbaar wordt gesteld op basis van onder andere de verrekening in verband met een aantal gemeentelijke verordeningen, wordt dit via de band gespeeld van de € 100.000,- voor onderzoekskosten. En de afspraak was: maximaal € 100.000,-. Nu wordt dit bedrag gewoon ingeboekt voor een ander doel. Nog bijzonderder is de kwijtschelding van de OZB. Waar een 'normale' ondernemer en zeker een kleine moeite moet doen om alles voor elkaar te krijgen, geldt dit niet voor FC Emmen en het voetbalstadion. In een later stadium zal de fractie komen met een voorstel om hierop als gemeente beleid te gaan ontwikkelen: hoe ga je om met kwijtschelding van OZB voor de kleine ondernemer?

Waar staat LEF! als rekening wordt gehouden met de feiten zoals die voorliggen? Als je volksvertegenwoordiger bent, kun je niet anders dan de vraag stellen: op welke wijze kan de politiek maximale garanties inbouwen, opdat de burgers hun geld terugkrijgen? Dat is wat de fractie stimuleert en waarop zij zich gaat focussen. Wat daarmee samenhangt, is: hoe kun je er zorg voor dragen dat het businesspark Meerdijk uiteindelijk toch verder wordt ontwikkeld? Als je kijkt naar de m²-prijs kun je de vraag stellen of die marktconform is. Je kunt je ook de vraag stellen welke afspraken er zijn gemaakt over indexering. In concreto ligt het maken van een keuze tussen optie 1 en optie 2 voor, hoewel optie 1 in feite geen optie is. Optie 2 is de enige mogelijkheid, wil je als politiek het geld van de burger terugkrijgen. De LEF!-fractie zal dan ook kiezen voor optie 2.

Aan het begin van zijn betoog heeft spreker iets gezegd over boter op het hoofd. Een aantal fracties heeft gezegd dat het begon in 2004, dat een tussenstop is gemaakt in 2010 en dat het nu 2012 is. Wat wordt vergeten, is dat er nog een belangrijke datum tussen zit, namelijk 14 januari 2008. Toen verscheen een rapport van de rekenkamercommissie met een prachtige analyse en een aantal conclusies en aanbevelingen. De vraag die zou moeten worden gesteld, is: wat heeft de politiek op dat moment gedaan met de conclusies en aanbevelingen? Spreker heeft geen enkele partij in de raad gezien die iets heeft gedaan, teneinde mogelijkheden te creëren ten aanzien van FC Emmen. Ook LEF! kwam er pas later achter dat dit rapport *überhaupt* was verschenen; daarvoor

moesten de analen worden doorzocht. Het rapport heeft de mooie titel 'Samen scoren'. Echter, met samen scoren en in eigen doel schieten, kom je geen stap verder.

De fractie komt met een motie waarin de rekenkamercommissie wordt verzocht een onderzoek te doen. Spreker vraagt de voorzitter deze motie te mogen voorlezen.

De voorzitter geeft hiervoor toestemming.

De heer Leutscher meldt dat de motie als volgt luidt.

De gemeenteraad van Emmen, in vergadering bijeen op 26 april 2012, heeft kennisgenomen van het raadsvoorstel met betrekking tot de voorgenomen wijziging van de deelname van de gemeente Emmen in Stadionbedrijf B.V.;

constateert:

dat FC Emmen B.V., en daarmee direct dan wel in potentie Voetbalstation B.V., recentelijk opnieuw financieel in de problemen is geraakt;

constateert eveneens:

- *dat FC Emmen en Voetbalstadion B.V. een gemeenschappelijk verleden hebben, waarbij bij het oplossen van de financiële problemen van de toenmalige BVO Emmen ook de politiek nauw betrokken is geweest;*
- *dat onder andere publieke gelden zijn geïnvesteerd in de huidige Voetbalstadion B.V. en dat daarmee voortzetting van betaald voetbal in de gemeente Emmen c.q. de provincie Drenthe mogelijk werd gemaakt;*
- *dat door het genereren van huuropbrengsten van FC Emmen en overige commerciële activiteiten er sprake zou zijn van een verantwoord return on investment aangaande geïnvesteerde publieke gelden in de Voetbalstadion B.V.*

constateert eveneens:

dat de rekenkamercommissie in 2008 een rapport 'Samen scoren' heeft uitgebracht met daarin opgenomen een aantal bevindingen en conclusies;

constateert eveneens:

- *dat na de samengestelde besluitvorming van de gemeenteraad in 2004 zich op de*

Meerdijk niet die substantiële veranderingen hebben voorgedaan die toentertijd beoogd werden;

- *dat op basis en naar aanleiding van de conclusies en adviezen van de rekenkamercommissie de politiek, FC Emmen en Voetbalstadion B.V. hier tussentijds schijnbaar geen positieve wending aan hebben kunnen geven;*

overweegt:

dat het zeer wenselijk is inzicht te hebben in de wijze waarop betrokken personen (bijvoorbeeld directeuren en collegeleden), bedrijven (bijvoorbeeld FC Emmen B.V. en Voetbalstation B.V.) en organen (bijvoorbeeld college, gemeenteraad en raden van commissarissen) hun verantwoordelijkheid hebben genomen en gevoeld, een en ander weliswaar voor zover is in te zien en te overzien vanuit het publieke domein, en daarbij rekening houdend met het rapport van de rekenkamercommissie;

verzoekt de rekenkamercommissie:

- *vervolgonderzoek te doen naar het effect van de uitvoering en het effect van het raadsbesluit uit 2004 aangaande het BVO Emmen-vraagstuk;*
- *de onderzoeksperiode te laten starten bij de bespreking van het rapport 'Samen scoren' in de gemeenteraad;*
- *bij het vervolgonderzoek mede aandacht te besteden aan de al dan niet genomen en gevoelde verantwoordelijkheden van personen, bedrijven en organen;*
- *indien zij daadwerkelijk tot onderzoek overgaat, de onderzoeksperiode te laten eindigen bij de nog op te stellen businesscase van FC Emmen B.V. dan wel op een moment dat zij zelf wenselijk acht;*
- *indien zij daadwerkelijk tot onderzoek overgaat, zij haar onderzoeksvraag voorlegt aan de gemeenteraad, opdat hij zijn gevoelens daarover kan uitspreken,*

en gaat over tot de orde van de dag.

Spreker voegt hieraan toe dat het goed is ook als politiek naar het eigen functioneren te kijken en verantwoordelijkheid aan te durven en dat te doen twee jaar vóór de verkiezingen in 2014. Hij heeft iets gezegd over de constructie en over de personen die een en ander waar zouden moe-

ten maken. Al vaker heeft hij uitgesproken vertrouwen in Ronald Lubbers te hebben. Het is een prima constructie er ook een bedrijfselement van de heer Lubbers zelf aan te brengen, want economische effecten zijn met name gebaseerd op het principe *what is in for me?* Geen betere garantie dan dat iemand zelf een scheur in de broek kan krijgen bij dit soort verantwoordelijkheden.

De heer Schoo zal maar direct met de deur in huis vallen: het voorstel van de heer Leutscher is waardeloos. In 2014 zijn er verkiezingen en dan zijn mensen mans genoeg bij hun stem tot uitdrukking te brengen hoe zij over de situatie denken. Dit is tijd verklooiën en weer mensen aan het werk zetten. Er liggen allemaal al rapporten. De inwoners van Emmen moeten op 3 maart 2014 gewoon naar de stembus gaan en dan zal vanzelf het resultaat te zien zijn. Daar is geen onderzoek voor nodig.

De heer Leutscher is het met de heer Schoo eens dat er meters rapporten liggen. Een van de conclusies van LEF! is dat er met die rapporten schijnbaar niets wordt gedaan.

Dat de heer Schoo zich zo druk maakt, verbaal en non-verbaal, interpreteert spreker als een vlucht naar voren. De heer Schoo heeft al die tijd in de gemeenteraad gezeten en de vraag is dan ook wat diens bijdrage is geweest ten aanzien van de uitgebrachte adviezen. Het enige dat spreker hoort is ketelmuziek, maar een constructieve oplossing op basis van heldere adviezen heeft ook de heer Schoo niet geboden.

De heer Schoo zegt dat er helemaal geen sprake is van een vlucht naar voren. Hij heeft in 2004 aangegeven wat de risico's van de voorgestelde constructie waren. De resultaten ervan zijn nu te zien. Van een nieuw onderzoek, van de rekenkamercommissie of misschien wel van een externe partij, wordt de situatie niet anders. Om van zijn hart geen moordkuil te maken: er worden hier zo veel rapporten geschreven dat hij weleens het idee heeft dat de ambtelijke organisatie en/of het college zó wordt overvoerd met beleidsstukken dan zij van voren niet meer weten dat zij van achteren leven.

De voorzitter merkt op dat het college dan misschien maar moet worden verzocht geen beleidsstukken meer te maken!

De heer Leutscher is van mening dat uit de bijdrage van de heer Schoo wel blijkt dat deze niet

van de feiten op de hoogte is. De rekenkamercommissie neemt een andere positie in dan het college. Als de heer Schoo vindt dat het allemaal te veel en onduidelijk wordt, zij herhaald dat de heer Schoo vanaf 2004 mede verantwoordelijkheid heeft gedragen. Spreker vindt het wél interessant dat de rekenkamercommissie onderzoekt wat de gemeenteraad heeft gedaan met de bevindingen in het rapport uit 2008, gelet op de situatie waarin de gemeente nu zit.

De heer Schoo zal nog een keer proberen het duidelijk te maken. Als er toch een nieuw onderzoek komt, moet CQ, die in de rekenkamercommissie heeft gefunctioneerd, eveneens een onderzoek gaan doen. Zo kun je wel aan de gang blijven! De kiezer is mans genoeg op 3 maart 2014 te beoordelen wat de mensen in de raad er van gebakken hebben. Tijd en geld voor onderzoek zijn er niet; de gemeente zit al zowat op zwart zaad. Waar wil de heer Leutscher nieuw onderzoek van betalen?

De voorzitter denkt dat de heer Schoo het niet nodig heeft op de man te spelen om diens punt te maken.

De heer Leutscher zegt dat een kenmerk van het populisme is: waar de inhoud ontbreekt, wordt op de man gespeeld!

De voorzitter zal voortaan wel vragen hoelang een motie is alvorens toestemming te geven voor het voorlezen ervan, want de motie van de heer Leutscher was niet aan de korte kant!

De heer Denkers merkt op dat hij recent toen het om FC Emmen ging, refereerde aan een mooi Engelse gezegde: *Never without a good fight!* Dit stuk gelezen hebbende, komt de fractie van GroenLinks tot de conclusie dat een en ander is verworden tot een taai gevecht met emoties en ficties en slechts zelden met feiten. Toen in 2004 over een reddingsplan voor FC Emmen werd gesproken, heeft de fractie een principieel standpunt ingenomen: geen staatssteun aan een commerciële onderneming!

Tijdens het lezen van het voorliggende stuk schoot hem een prachtige uitspraak van Cees Buddingh', een bekend Nederlands dichter, door zijn hoofd: "Als je er maar voldoende principes op na houdt, hoef je niet na te denken". Het zal wel aan zijn achternaam liggen, maar niet nadenken is hem een gruwel, gelukkig ook voor een progressieve partij als GroenLinks. Bij nadenken

moet men zich beperken tot de feiten en de be-
door het college haalde onderhandelingsresulta-
ten, opgenomen in het raadsvoorstel.

Het voorstel bevestigt in elk geval dat het college
ook bezig is geweest met *never without a good
fight*. Het toont wat de fractie betreft een klassie-
ke inzet van goed bestuur, vanuit het hier en nu,
gericht op resultaat met een stevige stok achter de
deur. Een faillissement, optie 1, is geen te verkie-
zen optie, maar de fractie is evenmin gekke Ger-
ritje, maar zij snapt heel goed waarom de lenin-
gen voor een periode van tien jaar aflossingsvrij
moeten worden gemaakt. Aan de commanditaire
vennoten van Trots van Drenthe wordt gevraagd
af te zien van hun rechten ad € 2 miljoen. Daar-
naast moet de heer Lubbers voor € 1,5 miljoen
extra gelden bij elkaar harken. Een dergelijke
onderhandelingsuitkomst kan voor de heer
Lubbers alleen succesvol zijn wanneer de ge-
meente een duidelijke positionering kiest. Dat
wordt gedaan als akkoord wordt gegaan met op-
tie 2.

Volgens de fractie komt de liefde van de heer
Lubbers een keer terug. Deze legt zich namelijk
vast op een grondprijs van tussen € 64,- en € 75,-
per² m. Dat is voor niet bouwrijpe grond een zeer
prettige prijs te noemen. Dit dan nog afgezien
van het feit dat de heer Lubbers accepteert dat er
een ontbindende voorwaarde geldt. Dat is een
stevige stok achter het luik. Lukt het de heer
Lubbers niet de punten 1j1. en 1j2. te realiseren,
dan vervallen de punten 1a. tot en met 1h. Dat is
echt een stevige zekerheid waar je als onderhan-
delaar mee thuis kunt komen.

De fractie van GroenLinks vindt het een uitste-
kend idee de *faux pas* uit het verleden ongedaan
te maken en de banden tussen de gemeente, FC
Emmen en het stadionbedrijf door te knippen. Zo
ontstaat er een zuivere, transparante band op
basis waarvan heldere afwegingen kunnen wor-
den gemaakt.

Optie 1 is niet anders te omschrijven als een
boekhoudkundige kamikaze. Afwijzen van optie
2 betekent namelijk miljoenen zoeken in een toch
al krappe begroting. En die miljoenen gaan ver-
der dan alleen FC Emmen en het stadionbedrijf.
Het hele businesspark Meerdijk zou sterk in
waarde dalen en dat zou Emmen rechtstreeks heel
veel geld kosten.

Nu dan de naakte waarheid. Dat is volgens spre-
ker de heel pragmatische afweging die vanavond
voorligt. Alle mooie woorden en emoties ten
spijt, het gaat om feiten: boekt de gemeente dit
jaar meer dan € 5 miljoen af of kiest zij voor het

afboeken van € 56.700,-? De keus is dan voor de
GroenLinks-fractie heel eenvoudig.

Mevrouw Hoogeveen merkt op dat het ook een
aannee is dat er meerdere huurders worden
gevonden. Waarom zou dan € 5 miljoen worden
afgeboekt? Zij denkt dat dit beter gespreid kan
worden gedaan in verband met de contante waar-
de.

De heer Denkers zegt dat zijn schoonmoeder
van moeders kant uit het Westfriese kwam. Daar
wonen heel nuchtere mensen. Zijn grootmoeder
zei altijd: “Als en maar liggen naast elkaar dood
op het kerkhof!” Het is zeker dat er € 5 miljoen
moet worden afgeboekt als akkoord wordt ge-
gaan met optie 1. Als er echter andere huurders
kunnen worden gevonden, heeft mevrouw
Hoogeveen in hem alleen maar een voorstander.
Wanneer zodoende het verlies kan worden be-
perkt, is de fractie daar zeker voor, maar bij de
opties die nu voorliggen < daarin staat nog niet
dat er andere huurders en andere creatieve oplos-
singen zijn >, moet de conclusie worden getrok-
ken dat er een verlies van € 5 miljoen op de ge-
meente dreigt af te komen.

Voor de GroenLinks-fractie is de afweging sim-
pel. Zij maakt er geen principekwestie van, maar
voor haar is dit écht de laatste keer dat er vanuit
de gemeente iets gedaan wordt om FC Emmen te
ondersteunen. Zoals gezegd: zij is gekke Gerritje
niet! Zij hoopt dat ook andere partijen, indachtig
de woorden van Cees Buddingh', kiezen voor
nadenken en niet voor principes in dit dossier.

De heer Eggen merkt op dat GroenLinks in 2004
een behoorlijk principieel standpunt innam. Kan
de heer Denkers dat een keer herhalen?

De heer Denkers antwoordt: geen staatssteun
aan een commercieel bedrijf!

De heer Eggen vraagt of GroenLinks dit nog
steeds vindt.

De heer Denkers antwoordt: in principe ja! Er
moet echter een bestuurlijke afweging worden
gemaakt en daarbij moet je soms principes tegen
beter weten in opzijshuiven.

De heer Eggen stelt vast dat dit een iets andere
insteek is dan die van het vorige GroenLinks-
raadslid, dat heel principieel was. Hijzelf was het
over het algemeen redelijk met dat raadslid eens.

Hij constateert dat GroenLinks nu ongeveer 180 graden draait.

De heer Denkers merkt op dat het mooie is dat mensen verschillende opvattingen kunnen hebben. Zoals gezegd, blijft voor de fractie het principe overeind staan, maar begrijpt zij dat je met principes geen brood eet. Soms moeten er nu eenmaal pijnlijke keuzes worden gemaakt, waarbij principes opzij moeten worden gezet.

De voorzitter mag natuurlijk geen voorkeur hebben, maar dat de heer Denkers Westfriese voorouders heeft, is geen nadeel!

De heer Halm merkt op dat het in 2004 01.30 uur werd. Als in die vergadering de D66-fractie had gezegd wat zij vanavond heeft gezegd, zou het niet zo laat zijn geworden.

Het raadsvoorstel spreekt over twee opties: handhaving bestaande kaders uit 2004 met als gevolg het faillissement van het Stadionbedrijf Emmen B.V. of gewijzigde deelname gemeente Emmen in het stadionbedrijf. Volgens de BGE-fractie zijn beide opties bijna even duur, want zij heeft niet de illusie dat het geld van de gemeente Emmen ooit terugkomt. Bij optie 2 wordt er nog iets meer geld in gestoken en worden de problemen doorgeschoven onder het motto 'wie over jaren nog actief is in de politiek moet maar zorgen voor een oplossing!' Men blijft nu gewoon mooi weer spelen.

Zowel optie 1 als optie 2 moet aan de bevolking van Emmen en de supporters van de FC worden uitgelegd. De gemeente zal € 3,3 miljoen aan leningen waarschijnlijk nooit terugkrijgen. Hier komt dan nog de waarde van de aandelen bij. De club Trots van Drenthe zal een verlies moeten nemen van € 2 miljoen. Duidelijk is dat FC Emmen en het stadionbedrijf er de afgelopen jaren een grote puinhoop van hebben gemaakt en hiermee zeer gemakkelijk weggelopen. Als de komende tijd blijkt dat FC Emmen geen toekomst heeft, ligt de schuld niet bij de politiek, maar bij diegenen die de afgelopen jaren bij FC Emmen verantwoordelijk waren. Het is goed dat de supporters van FC Emmen zich dit ook realiseren.

BGE is altijd tegen overheidssteun aan het betaald voetbal geweest. Dat standpunt kun je ook hebben als je FC Emmen een warm hart toedraagt. Belastinggeld is in de ogen van BGE nu eenmaal niet bestemd voor betaald voetbal. Het grootste deel van het geld is de gemeente nu toch al kwijt, dus om die reden zou de fractie het

voorliggende voorstel kunnen steunen. Toch doet zij dat om de volgende twee redenen op dit moment nog niet.

1. Zij vindt dat de gemeente Emmen in dezen niet als eerste aan zet is en wil eerst zien wat het anderen waard is dat FC Emmen blijft voortbestaan.
2. Hoe wordt voorkomen dat over een, twee of drie jaar opnieuw over hetzelfde onderwerp moet worden gesproken? Hoe wil het college dit voorkomen? Heeft het college nu écht het idee dat er ooit nog iets van de gemeentelijke inbreng terugkomt? Waar wil de gemeente de eerste stap in dit dossier zetten?

Door de indertijd functionerende voorzitter werd gezegd: de burgers mogen blij zijn dat de FC geld kreeg!, maar bij de vraag hoe de burgers het geld terugkrijgen, was het antwoord: dat is het probleem van de burgers!

De heer Oldenbeuving had al eerder een vraag willen stellen over iets wat de heer Halm zei, maar deze herhaalt dit nu letterlijk. De heer Halm heeft het steeds over de eerste stap van de gemeente. Betekent dit dat deze de stap die een paar maanden geleden is gezet, namelijk een half miljoen bij elkaar schrapen en in het voetbalbedrijf te stoppen, niet als de eerste stap beschouwt? En betekent dit ook dat de heer Halm de toezegging dat anderhalf miljoen wordt geïnvesteerd tegen een vergoeding van 3%, waarvoor een ondernemer anders dan een gemeente niet kan lenen, evenmin beschouwt als een eerste stap? Spreker proeft een beetje dat de heer Halm er van uitgaat dat er een soort blanco situatie is waarin de gemeente de kaarten op tafel legt en de andere partijen daar vervolgens rustig over mogen nadenken. Volgens hem is hier sprake van een onderhandelingsakkoord waarop van beide partijen geen amendement meer mogelijk is. Of benadert hij het nu verkeerd?

De heer Halm ziet het zó: als FC Emmen weer bij de gemeente aanklopt, moet de gemeente kennelijk weer als eerste over de brug moet komen met een uitweg. Hij vindt dat gerust had kunnen worden gewacht op een voorstel van FC Emmen waarin wordt aangegeven: hier redden we het mee en dit vragen we als bijdrage van de gemeente!

De heer Oldenbeuving zegt dat dit volgens hem precies datgene is wat nu voorligt. Hij zou niet weten wat daar nog meer bij zou moeten.

De heer Halm vindt dat kan worden gewacht tot duidelijk is wat er speelt en of er echt de bereidheid is € 2 miljoen af te boeken. Nu is de gemeente het eerst aan zet en hij had gedacht dat dit FC Emmen zou zijn.

De heer Oldenbeuving is van mening dat er stappen zijn gezet en dat nu het finale besluit voorligt.

De heer Halm merkt op dat de heer Oldenbeuving het misschien niet wil begrijpen. Nogmaals, BGE wilde liever uitstel totdat FC Emmen een uitspraak had gedaan over die € 2 miljoen. Nu is daarover geen enkele zekerheid.

De heer Huttinga wil enkele opmerkingen vooraf maken. De ChristenUnie-fractie heeft het voorstel zuiver financieel en zakelijk benaderd. Daarbij heeft zij in ogenschouw genomen dat de raad te maken heeft met een gegeven situatie, gecreëerd in 2004. De fractie was daar toen niet gelukkig mee, maar dat wil niet zeggen dat je, om met de heer Oldenbeuving te spreken, € 4,8 miljoen door de WC moet spoelen. Spreker laat het gezonde verstand in dezen prevaleren. Toch voelt het wederom als om elkaar heen draaien, maar dit keer in een soort gemaskerd bal, ofwel: je weet niet goed van elkaar wat er nu gaat gebeuren. Dat wordt extra versterkt door de *fake* discussie in de commissie, want zo voelt het echt als dit opeens op de mat ploft.

Het is kiezen uit twee kwaden en toch ook een beetje *ins blaue hinein*, want niet bekend is wat er gaat gebeuren; er is geen *businesscase*. De raad wordt gevraagd te besluiten over iets waarover morgen de volgende stap wordt gezet. Er wordt steeds gezegd dat de eerste stap al is gezet, maar dat is niet waar, dat is flauwekul. Er is namelijk vijf ton niet gegeven, maar op de balans gezet als lening onder de voorwaarde dat de gemeenteraad positief besluit, waarna wellicht dit geld wordt geëffectueerd als gift. Daarover wil spreker graag iets van het college horen, want hierover zijn heel andere dingen gezegd in de commissie op de betrokken donderdag. De FC en de heer Lubbers wachten op de raad.

De heer Halm merkt op: wat de heer Huttinga nu zei, is wat ik bedoelde, mijnheer Oldenbeuving!

De heer Huttinga vindt het mooi dat hij voor de heer Halm de argumentatie levert!

De heer Oldenbeuving constateert dat het nu twee tegen een is, maar heeft daar niet zoveel last van!

Ook als je € 500.000,- als een lening verstrekt, al dan niet na besluitvorming om te zetten, aan een B.V. die in een deplorabele toestand verkeert, beschouwt hij dat als een forse stap.

De heer Huttinga vindt het heel mooi dat de heer Oldenbeuving dit aanvult, want hij wilde dit eveneens zeggen. Het is echter wel een vorm van risico lopen, want investeren in iets waarvan je min of meer zeker weet dat je het geld misschien niet terugkrijgt, is wel te waarderen als eerste stap, doch niet zoals het hier geschilderd wordt. Hij is benieuwd waaraan dat ligt. Of de wethouder of het college was niet voldoende geïnformeerd < dat kan best >, maar toch heeft hij daar een wat onzuiver gevoel bij. Hij hoopt dat het college dat gevoel kan wegnemen.

Hij heeft toch wel een positief gevoel bij het verhaal dat voorligt. Dat wekt misschien verwondering van de ChristenUnie-fractie, die altijd mordicus is geweest tegen geld geven aan een betaaldvoetbalorganisatie. Dat positieve gevoel is in het volgende gelegen. De gemeente komt hierdoor meer op afstand te staan en dat is een buitengewoon goede ontwikkeling. Spreker is persoonlijk nooit erg gelukkig geweest met het geharnaste besluit van 2004, waardoor de gemeente veel te dicht op de BVO kwam te zitten en misschien wel de BVO in is getrokken; de gemeente is er bij wijze van spreken in gaan wonen en was dat wel verstandig? Toentertijd dacht de gemeente van wel omdat zij er zoveel geld naartoe bracht, maar qua *governance* zit de gemeente na dit besluit in een beter schuitje. Misschien moet je dan wel voor lief nemen dat je op jaarbasis een relatief klein budgettair nadeel loopt. Misschien moet je dan wel voor lief nemen dat de zekerheden afnemen en de risico's wat toenemen. Spreker heeft het dan maar niet over eventueel financieel gewin in de toekomst, want dat is veel te ver weg, gezien de geschiedenis die de gemeente met deze 'tent' heeft.

Hoe stevig en hard zijn de voorwaarden en eisen nu? Zoals ze nu beschreven staan, kan de gemeente er nog een paar kanten mee op. Hij wil dan toch maar even meegaan met de heer Oldenbeuving en eveneens zeggen dat ze straks moeten worden neergezet in de lijn zoals de heer Oldenbeuving het heeft gebracht. De FC is namelijk niet echt een professionele partner gebleken de afgelopen jaren; bijna zou kunnen worden gezegd: de afgelopen decennia. De professional-

teit spatte er niet van af, ook de constructiviteit niet, dus daar valt wel wat te winnen.

Waarom is op die donderdag waarop de commissie vergaderde nog gesproken over de brief waarover ook door anderen een opmerking is gemaakt? Dat heeft spreker buitengewoon verbaasd. Hij wil daarop graag een toelichting. Nu kan hij alvast meedelen dat hij een lichte positieve voorkeur heeft voor optie 2, en wel omdat er geen optie 3 is. Optie 3 zou zijn: schrijf de € 4,8 miljoen af en zet de club helemaal op afstand! Dan hoeft de club alleen nog maar pacht te betalen en is het klaar. Die optie is er echter niet. Het zou volgens hem een ideale optie zijn voor allen die nu € 4,8 miljoen willen afboeken zonder er iets tegenover te stellen.

Wethouder Arends verzoekt om een korte schorsing om zich even te vertreden.

De voorzitter schorst de vergadering overeenkomstig dit verzoek.

Schorsing.

Na de schorsing is de heer Van der Weide niet meer aanwezig.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan wethouder Arends.

Wethouder Arends stelt vast dat er de nodige vragen zijn gesteld en zich dat ook te kunnen voorstellen in het licht van de toezending van de stukken en de besluitvorming waar nu om wordt gevraagd. Hij wil beginnen met de reden waarom besluitvorming op dit moment noodzakelijk is. Het is de raad bekend dat het college in februari een volmacht heeft verleend aan de heer Lubbers en dat deze vrij snel daarna in staat was € 500.000,- bijeen te brengen om daarmee de verplichtingen in het lopende seizoen na te komen, het mogelijk te maken te voldoen aan de eisen van de KNVB om de licentie voor FC Emmen veilig te stellen en de betalingen te garanderen. Spreker wil hierbij maar meteen reageren op een opmerking van de heer Huttinga. Het bedrag van € 500.000,- is zonder enige vorm van tegenprestatie beschikbaar gesteld. Dit geld is ondergebracht in de Stichting Tien en is in technische zin als lening gegeven aan FC Emmen, teneinde het afronden van de competitie tot en met morgen mogelijk te maken. Als er morgen geen perspectief is voor een verder goed verloop naar de toekomst toe, zal het morgen of overmorgen afgelo-

pen zijn. Op het moment waarop je de € 500.000,- direct cash in FC Emmen stopt, heb je dit bedrag uit handen gegeven. De Stichting Tien heeft er voor gekozen het als lening te verstrekken en te laten verantwoorden, rentevrij en zonder verplichting. Als de zaken morgen positief verlopen, zal het geld tot het einde van het seizoen beschikbaar zijn en wordt heel technisch gezien voldaan aan de eisen van de KNVB. Dat is meer in verslaggevingstechnische zin dan dat er enigszins verplichtingen, in welke vorm dan ook, achter moeten worden gezocht.

De heer Huttinga merkt op dat het dan geen gift is, zoals in eerste instantie gedacht werd. Aanvankelijk was toch het idee dat die € 500.000,- geheel om niet beschikbaar was gesteld. Door de wethouder is nu verhelderd dat daar iets meer achter weg komt, want dat een van de voorwaarden is dat dit seizoen goed wordt afgesloten.

Wethouder Arends zegt dat met dit geld wordt beoogd het seizoen af te afronden en aan alle verplichtingen te voldoen. Er worden evenwel geen tegenprestaties voor deze € 500.000,- verleend aan degenen die dit geld beschikbaar hebben gesteld.

Toen het college de volmacht verleende, heeft het aan de heer Lubbers gevraagd te komen met voorstellen die het mogelijk maken dat FC Emmen ook na dit seizoen kan doorgaan, mede gericht op het veiligstellen van de belangen van de gemeente in de Stadion B.V. Daarover heeft de heer Lubbers bij brief d.d. 2 april 2012 laten weten dat naar zijn opvatting een toekomstbestendige oplossing voor FC Emmen binnen de kaders van het raadsbesluit van 2004 niet meer tot de mogelijkheden behoort, maar wél perspectief voor FC Emmen ziet indien een oplossing wordt gezocht in een combinatie van maatregelen, bestaande uit sanering, reorganisatie en het maken van schoon schip. Dat betekent ook dat bestaande sponsorovereenkomsten moeten worden herzien, dat de participanten in Trots van Drenthe moeten afzien van hun rechten richting FC Emmen, dat er sprake moet zijn van lagere huisvestingslasten, dat er inbreng van nieuw vreemd vermogen van derden, c.q. particulieren ter hoogte van € 1,5 miljoen komt en dat er een verbreding van het gebruik van het stadion tot stand komt. Dit alles, mogelijk op het laatste na niet, is voorwaarde om de licentie van FC Emmen voor de toekomst te borgen. Als deze combinatie van maatregelen niet tot stand kan worden gebracht, zal een faillissement naar alle waarschijnlijkheid onafwend-

baar zijn. Het college acht het buitengewoon reëel dat een faillissement van FC Emmen en daarvan afgeleid van het stadionbedrijf kan intreden als het door de heer Lubbers geschetste perspectief niet mogelijk blijkt. Het voorliggende voorstel is onderdeel van een samenhangend pakket van maatregelen. Daarom acht het college de slagingskans van het door de heer Lubbers geschetste perspectief realistisch en is het bereid de aflossing op bestaande leningen voor een periode van tien jaar op te schorten. Dit maakt het mogelijk geen leningen af te boeken of voorzieningen moeten worden getroffen. Het vermogen van de gemeente Emmen blijft daardoor onaangetast. Aangezien FC Emmen de enige huurder is van het stadion zal in het geval van een faillissement van FC Emmen het stadionbedrijf diens inkomsten zien opdrogen, waardoor het niet meer aan z'n verplichtingen kan voldoen en zich op diens beurt gedwongen zal zien het faillissement van het stadion aan te vragen. In dat geval zou de gemeente gedwongen zijn het aandelenkapitaal direct af te boeken en de leningen ten laste van het eigen vermogen af te boeken of een voorziening te treffen. In datgene wat het college nu in optie 2 voorstelt, blijft de gemeente rente ontvangen op de uitstaande leningen aan het stadionbedrijf. De rentekosten voor de gemeente lopen daardoor weg tegen de rentewaarde die de gemeente ontvangt van het stadionbedrijf. Daardoor blijven de kosten en de baten in evenwicht, op een klein verschil van € 11.700,- na. Met de lening die de gemeente verstrekt tegen 4,17%, blijft het rentepercentage op gelijke voet met het rentepercentage dat de verstrekkers van het bedrag van € 1,5 miljoen vragen, namelijk 3% met een aflossingstermijn van 20 jaar.

Het college stelt nadrukkelijk ontbindende voorwaarden aan de participanten van Trots van Drenthe en de sponsors. Ook zij moeten een bijdrage leveren aan het door de heer Lubbers geschetste toekomstperspectief. Deze voorwaarden staan in het voorstel, doch spreker herhaalt ze nog maar eens: de participanten in Trots van Drenthe moeten afzien van hun rechten ter grootte van € 2 miljoen, door derden of particulieren moet € 1,5 miljoen nieuw vreemd vermogen beschikbaar worden gesteld voor het veiligstellen van de continuïteit van FC Emmen en door FC Emmen moet een zekerheid aan het stadionbedrijf worden gesteld voor de huurbetaling met een sessie richting Emmen voor de rentebetaling aan de gemeente.

De heer Huttinga stelt vast dat de gemeente ten aanzien van het tot stand komen van overeenkomsten tussen de diverse geledingen niet zulke goede ervaringen heeft, bijvoorbeeld terugkijkend naar het besluit van 2011. Hoe gaat dit nu in de smiezen gehouden worden, of laat de gemeente dat helemaal buiten zich omdat zij afstand neemt?

Wethouder Arends antwoordt dat het college, als de gemeenteraad vanavond instemt, direct vervolgstappen zal nemen. Daarop is intern al gepreludeerd; er is reeds een stappenplan gemaakt voor wat er vervolgens allemaal moet gebeuren. Er zal bijvoorbeeld nog een algemene vergadering van aandeelhouders van het stadionbedrijf moeten worden uitgeschreven, er zullen ook nog contracten moeten worden opgesteld, enzovoort. Dat moet vóór 1 juni allemaal z'n beslag krijgen.

Het lijkt het college wijs juist níet te wachten op de uitkomst van de vergadering van Trots van Drenthe of op andere zaken, maar juist nadrukkelijk de eigen positie te markeren. De gemeente bepaalt zelf wat zij wil en wat zij niet wil. Zij wil niet de speelbal worden van anderen, maar bepaalt zelf wat zij wel of niet wil. Er is vanavond een vergelijking getrokken met het Atalanta-project en DPE Next, en daarop kan spreker alleen maar zeggen: wat te dien aanzien is gedaan, heeft de gemeente geen windeieren gelegd! Het college is weggehoond, maar het heeft gewerkt en het denkt dat het ook in dit geval zal kunnen werken.

Over de aflossingsvrije termijn van tien jaar zijn door een aantal fracties opmerkingen gemaakt. Laat helder zijn dat wordt meegewerkt aan de mogelijkheid van tien jaar aflossingsvrij en dat daarna wordt er afgelost. Dat is het uitgangspunt van het college.

De heer Eggen vraagt of dit ook in het voorstel wordt opgenomen, want zo staat het er nu niet.

Wethouder Arends zegt dat de heer Eggen het zo misschien niet leest. Helder is dat het uitgangsprincipe van het college is dat er na tien jaar weer gewoon wordt afgelost.

De heer Eggen merkt op dat in het ontwerpbesluit letterlijk staat: "Na deze periode zal de mogelijkheid tot aflossing opnieuw worden gezien". Dat is niet wat de wethouder nu zegt.

Wethouder Arends denkt dat hij dit nu dan heeft verhelderd.

De heer Eggen lijkt het verstandig het zo ook in het stuk op te nemen.

Wethouder Arends dunkt dat het volstaat dat het in de handelingen vermeld staat, want de beraadslaging is onderdeel van de besluitvorming.

De VVD-fractie heeft een opmerking gemaakt over de hoogte van de boekwaarde van de leningen. Duidelijk moge zijn dat het college uitgaat van de boekwaarde zoals die nu in de boeken in afgeronde vorm vermeld staat. Het gaat dan over dezelfde bedragen als waarover hier wordt gesproken.

Ook over de ontwikkelrechten voor de gronden zijn enige vragen gesteld. Het gaat dan over de gronden die grenzen aan het stadion. Deze rechten worden voor een periode tot 1 januari 2020 verleend aan de heer Lubbers. Wethouder Sleeking zal straks nog wel ingaan op de vraagstelling over het bestemmingsplan en eveneens over het bedrag van € 300.000,-. Spreker zelf kan alleen maar hopen dat de betrokken gronden maximaal in ontwikkeling worden genomen, want daaraan zal de gemeente veel verdienen. Deze gronden staan namelijk voor 0 euro in de boeken. Worden ze verkocht aan de heer Lubbers, dan zal de gemeente daar de opbrengsten voor krijgen die in het stuk worden vermeld. De hoeken zullen, als ze in ontwikkeling worden genomen, een bijdrage in de grondexploitatie van het bedrijventerrein businesspark Meerdijk opleveren van € 60,- per m², en die komt ook gewoon netto in de boeken van de gemeente Emmen.

Overigens zijn de prijzen voor gronden die niet bouwrijp zijn marktconform. Daarop is getoetst, want anders zou de gemeente in een situatie van ongeoorloofde staatssteun terecht kunnen komen, en zoals bekend, wil het college dat niet.

De heer Huttinga heeft een opmerking gemaakt over het op afstand zetten van de gemeente. Spreker deelt dat volledig met hem, want door een speling van het lot is het prioriteitsaandeel van FC Emmen bij de gemeente Emmen terechtgekomen. Hij heeft er continu voor moeten waken niet in de bedrijfsvoering van FC Emmen te worden getrokken. Dat is immers sterk verleidelijk als je een zeggenschapsaandeel hebt. Zoiets is nimmer de bedoeling geweest en hij is dan ook blij de beraadslaging van 2004 te hebben meegemaakt. Dat dit aandeel nu wordt beëindigd, heeft naar zijn mening vele positieve effecten,

want het maakt helder, ook richting de sponsors van FC Emmen en anderen die geld willen steken in de club, dat FC Emmen geen club van de gemeente is, maar van de sponsors, van de Vrienden van FC Emmen en van de inwoners. De gemeente beslist niet over de opstelling en waar het geld aan wordt uitgegeven, en dat is maar goed ook, want hij weet niet of de club veel wedstrijden zou winnen als hij dat zou moeten beslissen, alhoewel: met al die Feyenoord-supporters in het college gaat het de laatste tijd wel goed!

Ook de termijn tot 1 januari 2020 is door deze en gene genoemd. Duidelijk moge zijn dat die termijn betrekking heeft op de gronden die direct grenzen aan het stadion. Daarvoor geldt die termijn met name voor. Als op die gronden geen ontwikkeling plaatsvindt, zal het bedrag van € 300.000,- aan de heer Lubbers beschikbaar worden gesteld. Zoals reeds gezegd, zal wethouder Sleeking daarop straks nog een toelichting geven.

De heer Scheltens merkt op dat de wethouder zojuist iets anders zie dan wat in het voorstel staat. Daarin staat namelijk duidelijk dat de gemeente € 300.000,- aan de heer Lubbers betaalt als er op de onder e. en f. genoemde gronden geen enkele ontwikkeling plaatsvindt.

Wethouder Arends zegt dat de termijn is gekoppeld aan de gronden zoals vermeld onder e., maar als er in de genoemde termijn ook wat gebeurt op de gronden onder f. ligt dit hierin mede besloten. Het kan nog wat helderder worden gemaakt door de toelichting dat een en ander is gekoppeld aan de gronden die direct aan het stadion grenzen.

Er is door de fracties van CDA en ChristenUnie voorts gewezen op de sessie. Het college zal er nadrukkelijk op toezien dat een en ander vóór 1 juli 2012 helemaal geregeld is.

De heer Huttinga stelde de vraag: hebben we nu op 12 april een *faked* discussie in de commissie gevoerd? En de heer Eggen stelde de vraag of de wethouder wel heeft voldaan aan de informatieplicht. Op de laatste vraag is het antwoord ja, gehoord datgene wat hij thans heeft gezegd. Spreker kan zich wel voorstellen dat de heer Eggen denkt: dit had ook eerder kunnen worden gemeld!, maar vanwege de onderhandelingen die gaande waren, kon hij dit op dat moment niet met de goegemeente delen. Er is voor gekozen op dat moment nog niets te zeggen over de onderhandelingen. Het is wel goed op te merken dat het verzoek om een bijdrage in eventueel onderzoek en

advieskosten al vele weken eerder is gedaan en dat het college daarop heeft gezegd even af te wachten wat de uitkomst is van de analyse van de halfjaarcijfers en daarna naar buiten te treden, ook omdat op dat moment niet bekend was hoe de onderhandelingen zouden verlopen. Dat speelde ongeveer in dezelfde tijd, begin april, en het college heeft er toen voor gekozen hiermee naar buiten te komen. Spreker kan zich voorstellen dat de heer Eggen dit beleefd heeft als een discussie voor de vaak, maar hem dunkt dat hij het in de gegeven omstandigheden niet anders had kunnen doen. Men moet hem dat maar vergeven.

De heer Eggen is nogal vergevingsgezind! Hoe dan ook, hij heeft de vergadering van de BME-discussie, waar hij zelf niet bij aanwezig was, eens teruggekeken. Hij heeft toen gehoord dat de wethouder zei: zodra er nieuwe dingen aan de orde komen, meld ik die! Hij maakt zich nu een beetje druk over het feit dat de brief van de heer Lubbers al op 2 april was gedateerd. Daar staan trouwens niet zo vreselijk veel dingen in die de onderhandelingen wellicht hadden kunnen schaden. Vandaar dat hij hierover een vraag heeft gesteld.

Wethouder Arends zegt dat er ook in staat dat de heer Lubbers nog graag in gesprek wilde over de verdere toekomst. Ook staat er een passage in over bijvoorbeeld een eventueel faillissement. Het leek het college in elk geval niet wijs met die brief op de onderhandelingen vooruit te lopen. Hij laat het verder aan de raad over dit te beoordelen.

Met belangstelling heeft hij geluisterd naar alle bijdragen. Hij waardeert de woorden van de heren Denkers en Huttinga, want die geven weer hoe het college zich heeft opgesteld, en wel vanuit de discussie van 30 juni 2011. De gemeente heeft leningen verstrekt aan het stadionbedrijf en het is steeds de intentie van het college geweest de vermogenspositie van de gemeente intact te houden en de leningen te behouden. Vanuit die insteek zijn de onderhandelingen gevoerd. Men kan een heleboel vinden van de besluitvorming van 2004 en met de wetenschap van nu zou daar naar heel anders kunnen worden gekeken, maar je moet handelen vanuit de huidige positie. Hij had weleens willen meemaken wat er zou zijn gebeurd als het college had gezegd: we doen helemaal niets, laten het er op aan komen, we zien wel waar het schip strandt! Als dat zou hebben betekend dat er € 4,8 of € 5 miljoen maxi-

maal het raam uit waait, had hij weleens willen zien of het college daarvoor heel veel schouderklopjes van de raad zou hebben gekregen. Hijzelf denkt van niet. Daarom verbaast hij er zich over dat een aantal fracties heel gemakkelijk aan de positie van de gemeente voorbijgaan. Hij hoort van die fracties niets over wat er in de afgelopen maanden aan het college is meegegeven om de positie van de gemeente te versterken.

De heer Eggen neemt het de wethouder kwalijk als deze zegt dat fracties daar gemakkelijk overheen zijn gegaan. Dat is absoluut niet waar. Het principe dat in 2004 is uitgesproken, weegt voor de D66-fractie echter zwaarder. Hij heeft ook gezegd dat de situatie best wel lastig was. Bij de vorige bespreking over FC Emmen, is eveneens gezegd dat de fractie niet akkoord ging met het in de club steken van extra geld.

Wethouder Arends denkt dat de heer Eggen dan de opname toch nog eens moet terugkijken. Een aantal fracties is er heel gemakkelijk overheen gestapt, dát heeft hij gezegd. Als in alle maanden hiervóór niet wordt meegegeven wat de kaders zijn waaraan moet worden gewerkt, is het nu wel heel gemakkelijk te zeggen: dit is opnieuw de helpende hand toe steken aan FC Emmen! Wat het college heeft gedaan, is de positie van de gemeente markeren in het belang van de gemeenschap. Als het € 4,8 of € 5 miljoen op voorhand verlies had willen nemen, was daarvoor zijns in de raad heel weinig steun verkregen. Het is dan ook erg gemakkelijk als anderen aan die positie blijkbaar helemaal geen boodschap hebben. Hij meent hiermee te zijn ingegaan op alle vragen en opmerkingen.

De voorzitter merkt op dat er nog één principieel punt ligt. De heer Leutscher heeft aan de orde gesteld dat er belastingen zouden worden kwijtgescholden. De vraag is of dat het geval is. Hijzelf betwijfelt dit.

Wethouder Arends kan zeggen dat er geen belastingen worden kwijtgescholden. Het college stelt voor een bedrag beschikbaar te stellen om het mogelijk te maken dat de betalingen aan de gemeente worden verricht, waaronder de OZB-aanslag. Het is niet aan het college OZB-aanslagen kwijt te schelden. De heffingsambtenaar heeft daarin een rol. Als het college of een lid daarvan zich daartoe gemachtigd zou vinden, zou er zelfs sprake zijn van hoofdelijke aansprakelijkheid voor het betrokken bedrag.

Wethouder Sleeking wil nog enkele aanvullende opmerkingen maken over de ontwikkelrechten en datgene wat is afgesproken ten aanzien van het bestemmingsplan.

Voor het college waren er twee belangrijke elementen die in de gaten moesten worden gehouden bij het maken van afspraken: aan de ene kant het veiligstellen van de financiële positie van de gemeente en aan de andere kant er voor zorgen dat het businesspark Meerdijk zich maximaal kan blijven ontwikkelen, in welk kader de afspraken moeten worden gezien die zijn gemaakt over de ontwikkelrechten. Alle partijen, zowel de gemeente als de heer Lubbers, hebben er belang bij dat er verdere ontwikkelingen rond het stadion en het businesspark kunnen plaatsvinden. Als de gemeente er voor zou kiezen zelf de ontwikkelrechten naar zich toe te trekken en de terreinen die direct grenzen aan het stadion zou gaan ontwikkelen, zou de gemeente de komende zeveneneenhalf jaar geconfronteerd zijn met tal van uitgaven die op een of andere manier zouden moeten worden gedekt uit de grondexploitatie. Hij kan de raad verzekeren dat je, als je gedurende zeveneneenhalf jaar stevig energie had moeten steken in het realiseren van ontwikkelingen, het al heel snel hebt over een bedrag van drie ton of vele malen hoger. Verwezen kan bijvoorbeeld worden naar datgene wat het college aan de raad heeft voorgelegd met betrekking tot de niet doorgegane ontwikkelingen bij het Gaarlandtpark; daarbij ging het over iets meer dan drie ton. Iedereen heeft er belang bij, ook de heer Lubbers dat er in die zeveneneenhalf jaar feitelijke ontwikkelingen tot stand komen, want als dat niet gebeurt, schaadt de heer Lubbers zichzelf meer dan wanneer er wel ontwikkelingen tot stand komen. Dan betaalt de gemeente drie ton en komen de ontwikkelrechten naar de gemeente toe en kan eventueel opnieuw worden geprobeerd ontwikkelingen zelf vorm te geven.

Een ander aspect betreft het bestemmingsplan ofwel de wijziging daarvan. Het college heeft geprobeerd een en ander zo zorgvuldig mogelijk te formuleren, maar kijkend naar de formuleringen in de media, denkt hij dat het toch niet helemaal goed is overgekomen. Waar de gemeente aan meewerkt, is wijziging van de bestemmingen die op de parkeerterreinen rondom het stadion liggen, welke bestemmingen op dit moment in het bestemmingsplan Meerdijk vigeren. Meer valt hieraan niet toe te voegen. Kortom: detailhandel op sportgebied ja, andere detailhandel nee!

De heer Oldenbeuving merkt op dat er nog één punt open is blijven staan. De CDA-fractie heeft gesteld dat er vóór 1 januari 2020 van het teruggeven van de ontwikkelrechten geen sprake kan zijn. Dat wil spreker graag bevestigd zien.

Verder zou hij van de wethouder financiën een advies willen hebben over de DOP-motie. De motie van LEF! is aan de raad en niet aan het college, maar in het geval van de DOP-motie zou hij een advies van de wethouder op prijs stellen.

Wethouder Sleeking zegt dat de afspraak helder is: het gaat om de periode tot 1 januari 2020.

Wethouder Arends constateert dat de heer Oldenbeuving met diens opmerking over de DOP-motie een punt heeft. De DOP-fractie heeft trouwens recht op een mening daarover. Welnu, het lijkt het college een ongewenste motie. Morgen komt Trots van Drenthe bij elkaar om diens eigen beslissingen te nemen. Het lijkt spreker niet wijs dit nu zelf al te doen, want dan wordt morgen misschien wel heel snel de bal weer naar de gemeente toe gespeeld. Hij ontraadt dan ook ten zeerste deze motie aan te nemen.

Voorts nog iets wat hij, zo denkt hij, in zijn eerste termijn niet goed heeft benadrukt. Vóór 15 juni moet bij de KNVB het plan liggen dat het mogelijk moet maken dat FC Emmen ook het volgende jaar de licentie krijgt voor voetbal in de Jupiler League. De voorwaarden daarvoor moeten echt vóór 15 juni ingevuld zijn. Dat vergt nog heel wat werk voor degenen die daarmee belast zijn.

De voorzitter stelt vast dat nog steeds wordt gesproken over het morgen bijeenkomen van Trots van Drenthe, maar hij denkt dat de heer Lubbers straks gewoon door kan lopen naar Trots van Drenthe, want daar wordt al over een paar uur vergaderd!

In de eerste termijn is reeds gevraagd om een schorsing, zodat hij, alvorens de tweede termijn aan de orde te stellen, nu de vergadering schorst.

Schorsing.

De voorzitter heropent de vergadering en stelt de raad in de gelegenheid om in tweede termijn het woord te voeren, te beginnen bij de heer Oldenbeuving die om de schorsing heeft verzocht.

De heer Oldenbeuving wil allereerst een reactie geven op de ingediende moties.

De motie die is ingediend door de DOP-fractie zal de CDA-fractie niet steunen vanwege de omstandigheid dat dit voorstel nu juist is bedoeld voor het overeind houden van de vermogenspositie van de gemeente, zoals door de wethouder is verwoord. De motie zou daaraan afbreuk doen en zou tevens de deur openzetten voor nieuwe discussies. De fractie wenst helder en strak zijn door hiermee niet in te stemmen, ook naar de buitenwereld.

De LEF!-motie spreekt de fractie op één onderdeel zeer aan, en wel omdat de heer Leutscher de politiek terecht een spiegel voorhoudt met betrekking tot het rapport dat de rekenkamercommissie in 2008 heeft uitgebracht en de raad in feite de vraag stelt: en wat hebben wij met dat rapport gedaan? Dat spreekt de fractie zeer aan en daarom kan zij heel goed leven met deze motie, althans als het blijft gaan over de vraag aan de rekenkamercommissie: zoudt u eens willen bekijken hoe wij als politiek omgaan met, in dit geval, het rapport 'Samen Scoren'? Kortom, geen onderzoek instelling richting FC Emmen, de Stadion B.V. en de ambtelijke organisatie, want spreker denkt dat dan een heleboel dingen zouden worden overgedaan.

Vervolgens nog een reactie in tweede termijn. Is de gemeente een slechte bankier als zij € 11.700,- rente laat vallen? Volgens de CDA-fractie niet. Men zou dit ook kunnen zien als schuldsanering. Heeft de gemeente indertijd een Amerikaanse hypotheek verstrekt? Geenszins! Ten eerste werden Amerikaanse hypotheeklen als ondoorzichtige pakketjes doorverkocht aan banken, wat de gemeente niet is gelukt, en ten tweede heeft een Amerikaanse hypotheek als kenmerk dat als het je niet meer zint, je de deur op slot doet, je het weinige huisraad in de pick-uptruck laadt, je de sleutel afgeeft bij de bank en vertrekt, zoals men vandaag de dag in de V.S. ziet. Ook dat is de gemeente niet gegeven; zij zal het moeten doen met de situatie waarin zij thans zit. Laat men de discussies over principes en praktijk niet overdoen. De D66-fractie verwijt de GroenLinks-fractie geen principes te hebben en de BGE-fractie verwijt de D66-fractie dat zij indertijd onvoldoende principes had. De CDA-fractie gaat uit van haar eigen principe, kortom: unaniem akkoord met het voorgedragen ontwerpbesluit.

De heer Eggen heeft gevraagd naar de principes en geen verwijt uitgesproken.

De heer Wanders gaat eveneens eerst in op de ingediende moties.

De DOP-motie zal de PvdA-fractie net als de CDA-fractie niet steunen. De wethouder heeft hierover een duidelijk advies gegeven.

Wat de LEF!-motie betreft: bij sprekers fractie speelde ook de breedte van de motie. De heer Oldenbeuving heeft duidelijk aangegeven dat het moet gaan over de vraag wat de raad met het onderzoek van de rekenkamercommissie heeft gedaan. De casus van 2004 is tot en met 2008 onderzocht en spreker denkt dat het besluit dat vanavond voorligt misschien wel uiteindelijk is waar het gaat om de conclusies en aanbevelingen in het desbetreffende rapport met betrekking tot de afstand tussen de gemeente en de Stadion B.V. Als het onderzoek zich beperkt tot de vraag wat de politiek met dat rapport heeft gedaan, kan deze motie eveneens op de steun van de fractie rekenen.

In deze tweede termijn wil de PvdA-fractie het college bedanken voor de heldere antwoorden betreffende het hervatten van de aflossing na tien jaar < de tekst van de motie is niet aangepast, maar dit komt in de handelingen te staan, waardoor dit duidelijk is > en het bestemmingsplan. Nogmaals zij er op gewezen dat het de fractie niet verstandig lijkt te kiezen voor het afboeken van leningen of aandelenkapitaal. Gelukkig zijn andere fracties dan de coalitiepartijen in de raad die mening eveneens toegedaan, waarmee zij in de gegeven omstandigheden verantwoordelijkheid nemen voor de gemeentelijke financiën. Dat waardeert de fractie zeer.

De ontbindende voorwaarde, bijdragen van anderen, legt de verantwoordelijkheid ook elders. De positie van de gemeente markeert de raad vanavond. En de zekerheden die worden gesteld ten aanzien van de verplichtingen jegens de gemeente, waarbij het gaat over rentebetalingen, maken dat de PvdA-fractie het op dit moment verantwoord vindt te kiezen voor optie 2.

De heer Bijlsma constateert dat de fractie van Wakker Emmen in eerste termijn duidelijk is geweest over haar standpunt. De vrees leeft dat de raad ruim voor 2022 weer bij elkaar zou zitten om de problemen bij FC Emmen te bespreken. De fractie wil de rekening niet vooruitschuiven en kan daarom de DOP-motie steunen. De LEF!-motie zal zij niet steunen.

De heer Leutscher zou graag van de fractie van Wakker Emmen willen weten wat haar argumentatie is om de LEF!-motie niet te steunen.

De heer Bijlsma zegt dat er al genoeg op de plank ligt. De fractie gelooft niet dat het een

meerwaarde heeft als er nog meer onderzoek wordt gedaan naar de situatie bij FC Emmen. De gemeente moet er gewoon uitstappen, dat punt is nu bereikt, maar het is duidelijk dat daarvoor geen meerderheid is.

De heer Leutscher merkt op dat hij in zijn toelichting het accent heeft gelegd op de rol van de politiek, waarover ook de fracties van CDA en PvdA iets hebben gezegd, er op neerkomend dat je je moet beperken tot de rol van de politiek. Dáárop ligt het accent. Als hij het zo formuleert, wat vindt de fractie van Wakker Emmen dan van de motie?

De heer Bijlsma stelt vast dat de fractie voldoende heeft aan het rapport uit 2004. Zij heeft dus geen behoefte aan verder onderzoek.

De heer Scheltens deelt mee dat ook de VVD-fractie blij is met de correcte beantwoording van de vragen die zij in eerste termijn heeft gesteld. De fractie is eveneens blij met het instappen van een private partij die bereid is € 1,5 miljoen te lenen aan de Stadion B.V. Voorts wordt een groot offer gevraagd van Trots van Drenthe, namelijk om de eis van € 2 miljoen te laten vallen. Daarmee is het bedrag dat de gemeente Emmen nogmaals bijdraagt voor de fractie acceptabel, want zodoende ontstaat er een grotere waarborg voor het voor een lange termijn veiligstellen van de in 2004 verstrekte leningen. Tezamen met de toezegging dat er in elk geval na tien jaar zal worden afgelost, kan de fractie instemmen met optie 2 in dit voorstel.

De heer Eggen heeft de commissievergadering geen spelletje genoemd, maar gezegd dat die niet erg nuttig is geweest. Op dat moment had de brief van de heer Lubbers gerust vermeld kunnen worden. Het bedrag van € 100.000,- heeft de wethouder in de commissie met hand en tand verdedigd, terwijl deze al van de brief op de hoogte was. De D66-fractie heeft hiermee ernstige moeite.

Hoe wordt de beraadslaging onderdeel van het besluit? In het voorgestelde besluit staat niet precies wat nu namens het college is toegelicht, terwijl het besluit wel gaat naar FC Emmen en de heer Lubbers. Het is wel duidelijk dat geldt wat de wethouder heeft gezegd, maar het is veel eenvoudiger het ontwerpbesluit daarop aan te passen.

De fractie steunt de DOP-motie niet. Bij de LEF!-motie eenzelfde opmerking als is gemaakt

door de fracties van CDA en PvdA, en wel dat deze motie wel erg breed is.

Ten slotte nog een technische vraag. In de rekenkamercommissie zitten ook twee raadsleden, zodat het de vraag is of het voorgestelde mogelijk is.

De heer Hulsegge zegt dat drie leden van de raad in de rekenkamercommissie zitting hebben. Zij hebben zojuist even overleg gepleegd. Tijdens de stemming over de LEF!-motie zullen zij de raadzaal verlaten.

De heer Kochheim heeft een vraag aan de heer Eggen. De fractie van Wakker Emmen is tegen het voorstel en stemt logischerwijs in met de DOP-motie. Dat had hij eigenlijk ook van de heer Eggen verwacht. Spreker heeft de indruk gekregen dat de D66-fractie niet voor het voorstel zal stemmen, maar het bevreemdt dan dat zij tegen de DOP-motie stemt. Tenslotte zal men toch ergens heen moeten met het geld. Kan de heer Eggen dit verklaren?

De heer Eggen antwoordt dat de fractie het bedrag van € 5,8 miljoen nog niet meteen wil afboeken.

De heer Kochheim informeert wat de D66-fractie dan wél wil. Het zou haar sieren als zij een alternatief zou aandragen, in plaats van te zeggen: we zien wel wat er gebeurt!

Mevrouw Hoogeveen zegt dat als het stadionbedrijf zijn enige huurder kwijtraakt, het gevolg zou kunnen zijn dat de Stadion B.V. ook uitstel van betaling wil hebben, omdat men de tijd moet hebben voor het vinden van nieuwe huurders. Stel dat die er per 1 juni zijn, dan is de fractie er niet van overtuigd dat het stadionbedrijf meteen eveneens failliet is en dat er tot afboeking moet worden overgegaan.

De heer Kochheim vraagt of hij mag concluderen dat de D66-fractie het realistischer vindt dat het stadionbedrijf een andere huurder vindt die onder de voorwaarden van 2004 het stadion goed kan exploiteren dan het voorstel dat nu voorligt.

Mevrouw Hoogeveen bevestigt dit.

De heer Schoo heeft geluisterd naar het college en de fracties in de raad. Hij kan tot geen andere conclusie komen dan dat de gemeente door de beslissing van de meerderheid van de raad op

termijn misschien wel meer dan € 10 miljoen kwijt is. Dat zou zijn te betreuren. Via een motie heeft de DOP-fractie voorgesteld het verlies maar meteen te nemen en niet door te schuiven. Daar is geen meerderheid voor, maar met het voorgestelde besluit kan de fractie absoluut niet instemmen.

De heer Scheltens merkt op in eerste termijn een aantal berekeningen te hebben gemaakt en op de gestelde vragen een prima antwoord te hebben gekregen. De heer Schoo komt nu heel snel van € 5 naar € 10 miljoen, doch spreker zou daar dan toch ook wel een berekening bij willen zien.

De heer Schoo zegt dat een berekening is te maken van het niet verkrijgen van rente op rente. Als het tot een faillissement komt, wordt het bedrag groter dan het bedrag dat in het voorstel staat. Hij denkt dat er ook nog lijken in de kast zitten.

De voorzitter informeert of de DOP-motie wordt gehandhaafd.

De heer Schoo antwoordt bevestigend.

De heer Moinat geeft aan dat de DOP-motie volgens de SP-fractie op dit moment een fout signaal geeft, wel een reëel beeld overigens. De motie komt echter iets te vroeg.

Verder heeft de fractie geen flauw idee wat met de LEF!-motie wordt bedoeld. Wellicht kan de heer Leutscher dit nog even toelichten.

De heer Leutscher zal hierop zo dadelijk ingaan, want wil eerst wat anders zeggen.

De antwoorden van het college zijn buitengewoon helder. Ook de reactie op de oproep een en ander op de gemeentelijke pagina en de website duidelijk te communiceren richting de inwoners is helder.

Wat de opmerking over het kwijtschelden van belastingen betreft: inderdaad gaat het niet om kwijtschelden, maar de vordering wordt natuurlijk wel door de gemeente gecompenseerd. De vraag is ook hoe wordt omgegaan met een compensatie van de OZB voor ondernemers. De fractie van LEF! zal daarover nog met een voorstel komen; zij heeft dat niet in deze vergadering willen doen omdat dit maar zou afleiden. Er is een aantal gemeenten dat hierop reeds beleid heeft ontwikkeld.

In de toelichting in eerste termijn op de LEF!-motie is aangegeven dat de focus met name ligt op de rol van de politiek. Spreker dunkt dat het

inderdaad wijs is het tot die focus te beperken. Hij stelt voor geen schorsing in te lassen voor het aanpassen van de tekst, maar in de handelingen vast te leggen waarin de verenging zit.

Door de heer Moinat is gevraagd om een nadere toelichting. Welnu, door de rekenkamercommissie is in 2008 een rapport uitgebracht over een onderzoek naar de vraag wat er is gebeurd vanaf het besluit in 2004 en zelfs al daarvóór. Daaraan is een aantal adviezen en conclusies verbonden. Een van de adviezen was bijvoorbeeld een aanpassing van de structuur. De vraag die de fractie stelt is: wat is er door de politiek gedaan met die adviezen en aanbevelingen? Die vraag zou breder kunnen worden getrokken, maar nu gaat het over genoemd rapport. In de motie wordt een vervolgonderzoek bepleit naar de effecten.

Ten slotte nog een opmerking richting de fractie van Wakker Emmen. Spreker heeft iets gezegd over populisme, maar wil daaraan toevoegen dat populisme schijnbaar bestaat uit eenzijdige en eendimensionale kritiek op de ander, zonder ruimte voor zelfreflectie ten aanzien van het eigen handelen.

De heer Schoo kan de opstelling van Wakker Emmen wel begrijpen, aangezien die partij in de bedoelde tijd nog niet in de raad was vertegenwoordigd.

De heer Leutscher vindt het nu helemaal verbazingwekkend worden! Een poosje geleden heeft de voorzitter van de raad gezegd dat je er als raadslid niet alleen namens je partij zit, maar ook als persoon. De heer Van der Weide zat in 2008 wel degelijk in de gemeenteraad, zij het voor een andere partij. Hij kan zich voorstellen dat de heer Van der Weide niet zo blij is als wordt geconstateerd dat ook deze niets heeft gedaan met de adviezen en conclusies. De heer Van der Weide heeft alleen ketelmuziek gemaakt en geen inhoudelijke bijdrage geleverd.

Mevrouw Hoogeveen merkt op dat als de LEF!-motie wordt beperkt tot een onderzoek naar het handelen van de politiek, dit een beetje lijkt op de slager die zijn eigen vlees keurt. De raad heeft gekozen voor een rekenkamercommissie die bestaat uit externe en interne leden en de laatsten zouden dan moeten gaan onderzoeken wat er precies is gedaan. Spreekster vindt dit toch een wat lastig verhaal.

De heer Leutscher acht het mogelijk dat er een formeel punt aan zit. Echter, een motie brengt niet de verplichting met zich mee een onderzoek

te doen. Het gaat om een verzoek en het is aan de rekenkamercommissie wat zij daarmee wil doen. Zij kan volgens hem ook beslissen het onderzoek uit te besteden. Hij stelt voor, mocht de motie worden aangenomen, het aan de rekenkamercommissie over te laten hoe met het verzoek wordt omgegaan. Een alternatief zou het enquête-recht zijn, doch de fractie vindt dat op dit moment te zwaar. Het nu voorgestelde is een mooie methode om eens te kijken naar het functioneren van de politiek. Verder kan het aan de rekenkamercommissie worden gelaten te bepalen of zij het verantwoord vindt zo'n onderzoek te starten, op welke manier en met welke vraagstelling.

De heer Denkers zal niemand gaan verrassen, want de GroenLinks-fractie blijft bij haar standpunt. Ferm en principieel blijft zij voor optie 2 gaan.

De DOP-motie vindt hij eigenlijk heel slecht. Als de raad deze motie zou aannemen < gelukkig is de kans vrij klein, gehoord andere fracties >, zou de onderhandelingspositie van de heer Lubbers letterlijk en figuurlijk het mijneveld in worden gegooid met het verzoek die positie daar maar weer even op te halen. Dat is letterlijk een *mission impossible* voor de heer Lubbers. De fractie denkt dat juist het handhaven van hetgeen nu door het college wordt voorgesteld de heer Lubbers de kans geeft om met derden te gaan onderhandelen. Dientengevolge moet de fractie tot de conclusie komen dat de DOP-motie in haar opvatting een slechte is.

De LEF!-motie is alleraardigst, de toelichting die de heer Leutscher heeft gegeven in aanmerking nemend. In sprekers vakgebied wordt dat leertherapie genoemd. Zelfreflectie en lerend vermogen moeten worden aangesproken. Hij kan dus bijna niet tegen deze motie zijn. Met de tekst en de uitleg die de heer Leutscher heeft gegeven, zal de GroenLinks-fractie deze motie van harte steunen.

De heer Halm memoreert dat de BGE-fractie in 2004 reeds duidelijk heeft aangegeven dat er geen belastinggeld meer moet naar FC Emmen, een voetbalbedrijf. De fractie blijft bij dat standpunt. Er is destijds ook op gewezen dat de tijd komt dat BVO wel weer bij de gemeente zou aankloppen, waarop de reactie was: dat zien we dan wel! Die tijd is nu aangebroken. De fractie zal dan ook tegen het voorstel stemmen. Wel stemt zij voor de DOP-motie en tegen de LEF!-motie

De heer Leutscher vraagt wat de argumentatie van de BGE-fractie is om de motie van de LEF!-fractie niet te steunen.

De heer Halm zegt dat de motivatie dezelfde is als die van de DOP-fractie.

De heer Huttinga dankt voor het adequate ingaan op de eerste termijn van de ChristenUnie-fractie. Het is goed dat het college de kritische opmerkingen recht door zee tegemoet is getreden. Verhelderend!

Nog een paar aanvullende opmerkingen.

De fractie onderschrijft de inbreng van wethouder Sleeking ten aanzien van de ontwikkeling van het gebied. Spreker heeft hierover in eerste termijn niet gesproken, wel opgeschreven, maar per abuis overgeslagen. Het is een buitengewoon positief aspect van dit verhaal.

Aan het meer op afstand zetten, wil hij meteen toevoegen grote waardering te hebben voor die private partijen die hun nek uitsteken en iets weg moeten slikken wat niet mals is.

De DOP-motie steunt hij niet, omdat daarmee op voorhand iets wordt weggegeven en het tegenfatsoenlijke boekhoudregels indruist als je een onzeker voorval al inboekt en je je tegelijkertijd niet volgens goed koopmansgebruik gedraagt. Spreker denkt dat ook de accountant daarover zou vallen.

Als de LEF!-motie wordt versmald tot dat wat is voorgesteld, is het uitstekend zoiets aan de rekenkamercommissie te vragen.

Wethouder Arends kan zeggen dat de communicatie, waarover de heer Leutscher sprak, ter hand zal worden genomen. Het lijkt ook goed op de pagina van Emmen in de *Zuidoosthoek* nog een toelichting te geven.

Over het businesspark Meerdijk valt nog op te merken dat het belang van de ontwikkelingen aldaar gediend zijn met de omstandigheid dat het een locatie is die op een of ander moment leeg zou blijven. In dit kader is Wageningen al genoemd. Benadrukt zij dat de gemeente ter plekke een grondpositie heeft. Als er in het stadion niet gespeeld wordt, kan spreker zich in alle redelijkheid niet voorstellen welke andere gebruikers er zouden kunnen zijn. Bekend is dat WKE in de hoofdklasse voetbalt en er absoluut geen behoefte aan heeft naar de Meerdijk te gaan. Hij kan zich ook niet voorstellen dat FC Veendam in Emmen z'n thuiswedstrijden zou willen spelen, ook al is het stadion in Emmen mooier dan dat aan de Langeleegte. Kortom, hij kan zich in alle rede-

lijkheid niet voorstellen welke andere gebruikers er zouden kunnen opstaan voor gebruik van het stadion.

Aan fracties die menen voor de DOP-motie te moeten zijn, wil spreker meegeven eens te kijken naar wat de essentie is van de financiële bedrijfsvoering. Als hiermee wordt ingestemd, worden leningen gewoon afgeschreven en wordt eigen vermogen vastgezet. Dat is de essentie van verlies nemen en daarmee is de gemeente de ruimte eenvoudig kwijt.

Vervolgens nog een reactie op de LEF!-motie, ondanks dat die een verantwoordelijkheid van de raad zelve betreft. De heer Leutscher verwijst in diens motie terecht naar het rapport van de rekenkamercommissie 'Samen Scoren' uit 2008. Kijkend naar de conclusies en de aanbevelingen in dat rapport, gaat het om twee zaken:

- het advies aan de raad de huidige organisatie-inrichting te evalueren en waar mogelijk te stroomlijnen en
- het advies de rechtmatigheid van het gemeentelijk prioriteitsaandeel, waarmee de gemeente rechtstreeks de gang van zaken binnen de BVO kan bepalen, in heroverweging te nemen.

Met het besluit van vanavond valt dat in feite weg. Het is natuurlijk de vrijheid van de raad te bepalen welk onderzoek gewenst wordt, maar als er een besluit wordt genomen waarmee in feite uitvoering wordt gegeven aan deze adviezen, is het maar de vraag in hoeverre een onderzoek als voorgesteld nog effectief en noodzakelijk is en of het geld dat zo'n onderzoek kost niet beter aan andere dingen kan worden besteed.

De heer Leutscher zal hierover geen discussie starten, maar vindt dat de interessante vraag kan zijn: waarom heeft het vier jaar geduurd voordat er uitvoering aan de adviezen wordt gegeven? Hij kan zich nog een aantal andere vragen voorstellen. Daarop zou het onderzoek gericht moeten zijn, maar zoals al gezegd: dat is aan de rekenkamercommissie zelf. Het gaat niet alleen om de situatie van vandaag, maar ook om die in de periode vanaf 2008.

Wethouder Arends stelt zich de vraag wat voor zin het heeft allerlei onderzoek te doen als er allemaal al besluiten genomen zijn, maar goed: hij laat dit maar aan de raad. In elk geval kan hij zich voorstellen dat het geld ook anders zou kunnen worden besteed.

De voorzitter geeft aan dat de DOP-motie het verste strekt en legt deze motie derhalve als eerste voor.

Bij handopsteken wordt deze motie verworpen (de leden van de fracties van DOP en BGE en de aanwezige leden van de fractie van Wakker Emmen stemmen voor).

De voorzitter constateert dat de LEF!-motie is geamendeerd, in die zin dat het onderzoek zich zal richten op de rol die de politiek heeft gespeeld met betrekking tot de rapportage van de rekenkamercommissie. Hem dunkt dat daarbij tevens de rol moet worden betrokken van de raadsleden die in deze commissie zitting hebben. Zij hebben inmiddels de vergadering verlaten, zoals aangekondigd (het betreft de leden Gerth, Hulsegge en Scheltens). Misschien moet nog een keer precies worden opgeschreven wat er moet gebeuren, maar dat wil hij tot een volgende keer bewaren; het gaat nu om de essentie.

De heer Leutscher legt de focus op het beperken tot de rol van de politiek, zijnde raad en college

Bij handopsteken wordt de geamendeerde motie aangenomen (de leden van de fracties stemmen de fracties van VVD, DOP en BGE, alsmede de aanwezige leden van de fractie van Wakker Emmen en een lid van de PvdA-fractie stemmen tegen).

De raadsleden Gerth, Hulsegge en Scheltens komen weer ter vergadering.

De voorzitter licht voor deze drie raadsleden toe dat de kanttekening is geplaatst dat de rekenkamercommissie wordt gevraagd ook de aanwezigheid van raadsleden in de commissie met wijsheid te bekijken.

De heer Hulsegge acht dit vanzelfsprekend.

Voordat tot besluitvorming over het onder B5b vermelde voorstel van burgemeester en wethouders onder voorwaarden te kiezen voor optie 2 wordt overgegaan, verzoekt **mevrouw Vrolijk** om hoofdelijke stemming.

Als primus wordt de heer Huttinga aangewezen, waarna het genoemde voorstel wordt in stemming gebracht en met 27 tegen 11 stemmen aangenomen.

Voor stemmen de leden: de heren Huttinga, Leutscher, Goudriaan, Smit, Hulsegge, Meijer en Oldenbeuving, mevrouw Aldershof, de heer Wittendorp, mevrouw Nijhof, de heer Ruhé, de dames Meulenbelt en Van Wieren-Bolt, de heer Wanders, Gerth, Wilms en Thole, mevrouw Plas-Kerperin, de heer Boers, mevrouw Louwes-Linnemann, de heren Scheltens, Kochheim en Pekelsma, mevrouw Rougoor-Mahalbasic, de heren Denkers, Horstman en Özkan.

Tegen stemmen de leden: de heren Schoo, Halm, Moinat, Linnemann en Eggen, mevrouw Hoogeveen, de heer Sulmann, mevrouw Vrolijk-Lenting, de heren Greevink, Bijlsma en Velzing.

B6. Mededelingen en lijst A ingekomen stukken
[Stuknr. RA12.0033]

Mededelingen:

Wethouder Sleeking deelt mede dat laat gisteravond de maatschappij Griendtsveen een persbericht heeft doen uitgaan, waarin twee feiten worden gemeld. Het ene is dat de directeur de heer De Kok terugtreedt als gevolg van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, waarmee deze geluk kan worden gewenst.

Waarvoor geen gelukwensen op hun plaats zijn, is het tweede feit, en wel dat de maatschappij Griendtsveen besloten heeft de ontwikkeling van het *wildlifepark* voorlopig stop te zetten wegens gebrek aan financiers. Voorspelbaar, maar wel helaas.

De heer Ruhé is woonachtig in het tuinbouwgebied van Erica, alwaar verleden week een behoorlijke brand was. Hij wil complimenten geven aan de medewerkers van gemeente. Zij hebben de zaak prima aangepakt en ook de communicatie nadien was keurig verzorgd. Dank daarvoor!

De voorzitter zal de complimenten doorgeven aan de betrokken mensen.

Ingekomen zijn de volgende stukken:

1. Brief Bout Overes inzake ontwerpbestemmingsplan Emmen, Emmerdennen + 12.313573 (Volgnr. 12.303738)
2. Brief Huurdersplatform van Domesta 'Right to buy'

3. Brief de heer en mevrouw Frans te Nieuw-Weerdinge inzake klacht (Volgnr. 12.297186)
4. Brief G.J. van Veldhuisen met voorstel tot wijziging van Hondsrugwegtunnel (Volgnr. 12.321544)
5. Brief FNV Lokaal Emmen inzake Verordening WMO Emmen 2012 (Volgnr. 12.313528)
6. Brieven Raad van State inzake wijziging bestemmingsplan Nieuw-Weerdinge, Pluimveehouderij Vledders 44 + 12.319189 (Volgnr. 12.310559)
7. Brief Raad van State inzake bestemmingsplan Emmen, Willinkplein-Zuid (Volgnr. 12.309800)
8. Brieven Raad van State inzake gewijzigde vaststelling bestemmingsplan 'Emmen, Oude Meerdijk' + 12.310555 (Volgnr. 12.307802)
9. Brieven Raad van State inzake bestemmingsplan 'Nieuw-Amsterdam/-Veenoord' + 12.314186, 12.314187 3n 12.323430 (Volgnr. 12.314185)
10. Brief Raad van State inzake bestemmingsplan 'Emmen, Emmerschans' (Volgnr. 12.317722)
11. Brief Emmen Vlinderstad inzake precariobelasting (Volgnr. 12.321508)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden de onder 1 t/m 11 vermelde stukken ter behandeling overgedragen aan het college.

B7. Sluiting

De voorzitter meldt dat er nog een drankje klaar staat voor degenen daarvan gebruik willen maken en sluit de vergadering te 01.38 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 31 mei 2012.

De voorzitter,

De griffier,

AGENDA

Categorie nummer	Agenda nummer	Stuk nummer	Onderwerp
A	1	--	Opening en vaststelling agenda
A	2	--	Vragenhalfuur
A	3a	RA12.0032	Notulen raadsvergadering van 19 maart 2012
A	3b	RA12.0038	Notulen raadsvergadering van 29 maart 2012
A	4	RA12.0022	Bestemmingsplan 'Erica, camping Op Fietse' + bijlagen RIS.5489, RIS.5490 en RIS.5491
A	5	RA12.0039	Niet-ontvankelijk verklaren bezwaarschrift de heer J.H. van Rossem + bijlagen RIS.5488 en 12.283157
A	6	RA12.0028	Verzamelbesluit begrotingswijzigingen 2012-3 + bijlagen RIS.5494 en RIS.5495
A	7	RA12.0025	Verordening fractievergoeding
A	8	RA12.0020	Verantwoording fractievergoeding 2009 + bijlagen 12.283669 en RIS.5465
A	8	RA12.0027	Exploitatieplan 'Nieuw-Amsterdam/Veenoord, bedrijventerrein De Tweeling' november 2011 + bijlagen RIS.5497 t/m RIS.5504
B	1a	RA12.0041	-1. Benoeming de heer H.L. Slot (GroenLinks), commissielid niet raadslid zijnde 2. Benoeming raadsleden D.R.S. Denkers (GroenLinks) en B.J. Greevink (Wakker Emmen) tot lid van de auditcommissie
B	1b	RA12.0036	Aanvraag herstructureringsfaciliteit WSW + bijlagen RIS.5515, RIS.5516 en 12.325116
B	2	--	Vervallen
B	3	RA12.0018	Energienota gemeente Emmen + bijlagen RIS.5448 en RIS.5449
B	4	RIS.5543	Initiatiefvoorstel PvdA 'Digitaal Energieloket' + aanbiedingsbrief (RIS.5542)
B	5a	RIS.5556	Initiatiefvoorstel raads werkgroep 'Aanpassen raadzaal'
B	5b	RA12.0042	Voorgenomen wijziging deelname gemeente Emmen in Stadionbedrijf Emmen B.V. + bijlagen RIS.5559, RIS.5560, RA04.0047, RA11.0081 en 04.33139

B	6	RA12.0033	Mededelingen en lijst A ingekomen stukken
B	7	--	Sluiting